

2
0
0
9

Kerncijfers

België
en
de Europese Unie

Statistics Belgium

2 0 0 9

Kerncijfers

**België
en
de Europese Unie**

Statistics Belgium

Colophon

Hebben tot deze brochure bijgedragen:

Antoine Alofs
Mathias Broeckaert
Dominique De Baets
Bruno Kestemont
Philippe Mauroy
Lydia Merckx
Stephan Moens
Christian Neyskens
Freddy Verkruyssen
Annie Versonnen
Patrick Vranken

Vertaling:

Wim Bervoets
Jean-Michel Dujardin
Roger Quin

Lay-out:

Sébastien Canon
Didier Dagrain
Bart Vandecavey

Inleiding

Beste lezer,

U houdt een uitgebreide versie van onze jaarlijkse kerncijfers in handen.

België is momenteel voorzitter van de Europese Unie. Dat konden we niet zomaar laten voorbijgaan. De Belgische staat behoort tot de pioniers van de Europese eenmaking en heeft een stevige reputatie als bruggenbouwer verworven. Het leek ons dan ook vanzelfsprekend om dit jaar een extra inspanning te leveren en een editie van de kerncijfers uit te brengen die België in een Europees perspectief plaatst.

Om aan de behoeften van de overheid, de bedrijfswereld en de burgers te voldoen, bieden wij op onze webstek een brede waaier van de meest verscheidene onderwerpen aan. Relevante statistieken zijn voor iedereen essentieel om efficiënt te plannen en doelgericht te handelen. Studenten, onderzoekers en iedereen die kennis wil opbouwen, hebben nood aan cijfers en statistieken.

In deze brochure vindt u veel cijfers, tabellen en grafieken. Dat is nu eenmaal de tol die we moeten betalen voor een vergelijking met 26 andere lidstaten. Daarom werd het aantal onderwerpen beperkt gehouden. Er werd geen volledigheid nagestreefd, maar we hebben gezocht naar interessante vergelijkingen en relevante informatie. We danken dan ook iedereen die aan de samenstelling van dit boekje heeft meegewerkt.

“Meten is weten” is meer dan ooit actueel. Dit boekje wil een steekproef zijn van de brede info die u op onze webstek kunt terugvinden (www.statbel.fgov.be).

Veel leesplezier!

Inhoudsopgave

The page features a minimalist design with a white background. A vertical red line on the left side intersects a horizontal red line that extends across the top. Below these lines, there are two overlapping curved lines: a dark grey one and a light grey one. At the bottom of the page, there is a solid red horizontal bar.

1 Economie

a. Bruto binnenlands product en economische groei	10
b. Productiviteit en investeringen	16
c. Prijs	20
d. Overheidstekort	26
e. Buitenlandse handel	28

2 Samenleving

a. Werkgelegenheid / Activiteit	38
b. Werkloosheid	43
c. Andere aspecten van de arbeidsmarkt	46
d. Levensomstandigheden en inkomens	51
e. Onderwijs	57
f. Gebruik van informatie- en communicatietechnologie (ICT) door de huishoudens en de ondernemingen	62

3 Mobiliteit en vervoer

a. Voertuigen	72
b. Goederenvervoer	78
c. Verkeersongevallen	84

4 Energie en milieu

a. Energie	90
b. Energie-intensiteit	95
c. Opwarming van de aarde	98
d. Afval	102

5 Bevolking en grondgebied

a. Totale bevolking van de Europese Unie en zijn 27 lidstaten	108
b. Leeftijdsklassen en levensverwachting	112
c. Aangroei van de bevolking	116
d. Migraties en buitenlandse bevolking	120
e. Bevolkingsdichtheid en bodembezetting	126
f. Landbouw	130

Legenda bij de tabellen

b.....breuk in de reeks

c.....vertrouwelijk

e.....geschatte waarde

f.....prognose

i.....zie uitleg

n.....niet significant

p.....voorlopige waarde

r.....herziene waarde

S.....schatting Eurostat

u.....weinig betrouwbaar of onzeker

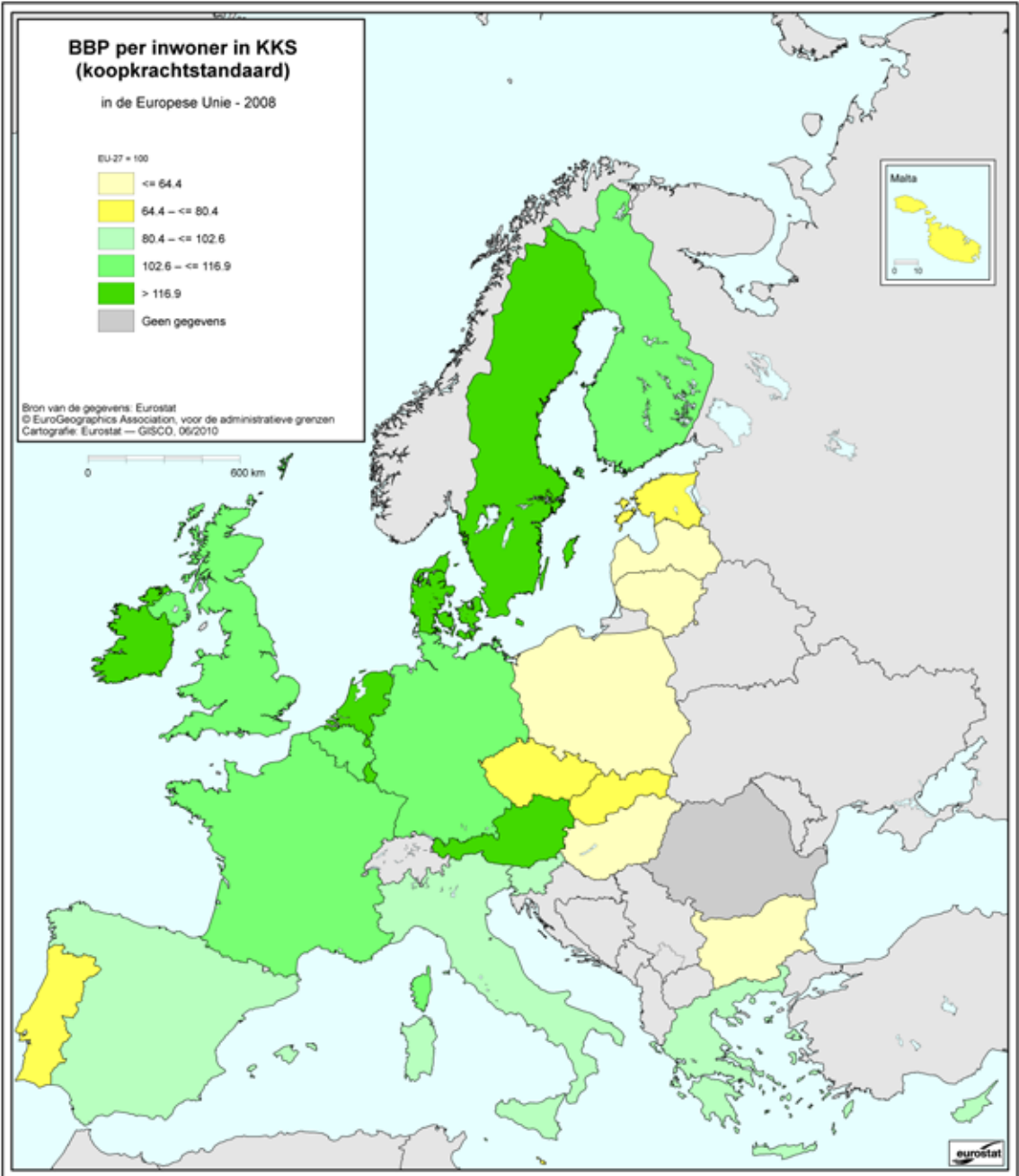
:.....niet beschikbaar

1 | Economie

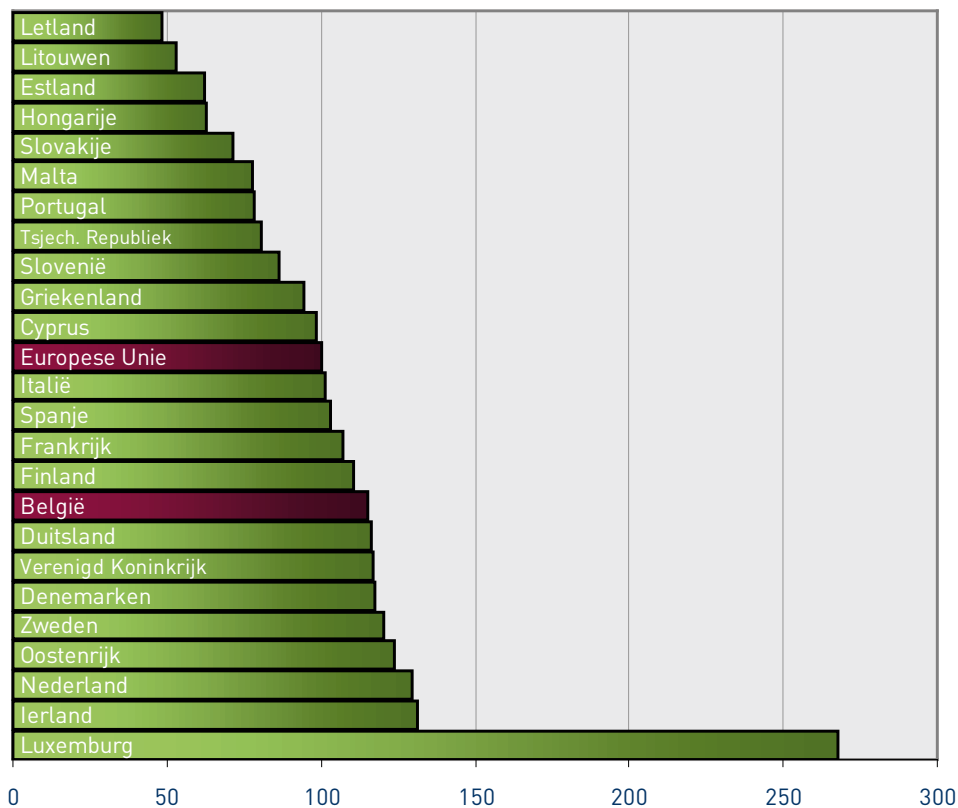
De berekening van het BBP per inwoner in koopkrachtpariteit laat toe om het niveau van het bruto binnenlands product tussen de verschillende lidstaten te vergelijken. Op dat vlak verkeert België met een negende plaats in een eerder gunstige positie.

De wereldwijde economische crisis van 2009 had een verwoestend effect op de Europese groei. Die was in alle Europese landen (met uitzondering van Polen) negatief. Niettemin bleef België beter overeind dan veel van zijn Europese partners dankzij een daling van het BBP die minder was dan gemiddeld in de Europese Unie. De terugval van de groei bedroeg -3% in België tegenover -4,2% voor het Europese gemiddelde.

De Belgische economie is een belangrijke speler op Europees vlak. Hoewel het land qua bevolking op de tiende plaats staat en slechts goed is voor 1/47ste van de Europese bevolking, is het de zevende economie en bedraagt zijn bruto binnenlands product tegen lopen de marktprijzen 1/35ste van dat van de Europese Unie.

Tegenwoordig is de Belgische economie een diensteneconomie. Het aandeel van de tertiaire sector (diensten) blijft stijgen en bedroeg in 2009 bijna 70% van het BBP in België. De primaire (landbouw) en secundaire sector (industrie en bouwnijverheid) boeten echter aan terrein in. Die tendens is ook merkbaar in de meeste andere Europese landen.

BBP per inwoner, gemeten in koopkrachtpariteiten (KKP) (EU-27=100)

Bbp per inwoner, gemeten in koopkrachtpariteit (KKP) (EU-27=100)

Rangschikking	Eenheid	2000	2005	2006	2007	2008	2009
1	Luxemburg	243,7	254,4	272,1	275,0	276,3	267,8
2	Ierland	130,8	143,7	145,1	147,8	135,3	131,0
3	Nederland	134,2	130,8	131,1	132,1	133,9	129,8
4	Oostenrijk	131,0	124,0	125,0	123,0	123,0	124,0
5	Zweden	127,6	121,8	122,9	125,2	122,2	120,3
6	Denemarken	131,6	123,6	124,1	121,2	120,0	117,3
7	Verenigd Koninkrijk	119,0	122,0	120,0	117,0	116,0	117,0
8	Duitsland	118,5	116,8	116,1	115,7	115,6	116,2
9	België	126,1	119,7	117,7	115,6	115,1	114,9
10	Finland	117,1	114,3	114,0	117,8	116,8	110,4
11	Frankrijk	115,4	110,6	108,7	108,4	107,8	107,3
12	Spanje	97,0	102,0	105,0	105,0	103,0	103,0
13	Italië	116,8	104,8	104,1	103,5	101,7	101,6
	Europese Unie	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
14	Cyprus	88,7	90,9	90,6	93,5	95,8	98,2
15	Griekenland	84,0	91,8 (p)	93 (p)	92,7 (p)	94,2 (p)	94,7
16	Slovenië	79,7	87,5	87,6	88,6	90,9 (b)	86,1
17	Tsjechische Republiek	68,4	75,9	77,0	80,0	80,3	80,4
18	Portugal	81,0	79,3	78,8	78,1	78,4	78,3
19	Malta	83,6	77,8	77,2	76,7	76,0	77,6
20	Slovakije	50,1	60,2	63,4	67,6	72,2	71,5
21	Hongarije	55,3	63,1	63,2	62,6	64,4	63,0
22	Estland	45,0	61,6	65,1	68,8	67,3	62,0
23	Litouwen	39,3	52,9	55,3	59,3	61,9	53,1
24	Letland	36,7	48,6	51,6	55,7	57,0	48,5
-	Polen	48,2	51,3	51,9	54,4	56,4	:
-	Roemenië	26,0	35,0	38,4	41,6	:	:
-	Bulgarije	27,7	34,5	36,5	37,7	41,3	:

Bron van de gegevens: EUROSTAT

Toelichting: Het volume-indexcijfer van het BBP per inwoner in koopkrachtpariteit (KKP) is uitgedrukt ten opzichte van het gemiddelde van de Europese Unie (EU-27), dat is vastgelegd als 100. Wanneer het indexcijfer van een land boven de 100 ligt, ligt het niveau van het BBP per hoofd hoger dan het gemiddelde van de Europese Unie en vice versa. De basiscijfers zijn uitgedrukt in KKP, d.w.z. in een gemeenschappelijke munt die de verschillen in prijsniveau tussen landen elimineert, waardoor significante vergelijkingen van het BBP in volume van die landen mogelijk zijn.

Groeipercentage van het bbp in volume - wijziging als percentage ten opzichte van het jaar voordien

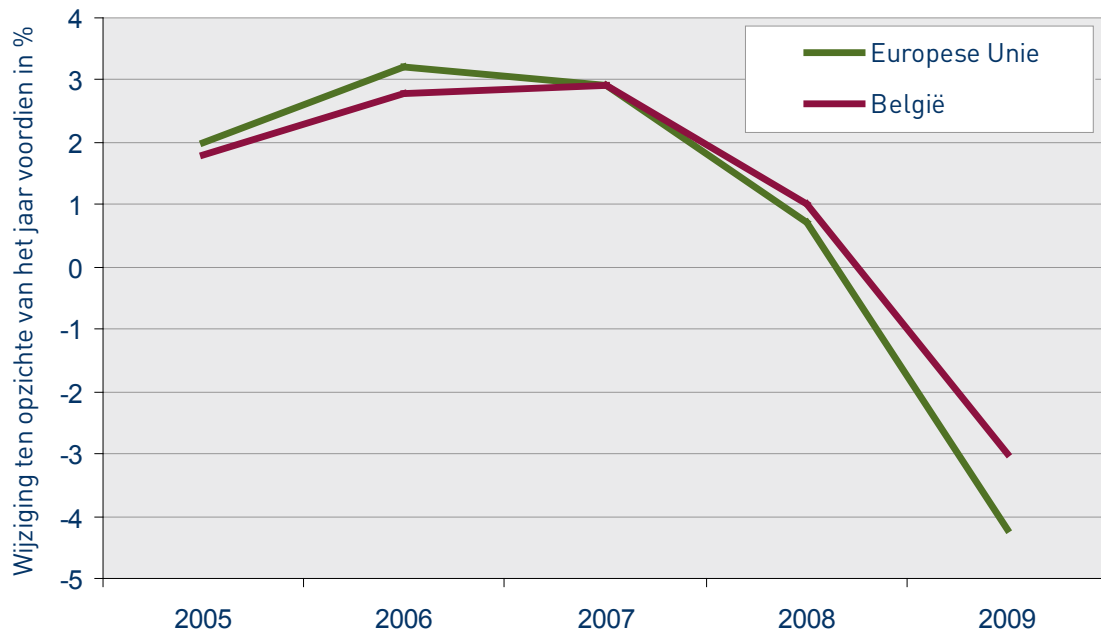
Rangschikking	Eenheid	2000	2005	2006	2007	2008	2009
1	Polen	4,3	3,6	6,2	6,8	5,0	1,7
2	Malta	:	3,9	3,6	3,8	1,7	-1,5
3	Cyprus	5,0	3,9	4,1	5,1	3,6	-1,7
4	Griekenland	4,5	2,2 (p)	4,5 (p)	4,5 (p)	2 (p)	-2,0
5	Frankrijk	3,9	1,9	2,2	2,4	0,2	-2,6
	Portugal	3,9	0,8	1,4	2,4	0,0	-2,6
7	België	3,7	1,8	2,8	2,9	1,0	-3,0
8	Luxemburg	8,4	5,4	5,6	6,5	0,0	-3,4
9	Oostenrijk	3,7	2,5	3,5	3,5	2,0	-3,5
10	Spanje	5,0	3,6	4,0	3,6	0,9	-3,6
11	Nederland	3,9	2,0	3,4	3,6	2,0	-4,0
12	Tsjechische Republiek	3,6	6,3	6,8	6,1	2,5	-4,1
	Europese Unie	3,9	2,0	3,2	2,9	0,7	-4,2
13	Slovakije	1,4	6,7	8,5	10,6	6,2	-4,7
14	Denemarken	3,5	2,4	3,4	1,7	-0,9	-4,9
	Duitsland	3,2	0,8	3,2	2,5	1,3	-4,9
	Verenigd Koninkrijk	3,9	2,2	2,9	2,6	0,5	-4,9
17	Bulgarije	5,4	6,2	6,3	6,2	6,0	-5,0
	Italië	3,7	0,7	2,0	1,5	-1,3	-5,0
19	Zweden	4,5	3,2	4,3	3,3	-0,4	-5,1
20	Hongarije	4,9	3,5	4,0	1,0	0,6	-6,3
21	Ierland	9,4	6,2	5,4	6,0	-3,0	-7,1
	Roemenië	2,4	4,2	7,9	6,3	7,3	-7,1
23	Slovenië	4,4	4,5	5,8	6,8	3,5	-7,8
	Finland	5,3	2,9	4,4	4,9	1,2	-7,8
25	Estland	10,0	9,4	10,0	7,2	-3,6	-14,1
26	Litouwen	3,3	7,8	7,8	9,8	2,8	-14,8
27	Letland	6,9	10,6	12,2	10,0	-4,2	-18,0

Bron van de gegevens: EUROSTAT

Toelichting:: De jaarlijkse berekening van het groeipercentage van het BBP in volume laat vergelijkingen toe van de dynamiek van economische ontwikkeling tegelijk doorheen de tijd en tussen economieën van verschillende groottes. Voor de berekening van het groeipercentage van het BBP in volume wordt het BBP in vaste prijzen vergeleken met de prijzen van het jaar voordien en de ontwikkeling van het volume die zo wordt berekend, wordt aan een referentiejaar toegekend. Dat wordt een kettingindex genoemd. Bijgevolg dragen prijschommelingen niet bij tot een stijging van het groeipercentage.

Groeipercentage van het BBP in volume - EU en België tussen 2005-2009

Bruto binnenlands product tegen marktprijzen tegen lopende prijzen (miljoen euro)

Rangschikking	Einheid	2000	2005	2006	2007	2008	2009
	Europese Unie	9.203.807,8	11.065.882,8	11.687.188,8	12.371.365,0	12.506.172,1	11.808.717,0
1	Duitsland	2.062.500,0	2.242.200,0	2.325.100,0	2.428.200,0	2.495.800,0	2.409.100,0
2	Frankrijk	1.441.371,0	1.726.068,0	1.806.429,4	1.895.284,0	1.948.511,0	1.907.145,0
3	Verenigd Koninkrijk	1.602.239,6	1.833.954,4	1.944.750,9	2.044.133,0	1.818.946,9	1.566.740,7
4	Italië	1.191.057,3	1.429.479,3	1.485.377,3	1.546.177,4	1.567.851,2	1.520.870,0
5	Spanje	630.263,0	908.792,0	984.284,0	1.052.730,0	1.088.502,0	1.051.151,0
6	Nederland	417.960,0	513.407,0	540.216,0	568.664,0	595.883,0	570.208,0
7	België	252.216,0	302.845,0	318.193,0	334.948,0	344.676,0	337.284,0
8	Polen	185.713,8	244.420,1	272.088,9	311.001,7	362.415,1	310.075,1
9	Zweden	268.252,6	298.353,3	318.170,8	337.944,2	334.227,0	292.680,4
10	Oostenrijk	207.528,8	243.584,9	256.161,6	270.782,4	281.867,5	277.073,5
11	Griekenland	137.929,5	195.366,1 (p)	210.459,1 (p)	226.437 (p)	239.141,3 (p)	237.493,5 (p)
12	Denemarken	173.597,9	207.366,9	218.747,4	227.024,9	233.026,8	222.892,9
13	Finland	132.110,0	157.307,0	165.643,0	179.536,0	184.179,0	170.971,0
14	Portugal	127.007,4	153.728,3	160.273,4	168.737,0	171.920,4	167.632,9
15	Ierland	104.830,2	162.091,0	176.758,8	189.751,2	181.816,3	163.543,0
16	Tsjechische Republiek	61.495,2	100.190,1	113.695,9	127.330,5	147.879,2	137.245,3
17	Roemenië	40.651,3	79.801,9	97.751,0	124.728,5	139.752,9	115.869,2
18	Hongarije	51.320,2	88.645,8	89.894,4	101.086,5	105.535,6	93.086,1
19	Slovakije	22.029,0	38.462,4	44.537,3	54.897,6	64.778,4	63.331,6
20	Luxemburg	22.000,6	30.282,3	34.150,4	37.465,8	39.348,4	37.755,1
21	Slovenië	21.434,8	28.758,2	31.056,1	34.568,2	37.135,4	34.893,9
22	Bulgarije	13.704,3	21.882,3	25.238,2	28.898,6	34.118,1	33.876,8
23	Litouwen	12.377,3	20.870,1	23.978,5	28.576,6	32.202,8	26.649,7
24	Letland	8.495,6	13.012,2	16.046,7	21.111,0	23.037,2	18.538,7
25	Cyprus	10.078,7	13.659,3	14.673,2	15.951,1	17.247,8	16.946,5
26	Estland	6.159,8	11.181,7	13.229,4	15.626,6	16.073,3	13.730,0
27	Malta	4.221,1	4.778,3	5.114,3	5.462,9	5.678,1	5.720,3

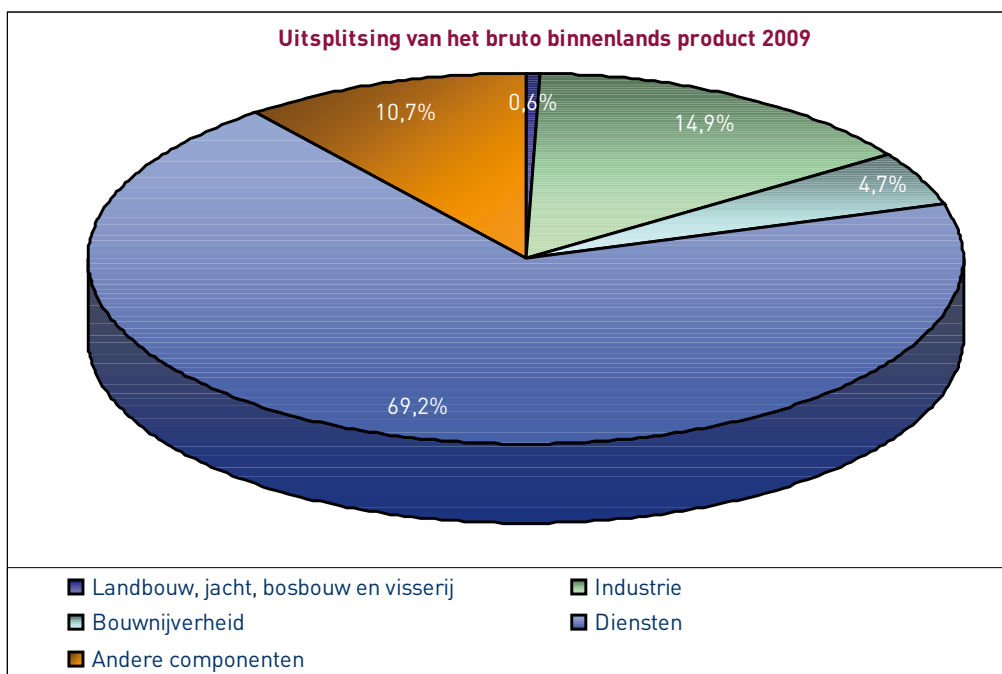
Bron van de gegevens: EUROSTAT

Bruto binnenlands product (2005-2009 op 31/12)

Bruto toegevoegde waarde per bedrijfstak, ramingen tegen lopende prijzen (in miljoen EURO, brutogegevens)

	2005	2006	2007	2008	2009	Groei 2009/2005	Groei 2009/2008
Bruto binnenlands product tegen marktprijzen	302.845	318.193	334.948	344.676	337.284	10,2%	-2,2%
Landbouw, jacht, bosbouw en visserij	2.239	2.561	2.596	2.113	1.892	-18,3%	-11,7%
Industrie	51.941	53.685	55.291	55.097	50.376	-3,1%	-9,4%
Bouwnijverheid	13.027	14.423	15.627	16.174	15.741	17,2%	-2,8%
Diensten	202.633	212.626	224.749	234.656	233.274	13,1%	-0,6%
Handel, vervoer en communicatie	62.548	64.722	68.400	70.322	65.472	4,5%	-7,4%
Financiële activiteiten, immobiëlen, verhuursector en zakelijke dienstverlening	76.719	81.723	87.047	90.331	91.432	16,1%	1,2%
Overheidsdiensten en onderwijs	37.359	38.926	40.473	42.736	44.020	15,1%	2,9%
Andere diensten	26.007	27.255	28.829	31.267	32.350	19,6%	3,3%
Andere componenten	33.006	34.889	36.685	36.635	36.000	8,3%	-1,8%

Bron van de gegevens: INSTITUUT VOOR DE NATIONALE REKENINGEN (BELGIË)

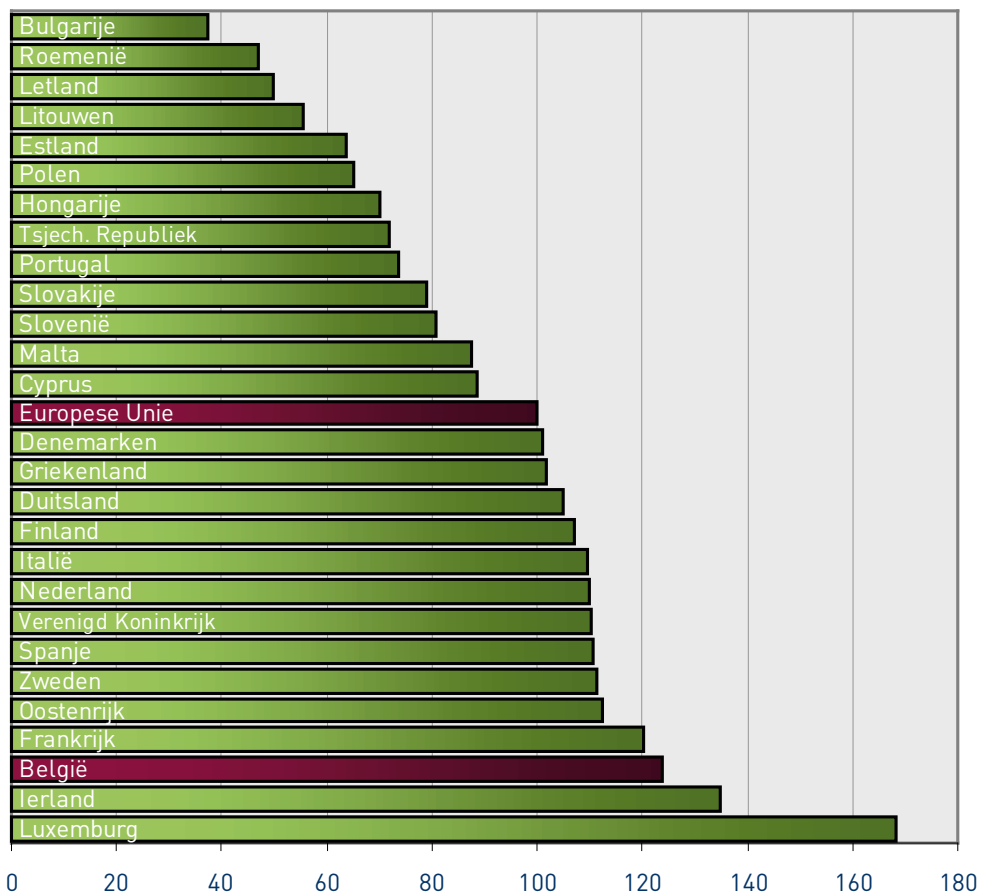

De Belgische werknemer is bijzonder productief. Zo neemt de Belgische productiviteit van de arbeidskrachten per werkzame persoon de derde plaats in de Europese rangschikking in.

België scoort eveneens hoog op vlak van investeringen. Ook daar plaatst het land zich ruim boven het Europese gemiddelde.

De uitgaven voor onderzoek en ontwikkeling (O&O) liggen op hun beurt rond het Europese gemiddelde.

Productiviteit van de arbeidskrachten per werkzame persoon 2009 (Index EU=100)

Productiviteit van de arbeidskrachten per werkzame persoon

BBP in KKP per werkzame persoon ten opzichte van EU-27 (EU-27=100)

Rangschikking	Eenheid	2000	2005	2006	2007	2008	2009
1	Luxemburg	176,0	169,5	179,8	179,1	175,7	168,1
2	Ierland	127,5	134,3	134,8	137,4	130,1	134,9
3	België	136,6	129,8	128,5	126,8	125,4	123,8
4	Frankrijk	125,1	122,2	121,2	121,4	121,3	120,3
5	Oostenrijk	120,7	115,1	115,6	113,9	113,5	112,4
6	Zweden	114,4	111,4	112,6	114,2	112,3	111,3
7	Spanje	103,7	101,2	102,7	103,2	103,6	110,6
8	Verenigd Koninkrijk	110,8	112,4	111,9	110,0	110,0	110,2
9	Nederland	114,4	114,0	113,9	113,5	114,5	110,0
10	Italië	126,1	111,0	110,0	110,2	109,4	109,5
11	Finland	114,8	110,6	110,1	113,3	111,6	106,9
12	Duitsland	108,1	109,3	109,1	108,3	107,0	104,9
13	Griekenland	93,7	98,8 (p)	99,7 (p)	99,8 (p)	102,2 (p)	101,8 (p)
14	Denemarken	110,6	106,7	106,5	102,8	101,5	101,2
	Europese Unie	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
15	Cyprus	85,0	82,9	83,8	86,1	87,2	88,6
16	Malta	96,8	90,7	90,4	88,9	86,9	87,5
17	Slovenië	76,2	83,8	84,0	84,0	84,4	80,7
18	Slovakije	58,0	68,6	71,5	75,8	79,2	78,8
19	Portugal	71,6	72,3	72,6	73,1	73,5	73,7
20	Tsjechische Republiek	61,8	68,5	69,3	71,5	71,9	71,7
21	Hongarije	57,7	67,5	67,9	68,2	71,3	70,1
22	Polen	55,2	61,3	60,8	61,8	62,0	65,1 (f)
23	Estland	46,9	60,5	61,4	65,1	63,8	63,7
24	Litouwen	42,7	54,5	56,3	59,1	62,0	55,6
25	Letland	40,2	47,9	48,8	51,2	52,0	49,9
26	Roemenië	23,6	36,0	39,6	43,3	50,2	47,0
27	Bulgarije	30,4	33,5	34,6	35,1	37,2	37,2 (f)

Bron van de gegevens: Eurostat

Toelichting: Het BBP per werkzame persoon, uitgedrukt ten opzichte van het gemiddelde van de Europese Unie (EU-27) geeft een indruk van het geheel van de productiviteit van de nationale economieën. Wanneer het indexcijfer van een land boven de 100 ligt, ligt het niveau van het BBP per werkzame persoon hoger dan het gemiddelde van de Europese Unie en vice versa. De basiscijfers zijn uitgedrukt in KKP, d.w.z. in een gemeenschappelijke munt die de verschillen in prijsniveau tussen landen elimineert, waardoor significante vergelijkingen van het BBP in volume van die landen mogelijk zijn. Op te merken valt dat er voor het begrip 'werkzame persoon' geen onderscheid wordt gemaakt tussen voltijdse en deeltijdse tewerkstelling.

Bruto vaste kapitaalvorming (investeringen) door de privésector als percentage van het bbp

Rangschikking	Eenheid	2000	2005	2006	2007	2008	2009
1	Slovakije	23,8	24,9	24,7	24,5	23,0	21,3
2	Roemenië	15,4	19,9	20,5	24,5	26,4	20,2
3	Spanje	22,7	25,8	26,9	26,7	25,0	20,0
4	Bulgarije	12,1	20,0	21,8	25,0	27,7	19,9
5	Oostenrijk	22,5	20,5	20,5	20,8	20,8	19,7
6	België	19,1	18,9	19,5	20,1	21,0	19,5
7	Slovenië	22,4	22,3	22,9	23,5	24,6	19,1
8	Letland	22,9	27,5	28,0	28,0	24,5	17,5
9	Hongarije	20,2	19,1	17,3	17,6	18,0	17,3
10	Frankrijk	16,4	16,7	17,5	18,2	18,5	17,2
11	Tsjechische Republiek	24,4	20,0	19,7	20,5	19,0	17,1
	Portugal	24,1	20,2	20,1	20,1	20,0	17,1
13	Estland	22,0	28,1	30,2	29,3	24,0	17,0
	Finland	17,6	17,6	17,7	18,9	19,1	17,0
15	Denemarken	18,5	17,7	19,7	20,4	19,0	16,6
16	Italië	18,0	18,4	18,8	18,9	18,5	16,5
	Europese Unie	18,4	17,7	18,2	18,7	18,4	16,3
17	Cyprus	14,0	16,1	17,6	19,1	20,4	16,3
18	Duitsland	19,7	16,0	16,8	17,3	17,5	16,2
19	Polen	21,4	14,8	15,7	17,4	17,5	15,7
20	Nederland	18,8	15,6	16,4	16,6	16,9	14,9
21	Zweden	15,2	14,9	15,7	16,5	16,8	14,3
22	Griekenland	17,9	17,8 (p)	18,6 (p)	18,4 (p)	16,6 (p)	13,9 (p)
23	Luxemburg	17,0	16,0	15,5	16,6	16,1	13,8
24	Litouwen	16,4	19,3	21,0	23,1	20,2	13,1
25	Verenigd Koninkrijk	15,9	16,0	15,3	15,8	14,5	12,2
26	Malta	18,8	15,4	17,1	16,7	14,1	12,0
27	Ierland	19,6	23,1	23,2	21,6	16,6	11,0

Bron van de gegevens: EUROSTAT

Toelichting: De indicator wordt gedefinieerd als de bruto vaste kapitaalvorming uitgedrukt in percentage van het BBP voor de privé-sector. De bruto vaste kapitaalvorming bestaat uit het saldo van door ingezeten producenten verrichte aan- en verkopen van materiële of immateriële vaste activa, zoals onroerende goederen, machines en uitrusting, voertuigen of ook software. De bruto vaste kapitaalvorming omvat eveneens bepaalde toevoegingen aan de waarde van niet-geproduceerde activa die zijn gerealiseerd door de productieve activiteit, zoals verbeteringen van grond. De ratio geeft het aandeel van het BBP weer dat door de privé-sector gebruikt wordt voor investeringen (eerder dan bijvoorbeeld voor consumptie).

Uitgaven voor onderzoek en ontwikkeling in % van het bbp

Rangschikking	locatie/jaar	2000	2005	2006	2007	2008
1	Zweden	:	3,6 (b)	3,74	3,61	3,75 (e)
2	Finland	3,35	3,48	3,48	3,48	3,73
3	Denemarken	2,24	2,46	2,48	2,55 (b)	2,72 (e)
4	Oostenrijk	1,94 (e)	2,45 (e)	2,47	2,54	2,67 (e)
5	Duitsland	2,45	2,49	2,53	2,53	2,63 (e)
6	Frankrijk	2,15 (b)	2,10	2,10	2,04 (p)	2,02 (p)
7	België	1,97	1,83	1,86	1,90	1,92 (p)
	Europese Unie	1,85 (s)	1,82 (s)	1,85 (s)	1,85 (s)	1,90 (s)
8	Verenigd Koninkrijk	1,81	1,73	1,75	1,82	1,88 (p)
9	Slovenië	1,39	1,44	1,56	1,45	1,66
10	Nederland	1,82	1,79 (p)	1,78 (p)	1,71 (p)	1,63 (p)
11	Luxemburg	1,65	1,56	1,65	1,58 (e)	1,62 (p)
12	Portugal	0,76 (e)	0,81	1,02 (e)	1,21	1,51 (p)
13	Tsjechische Republiek	1,21	1,41	1,55	1,54	1,47
14	Ierland	1,12	1,25	1,25	1,28 (p)	1,43 (p)
15	Spanje	0,91	1,12	1,20	1,27	1,35
16	Estland	0,60	0,93	1,14	1,11	1,29 (p)
17	Italië	1,05	1,09	1,13	1,18	1,18
18	Hongarije	0,79	0,94	1,00	0,97	1,00
19	Litouwen	0,59	0,75	0,79	0,81	0,80
20	Letland	0,44	0,56	0,70	0,59	0,61
	Griekenland	0,64	0,57	0,56	0,57	0,61 (p)
22	Polen	0,37	0,41	0,45	0,52	0,58
23	Roemenië	:	0,57	0,61	0,58 (p)	0,54 (p)
24	Malta	0,52	0,49	0,48	0,48	0,49 (p)
25	Bulgarije	0,65	0,51	0,49	0,46	0,47
26	Slovakije	0,24	0,40	0,43	0,44	0,46 (p)
-	Cyprus	:	0,59	0,58 (e)	0,58 (e)	:

Bron van de gegevens: EUROSTAT

Toelichting: Onderzoek en experimentele ontwikkeling (O & O) bestaan in stelselmatig verricht creatief werk ter vergroting van het kennisbestand, waaronder de kennis van mens, cultuur en samenleving. Dit kennisbestand wordt aangewend om nieuwe toepassingen te ontwerpen. De uitgaven voor O & O omvatten alle uitgaven voor O & O in de ondernemingen (BERD) op het nationale grondgebied over een gegeven periode, ongeacht de herkomst van de middelen. De uitgaven voor O & O in de ondernemingen worden weergegeven als percentage van het BBP (O & O-intensiteit).

Het geharmoniseerde indexcijfer van de consumptieprijsen (GICP) laat toe om de prijsstijgingen op Europees vlak te vergelijken. De evolutie van deze index toont dat de prijzen in België tussen 2005 en 2009 minder snel gestegen zijn dan gemiddeld in de Europese landen.

Na een relatief sterke inflatie van 4,5% in 2008 bedroeg de inflatie in België in 2009 0,0%, wat betekent dat het gemiddelde prijsniveau in ons land stabiel is gebleven. Tijdens de periode 2007-2009 evolueerden voedingsmiddelen sneller dan de andere uitgavenposten en duwden ze de index de hoogte in. Door de grondstoffencrisis liep de inflatie voor bewerkte levensmiddelen in België in 2008 op tot 7,8%. Net zoals in 2008 werd de inflatie echter vooral bepaald door het prijsverloop van de energiedragers. Na een forse prijsstijging van 20% in 2008, betaalde de consument in 2009 14% minder voor zijn energiefactuur.

GICP - algemene indexcijfer - jaarlijks gemiddelde indexcijfer (2005 = 100)

Rangschikking	Eenheid	2000	2005	2006	2007	2008	2009
1	Nederland	87,1	100,0	101,7	103,3	105,5	106,6
2	Frankrijk	90,5	100,0	101,9	103,6	106,8	106,9
3	Ierland	84,5	100,0	102,7	105,6	108,9	107,1
4	Duitsland	92,4	100,0	101,8	104,1	107,0	107,2
5	Portugal	85,5	100,0	103,0	105,5	108,3	107,4
6	Oostenrijk	91,2	100,0	101,7	103,9	107,3	107,7
7	Denemarken	91,2	100,0	101,8	103,5	107,3	108,4
8	Finland	93,4	100,0	101,3	102,9	106,9	108,7
	Zweden	91,7	100,0	101,5	103,2	106,7	108,7
10	Italië	88,6	100,0	102,2	104,3	108,0	108,8
11	België	90,7	100,0	102,3	104,2	108,9	108,9
12	Cyprus	88,3	100,0	102,3	104,5	109,0	109,2
	Europese Unie	88,5	100,0	102,3	104,7	108,6	109,6
13	Luxemburg	87,1	100,0	103,0	105,7	110,0	110,0
14	Malta	88,6	100,0	102,6	103,3	108,1	110,1
15	Spanje	85,5	100,0	103,6	106,5	110,9	110,6
16	Verenigd Koninkrijk	93,1	100,0	102,3	104,7	108,5	110,8
17	Slovakije	75,3	100,0	104,3	106,2	110,4	111,4
18	Tsjechische Republiek	90,6	100,0	102,1	105,1	111,7	112,4
	Griekenland	84,2	100,0	103,3	106,4	110,9	112,4
20	Polen	87,4	100,0	101,3	103,9	108,3	112,6
21	Slovenië	76,4	100,0	102,5	106,4	112,3	113,3
22	Estland	84,0	100,0	104,5	111,5	123,3	123,6
23	Hongarije	75,3	100,0	104,0	112,3	119,1	123,9
24	Litouwen	95,5	100,0	103,8	109,8	122,0	127,1
25	Roemenië	43,2	100,0	106,6	111,8	120,7	127,4
26	Bulgarije	76,4	100,0	107,4	115,6	129,4	132,6
27	Letland	81,9	100,0	106,6	117,3	135,2	139,6

Bron van de gegevens: EUROSTAT

Toelichting: De geharmoniseerde indexcijfers van de consumtiewaarden zijn ontworpen om internationale vergelijkingen van de inflatie van de consumtiewaarden mogelijk te maken. Ze worden ondermeer door de Europese Centrale Bank gebruikt om de inflatie in de Economische en Monetair Unie te kunnen volgen en de convergentie van de inflatie te kunnen beoordelen zoals beschreven in artikel 121 van het Verdrag van Amsterdam.

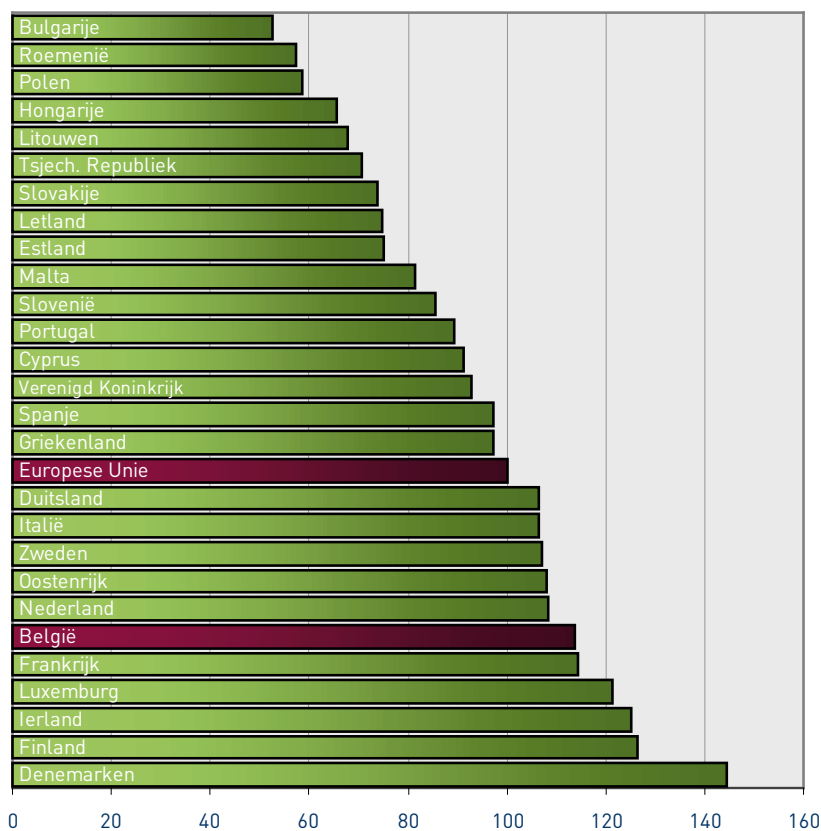
Peil van vergelijkende prijzen van de consumptieve bestedingen van de huishoudens inclusief indirecte belastingen (EU-27=100)

Rangschikking	Eenheid	2000	2005	2006	2007	2008	2009
1	Denemarken	130,2	140,4	138,4	137,4	141,2	144,6
2	Finland	120,8	123,6	122,7	119,9	124,3	126,4
3	Ierland	114,8	123,4	124,5	124,5	127,6	125,0
4	Luxemburg	101,5	111,6	111,3	115,3	119,1	121,3
5	Frankrijk	105,8	108,2	108,5	108,1	110,8	114,3
6	België	102,0	106,4	107,7	108,3	111,1	113,9
7	Nederland	100,0	104,7	104,0	101,9	104,0	108,5
8	Oostenrijk	101,8	102,5	101,9	102,2	105,1	107,9
9	Zweden	127,6	119,0	118,5	115,7	114,5	107,0
10	Italië	97,5	104,7	104,2	102,9	105,6	106,5
11	Duitsland	106,5	103,3	102,6	101,9	103,8	106,4
	Europese Unie	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
12	Griekenland	84,8	88,2	89,0	90,7	94,0	97,4
	Spanje	85,0	91,1	91,8	92,8	95,4	97,4
14	Verenigd Koninkrijk	119,9	109,7	110,6	112,6	100,1	92,7
15	Cyprus	88,0	90,3	90,3	88,1	90,5	91,2
16	Portugal	83,0	85,1	84,9	85,7	87,0	89,3
17	Slovenië	72,8	76,0	76,7	79,0	82,3	85,5
18	Malta	73,2	73,0	74,8	75,5	78,8	81,4
19	Estland	57,2	64,7	68,5	73,1	78,0	75,1
20	Letland	58,8	57,0	60,7	66,6	72,6	74,8
21	Slovakije	44,4	55,4	58,0	63,2	70,2	73,7
22	Tsjechische Republiek	48,1	58,1	61,3	62,4	72,8	70,6
23	Litouwen	52,6	54,8	57,3	60,0	64,7	67,8
24	Hongarije	49,2	63,3	60,6	66,7	68,1	65,5
25	Polen	57,9	61,1	62,4	62,0	69,1	58,6
26	Roemenië	42,5	54,4	57,6	63,8	60,9	57,5
27	Bulgarije	38,7	43,2	44,9	46,2	50,2	52,7

Bron van de gegevens: EUROSTAT

Toelichting: Het peil van vergelijkende prijzen is de ratio tussen de koopkrachtpariteiten (KKP) en de marktwisselkoersen voor elk land. Koopkrachtpariteiten (KKP's) zijn omrekeningskoersen voor valuta's waarmee de in de nominale nationale valuta uitgedrukte economische indicatoren worden omgerekend in een gemeenschappelijke kunstmatige valuta, de zogeheten Koopkrachtstandaard (KKS), die de koopkracht van de verschillende nationale valuta's op een gelijk niveau brengt en dus toelaat om significante vergelijkingen te maken. De ratio is uitgedrukt ten opzichte van het gemiddelde van de Europese Unie (EU-27=100). Wanneer het indexcijfer van het peil van vergelijkende prijzen van een land boven (beneden) de 100 ligt, is het land relatief duur (goedkoop) ten opzichte van het gemiddelde van de EU.

Peil van vergelijkende prijzen van de consumptieve bestedingen van de huishoudens (EU-27=100)

Consumptieprijsindexen (basis 2004=100) en inflatie: België

2004=100	Algemene (CPI)	Inflatie	Voedingsmid- delen	Niet- voedingsmid- delen	Diensten	Huur	Algemeen zonder petroleumproducten	Algemeen zonder energieproducten
2000	92,6	2,6%	90,6	94,5	91,3	92,0	92,3	92,1
2001	94,9	2,5%	94,4	96,1	93,5	93,7	95,0	94,6
2002	96,4	1,7%	96,5	96,7	96,0	96,0	96,9	96,7
2003	98,0	1,6%	98,5	97,8	97,7	98,2	98,5	98,4
2004	100,0	2,1%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
2005	102,8	2,8%	101,9	103,6	102,4	102,0	101,8	101,7
2006	104,6	1,8%	104,2	105,2	103,9	105,6	103,4	103,0
2007	106,5	1,8%	108,0	106,3	105,8	107,4	105,4	105,1
2008	111,3	4,5%	114,3	112,6	107,9	109,5	109,4	107,9
2009	111,3	0,0%	115,5	109,5	111,0	111,7	109,9	110,9

Bron van de gegevens: FOD ECONOMIE - ALGEMENE DIRECTIE STATISTIEK EN ECONOMISCHE INFORMATIE

2009 was een zwart jaar voor de overheidsfinanciën van de lidstaten van de Europese Unie. Alle nationale begrotingen gingen in het rood. Met een netto te financieren overheidssaldo dat Europees gemiddeld op -6,8% lag, zagen verschillende lidstaten zich gedwongen maatregelen te nemen om hun begroting terug in evenwicht te brengen. De Belgische financieringsbehoefte is iets minder dan het Europese gemiddelde, maar de inspanningen om de schuld te verkleinen zagen zich tenietgedaan door de wereldwijde crisis.

Overheidsschuld (overheid) als percentage van het bbp

Rangschikking	Eenheid	2000	2005	2006	2007	2008	2009
1	Italië	109,2	105,8	106,5	103,5	106,1	115,8
2	Griekenland	103,4	100,0	97,8	95,7	99,2	115,1
3	België	107,9	92,1	88,1	84,2	89,8	96,7
4	Hongarije	55,0	61,8	65,6	65,9	72,9	78,3
5	Frankrijk	57,3	66,4	63,7	63,8	67,5	77,6
6	Portugal	50,5	63,6	64,7	63,6	66,3	76,8
	Europese Unie	61,9	62,8	61,4	58,8	61,6	73,6
7	Duitsland	59,7	68,0	67,6	65,0	66,0	73,2
8	Malta	55,9	70,1	63,7	61,9	63,7	69,1
9	Verenigd Koninkrijk	41,0	42,5	43,5	44,7	52,0	68,1
10	Oostenrijk	66,5	63,9	62,2	59,5	62,6	66,5
11	Ierland	37,8	27,4	24,9	25,0	43,9	64,0
	Nederland	53,8	51,8	47,4	45,5	58,2	60,9
13	Cyprus	48,7	69,1	64,6	58,3	48,4	56,2
14	Spanje	59,3	43,0	39,6	36,2	39,7	53,2
15	Polen	36,8	47,1	47,7	45,0	47,2	51,0
16	Finland	43,8	41,7	39,7	35,2	34,2	44,0
17	Zweden	53,6	50,8	45,7	40,8	38,3	42,3
18	Denemarken	52,4	37,8	32,1	27,4	34,2	41,6
19	Letland	12,3	12,4	10,7	9,0	19,5	36,1
20	Slovenië	:	27,0	26,7	23,4	22,6	35,9
21	Slovakije	50,3	34,2	30,5	29,3	27,7	35,7
22	Tsjechische Republiek	18,5	29,7	29,4	29,0	30,0	35,4
23	Litouwen	23,7	18,4	18,0	16,9	15,6	29,3
24	Roemenië	22,5	15,8	12,4	12,6	13,3	23,7
25	Bulgarije	74,3	29,2	22,7	18,2	14,1	14,8
26	Luxemburg	6,2	6,1	6,5	6,7	13,7	14,5
27	Estland	5,1	4,6	4,5	3,8	4,6	7,2

Bron van de gegevens: EUROSTAT

Toelichting: Definitie van de EU: De sector 'overheid' omvat de subsectoren centrale overheid, deelstaatoverheid, lagere overheid en wettelijke sociale verzekeringsinstellingen. Het BBP dat wordt gebruikt als noemer is het bruto binnenlands product tegen lopende marktprijzen. De schuld wordt gewaardeerd tegen de nominale waarde en de schuld in buitenlandse valuta wordt omgezet in de nationale valuta op basis van de marktkoersen aan het eind van het jaar (hoewel er speciale regels gelden voor contracten). De nationale gegevens voor de sector overheid zijn geconsolideerd tussen de subsectoren. De basisgegevens zijn in de nationale munt, naar euro omgerekend met wisselkoersen van de euro van het einde van het jaar geleverd door de Europese Centrale Bank.

Overheidssaldo
Netto financieringsbehoefte/-capaciteit van de overheid
als percentage van het bbp

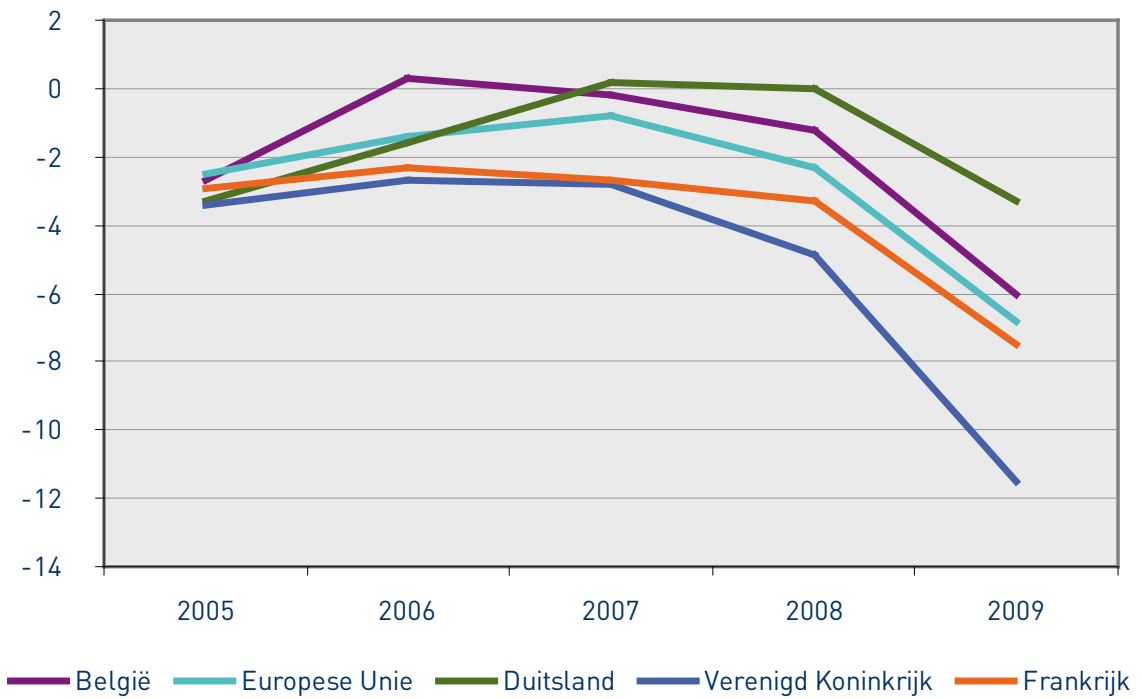
Rangschikking	Eenheid	2000	2005	2006	2007	2008	2009
1	Zweden	3,7	2,3	2,5	3,8	2,5	-0,5
2	Luxemburg	6,0	0,0	1,4	3,6	2,9	-0,7
3	Estland	-0,2	1,6	2,5	2,6	-2,7	-1,7
4	Finland	6,8	2,7	4,0	5,2	4,2	-2,2
5	Denemarken	2,3	5,2	5,2	4,8	3,4	-2,7
6	Duitsland	1,3	-3,3	-1,6	0,2	0,0	-3,3
7	Oostenrijk	-1,7	-1,7	-1,5	-0,4	-0,4	-3,4
8	Malta	-6,2	-2,9	-2,6	-2,2	-4,5	-3,8
9	Bulgarije	-0,3	1,9	3,0	0,1	1,8	-3,9
10	Hongarije	-3,0	-7,9	-9,3	-5,0	-3,8	-4,0
11	Italië	-0,8	-4,3	-3,3	-1,5	-2,7	-5,3
	Nederland	2,0	-0,3	0,5	0,2	0,7	-5,3
13	Slovenië	-3,7	-1,4	-1,3	0,0	-1,7	-5,5
14	Tsjechische Republiek	-3,7	-3,6	-2,6	-0,7	-2,7	-5,9
15	België	0,0	-2,7	0,3	-0,2	-1,2	-6,0
16	Cyprus	-2,3	-2,4	-1,2	3,4	0,9	-6,1
	Europese Unie	0,6	-2,5	-1,4	-0,8	-2,3	-6,8
17	Slovakije	-12,3	-2,8	-3,5	-1,9	-2,3	-6,8
18	Polen	-3,0	-4,1	-3,6	-1,9	-3,7	-7,1
19	Frankrijk	-1,5	-2,9	-2,3	-2,7	-3,3	-7,5
20	Roemenië	-4,7	-1,2	-2,2	-2,5	-5,4	-8,3
21	Litouwen	-3,2	-0,5	-0,4	-1,0	-3,3	-8,9
22	Letland	-2,8	-0,4	-0,5	-0,3	-4,1	-9,0
23	Portugal	-2,9	-6,1	-3,9	-2,6	-2,8	-9,4
24	Spanje	-1,0	1,0	2,0	1,9	-4,1	-11,2
25	Verenigd Koninkrijk	3,6	-3,4	-2,7	-2,8	-4,9	-11,5
26	Griekenland	-3,7	-5,2	-3,6	-5,1	-7,7	-13,6
27	Ierland	4,8	1,6	3,0	0,1	-7,3	-14,3

Bron van de gegevens: EUROSTAT

Toelichting: Definitie van de EU: De financieringsbehoefte (-) of -capaciteit (+) van de overheid is het verschil tussen de inkomsten en de uitgaven van de overheid. De sector 'overheid' omvat de subsectoren centrale overheid, deelstaatoverheid, lagere overheid en wettelijke sociale verzekeringsinstellingen. Het BBP dat wordt gebruikt als noemer is het bruto binnenlands product tegen lopende marktprijzen.

Overheidssaldo (% van BBP)

België is een land dat sterk gericht is op het buitenland. Hoewel het BBP tegen marktprijzen tegen lopende prijzen slechts 1/35ste van dat van de Europese Unie bedraagt, staat het land respectievelijk op de vijfde en zesde plaats op vlak van export en import. De import- en exportcijfers liggen niet zo ver van die van grote landen zoals Italië of het Verenigd Koninkrijk, tenminste voor wat de export betreft. Bovendien ligt de waarde van de export hoger dan die van de import, waardoor de handelsbalans bijzonder positief is.

Het land is eveneens sterk verbonden met zijn Europese burens, aangezien meer dan 3/4 van de export bestemd is voor de Europese Unie en bijna 71% van de import uit andere lidstaten komt.

De evolutie van de Belgische buitenlandse handel loopt gelijk met het Europese gemiddelde en liet in 2009 een aanzienlijke achteruitgang optekenen.

Totale invoer in waarde (miljoen euro)

Rangschikking	Locatie/Jaar	2000	2005	2006	2007	2008	2009
1	Duitsland	538.325	624.606	722.112	769.779	805.730	668.104
2	Frankrijk	366.977	405.212	431.602	452.006	478.294	396.109
3	Verenigd Koninkrijk	376.849	412.887	478.993	454.503	430.361	344.874
4	Nederland	236.322	292.438	331.979	359.442	394.980	319.451
5	Italië	258.507	309.292	352.465	373.340	382.050	294.213
6	België	192.195	256.169	280.053	300.298	317.043	252.326
7	Spanje	169.059	232.124	261.784	284.058	286.105	206.170
8	Polen	53.085	81.697	101.138	120.912	141.966	105.123
9	Oostenrijk	78.383	102.345	109.280	118.962	125.301	102.795
10	Zweden	78.908	89.781	101.583	111.334	113.638	85.356
11	Tsjechische Republiek	34.619	61.500	74.220	86.224	96.572	75.267
12	Denemarken	49.326	60.752	68.100	71.526	74.776	59.383
13	Hongarije	34.833	53.494	62.331	69.730	74.069	56.034
14	Portugal	43.257	49.179	53.100	57.056	61.174	50.074
15	Ierland	55.263	55.112	58.233	61.162	57.088	44.636
16	Finland	37.292	47.236	55.253	59.616	62.402	43.250
17	Griekenland	36.249	43.755	50.668	55.634	60.975	42.881
18	Slovakije	13.815	27.851	35.828	44.229	50.253	39.569
19	Roemenië	14.235	32.569	40.746	51.305	57.148	38.891
20	Slovenië	10.987	16.346	19.227	23.027	25.180	18.956
21	Luxemburg	12.211	17.597	21.163	20.114	21.475	17.480
22	Bulgarije	7.085	12.497	15.424	21.862	25.094	16.726
23	Litouwen	5.681	12.498	15.429	17.813	21.144	13.073
24	Estland	4.613	8.230	10.711	11.439	10.868	7.291
25	Letland	3.466	6.991	9.191	11.180	10.975	6.897
26	Cyprus	3.390	5.077	5.518	6.286	7.237	5.577
27	Malta	3.696	2.988	3.430	3.473	3.252	2.586

Bron van de gegevens: EUROSTAT

Totale uitvoer in waarde (miljoen euro)

Rangschikking	Eenheid	2000	2005	2006	2007	2008	2009
1	Duitsland	597.455	780.415	882.532	964.038	983.255	803.899
2	Nederland	252.414	326.640	369.249	401.864	433.722	357.342
3	Frankrijk	354.711	372.501	394.925	402.686	408.776	341.566
4	Italië	260.413	299.923	332.013	364.744	369.016	290.113
5	België	203.953	268.789	292.087	314.449	320.805	265.160
6	Verenigd Koninkrijk	309.036	309.040	357.322	320.388	312.528	252.256
7	Spanje	124.784	154.846	170.211	184.821	191.388	156.645
8	Oostenrijk	73.311	100.621	108.913	119.387	123.259	98.650
9	Polen	34.373	71.889	88.229	102.259	115.895	96.396
10	Zweden	94.340	105.266	117.707	123.218	124.653	93.954
11	Ierland	83.817	88.142	86.593	88.686	85.477	82.084
12	Tsjechische Republiek	31.501	62.785	75.604	89.382	99.809	81.213
13	Denemarken	55.535	68.420	73.716	75.163	79.254	66.922
14	Hongarije	30.525	50.588	59.936	69.610	73.772	60.036
15	Finland	49.916	52.647	61.489	65.688	65.580	44.897
16	Slovakije	12.811	25.632	33.340	42.696	48.370	40.115
17	Portugal	26.379	30.665	34.511	37.589	37.949	31.085
18	Roemenië	11.273	22.255	25.850	29.543	33.679	29.116
19	Slovenië	9.495	15.471	18.501	21.964	23.204	18.804
20	Luxemburg	9.071	15.109	18.241	16.337	17.224	14.913
21	Griekenland	12.723	13.888	16.525	17.205	17.440	14.377
22	Litouwen	3.855	9.490	11.263	12.509	16.077	11.795
23	Bulgarije	5.253	9.223	11.748	13.512	15.204	11.787
24	Estland	3.445	6.202	7.719	8.034	8.465	6.475
25	Letland	2.023	4.149	4.902	6.062	6.897	5.465
26	Malta	2.656	1.928	2.226	2.246	2.003	1.504
27	Cyprus	435	1.177	1.062	1.017	1.110	895

Bron van de gegevens: EUROSTAT

Handelsbalans in waarde (miljoen euro)

Rangschikking	Eenheid	2000	2005	2006	2007	2008	2009
1	Duitsland	59.130	155.809	160.420	194.259	177.525	135.795
2	Nederland	16.092	34.201	37.271	42.422	38.742	37.891
3	Ierland	28.553	33.030	28.359	27.524	28.389	37.448
4	België	11.758	12.620	12.034	14.151	3.762	12.833
5	Zweden	15.432	15.485	16.124	11.884	11.014	8.598
6	Denemarken	6.210	7.668	5.616	3.637	4.478	7.540
7	Tsjechische Republiek	-3.119	1.285	1.384	3.159	3.237	5.946
8	Hongarije	-4.308	-2.906	-2.395	-121	-297	4.002
9	Finland	12.624	5.411	6.237	6.072	3.178	1.646
10	Slovakije	-1.005	-2.219	-2.488	-1.533	-1.883	546
11	Slovenië	-1.491	-875	-726	-1.063	-1.976	-152
12	Estland	-1.168	-2.028	-2.992	-3.406	-2.403	-816
13	Malta	-1.040	-1.060	-1.204	-1.228	-1.249	-1.082
14	Litouwen	-1.826	-3.008	-4.167	-5.303	-5.067	-1.278
15	Letland	-1.443	-2.842	-4.290	-5.117	-4.078	-1.432
16	Luxemburg	-3.140	-2.488	-2.922	-3.776	-4.251	-2.567
17	Italië	1.907	-9.369	-20.452	-8.596	-13.035	-4.100
18	Oostenrijk	-5.071	-1.724	-367	425	-2.043	-4.146
19	Cyprus	-2.955	-3.899	-4.456	-5.269	-6.126	-4.682
20	Bulgarije	-1.832	-3.274	-3.676	-8.349	-9.890	-4.939
21	Polen	-18.711	-9.807	-12.909	-18.652	-26.072	-8.727
22	Roemenië	-2.962	-10.313	-14.895	-21.762	-23.469	-9.775
23	Portugal	-16.878	-18.514	-18.589	-19.467	-23.225	-18.989
24	Griekenland	-23.527	-29.867	-34.143	-38.429	-43.535	-28.504
25	Spanje	-44.274	-77.278	-91.573	-99.237	-94.717	-49.526
26	Frankrijk	-12.266	-32.712	-36.677	-49.320	-69.519	-54.543
27	Verenigd Koninkrijk	-67.813	-103.847	-121.672	-134.116	-117.833	-92.618

Bron van de gegevens: EUROSTAT

Aandeel van de uitvoer naar de EU in de totale uitvoer (%)

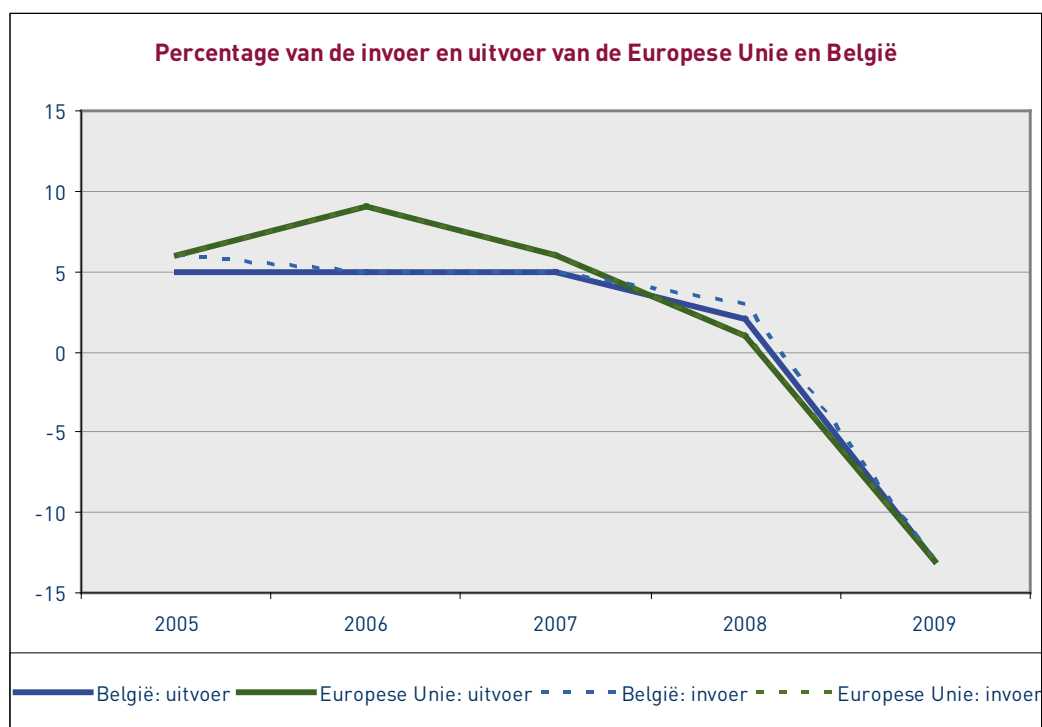
Rangschikking	Eenheid	2009
1	Luxemburg	87,3%
2	Slovakije	85,8%
3	Tsjechische Republiek	84,6%
4	Polen	79,3%
5	Hongarije	78,9%
6	Nederland	77,1%
7	België	75,9%
8	Portugal	74,9%
9	Roemenië	74,3%
10	Oostenrijk	71,8%
11	Estland	69,4%
12	Slovenië	69,3%
13	Spanje	68,8%
14	Denemarken	67,5%
15	Letland	67,3%
	Europese Unie	66,6%
16	Cyprus	66,6%
17	Bulgarije	64,4%
18	Litouwen	64,3%
19	Duitsland	62,8%
20	Griekenland	62,7%
21	Frankrijk	61,8%
22	Ierland	61,5%
23	Zweden	58,5%
24	Italië	57,1%
25	Finland	55,6%
26	Verenigd Koninkrijk	55,0%
27	Malta	42,4%

Bron van de gegevens: EUROSTAT

Jaarlijkse evolutie van de Belgische buitenlandse handel (miljoen euro)

Jaar	Uitvoer - Totaal	Uitvoer - Binnen de EU	Uitvoer - Buiten de EU	Invoer - Totaal	Invoer - Binnen de EU	Invoer - Buiten de EU	Handelsbalans - Totaal	Handelsbalans - Binnen de EU	Handelsbalans - Buiten de EU
2009	265.207,9	200.869,0	64.338,7	252.587,8	179.227,5	73.360,1	12.620,1	21.641,5	-9.021,4
2008	320.805,9	246.595,5	74.210,5	317.043,9	221.585,5	95.458,7	3.762,0	25.010,0	-21.248,2
2007	314.449,2	239.248,5	75.200,7	300.298,2	211.903,2	88.395,3	14.151,0	27.345,3	-13.194,6
2006	292.087,7	223.135,7	68.952,2	280.054,0	200.115,2	79.938,5	12.033,7	23.020,5	-10.986,3
2005	269.741,7	205.970,5	63.771,2	256.993,3	183.842,2	73.151,3	12.748,4	22.128,3	-9.380,1
2004	247.454,4	190.552,2	56.902,5	230.339,5	167.439,5	62.900,0	17.114,9	23.112,7	-5.997,5
2003	225.970,0	174.387,8	51.582,3	207.695,8	152.805,9	54.889,9	18.274,2	21.581,9	-3.307,6
2002	228.561,6	172.401,0	56.160,7	209.721,5	152.823,2	56.898,2	18.840,1	19.577,8	-737,5
2001	212.538,7	165.616,4	46.922,2	199.491,7	143.569,8	55.921,8	13.047,0	22.046,6	-8.999,6
2000	203.953,2	156.544,5	47.408,8	192.195,0	136.151,3	56.043,7	11.758,2	20.393,2	-8.634,9

Bron van de gegevens: INSTITUUT VOOR DE NATIONALE REKENINGEN (BELGIË)

Wijziging als percentage van de uitvoer in volume ten opzichte van het jaar voordien

Rangschikking	Locatie/Jaar	2000	2005	2006	2007	2008	2009
1	Ierland	20,2	5,2	5,1	8,6	-1,0	-2,3
2	Malta	:	0,6	10,5	2,7	-5,2	-4,2
3	Roemenië	23,2	7,6	10,4	7,8	8,7	-5,5
4	Luxemburg	12,6	4,5	13,3	8,8	1,5	-7,6
5	Nederland	13,5	6,0	7,3	6,7	2,7	-8,2
6	Hongarije	19,7	11,3	18,6	16,2	5,6	-9,1
7	Polen	23,2	8,0	14,6	9,1	7,1	-9,1
8	Bulgarije	16,6	8,5	8,7	5,2	2,9	-9,8
9	Denemarken	12,8	8,1	9,0	2,2	2,4	-10,4
10	Verenigd Koninkrijk	9,1	7,9	11,3	-2,8	1,1	-10,6
11	Tsjechische Republiek	16,5	11,6	15,8	15,0	6,0	-10,8
12	Estland	27,4	18,6	14,0	0,0	-0,7	-11,2
13	Spanje	10,2	2,5	6,7	6,6	-1,0	-11,5
14	Cyprus	10,5	4,9	3,5	6,1	-2,1	-11,8
	Portugal	8,8	0,2	11,6	7,6	-0,3	-11,8
16	Frankrijk	12,4	3,1	4,8	2,5	-0,5	-12,4
	Zweden	11,7	6,6	9,0	5,7	1,4	-12,4
	Europese Unie	12,7	5,9	9,3	5,5	1,4	-12,6
18	België	11,8	4,6	5,0	4,5	1,5	-12,6
19	Litouwen	9,5	17,7	12,0	3,0	12,2	-14,3
20	Duitsland	13,5	7,7	13,0	7,5	2,9	-14,5
21	Letland	11,3	20,2	6,5	10,0	2,0	-15,5
22	Slovenië	13,1	10,6	12,5	13,7	2,9	-15,6
23	Oostenrijk	13,4	7,4	7,5	9,4	0,8	-15,8
24	Slovakije	8,9	10,0	21,0	14,3	3,2	-16,5
25	Griekenland	:	2,4 (p)	5,3 (p)	5,8 (p)	4 (p)	-18,1 (p)
26	Italië	11,9	1,1	6,2	4,6	-3,9	-19,1
27	Finland	17,3	7,0	12,2	7,9	6,5	-24,3

Bron van de gegevens: EUROSTAT

Wijziging als percentage van de invoer in volume ten opzichte van het jaar voordien

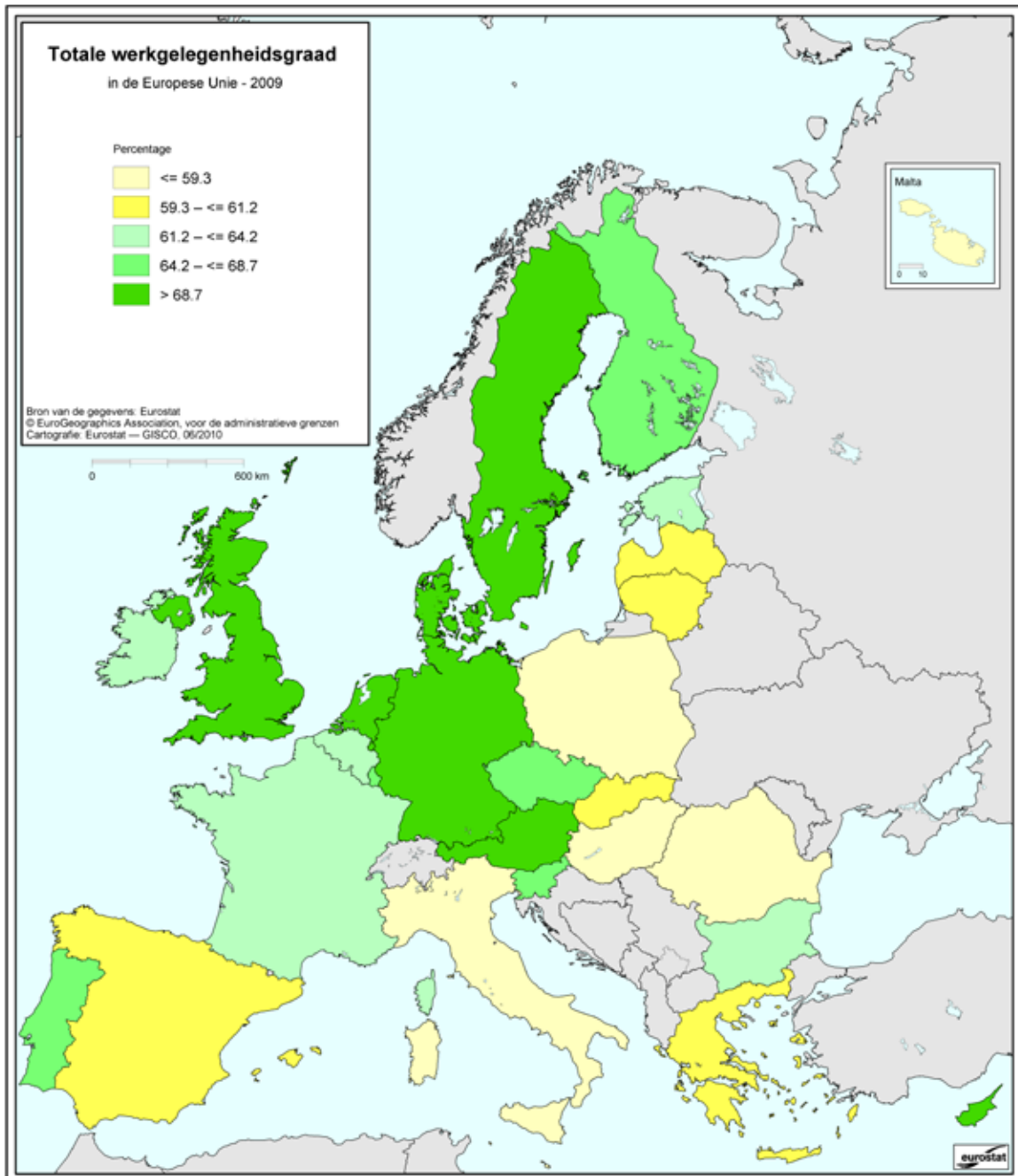
Rangschikking	Locatie/Jaar	2000	2005	2006	2007	2008	2009
1	Letland	3,1	14,8	19,4	14,7	-11,2	-35,5
2	Litouwen	4,8	16,4	13,7	10,7	10,5	-29,4
3	Estland	27,2	17,5	22,9	4,7	-8,7	-26,8
4	Bulgarije	18,6	13,1	14,0	9,9	4,9	-22,3
	Finland	16,7	11,4	7,9	6,0	6,6	-22,3
6	Roemenië	27,5	16,0	22,6	27,3	7,8	-20,6
7	Cyprus	12,5	3,7	6,7	13,3	8,0	-19,8
8	Spanje	10,8	7,7	10,2	8,0	-4,9	-17,9
	Slovenië	7,1	6,6	12,2	16,3	2,9	-17,9
10	Slovakije	8,2	12,4	17,8	9,2	3,1	-17,6
11	Hongarije	18,0	7,0	14,8	13,3	5,7	-15,4
12	Oostenrijk	10,6	6,4	5,3	7,3	-0,7	-14,9
13	Italië	9,8	2,1	5,9	3,8	-4,3	-14,5
14	Polen	15,5	4,7	17,3	13,7	8,0	-14,3
15	Griekenland	:	-0,3 (p)	9,1 (p)	7,1 (p)	0,2 (p)	-14,1 (p)
16	Denemarken	13,1	11,2	13,4	2,6	3,3	-13,2
	Zweden	11,7	7,0	9,0	9,0	2,9	-13,2
18	België	12,2	5,9	4,7	4,7	3,1	-12,9
	Europese Unie	11,7	6,3	9,2	5,5	1,3	-12,5
19	Verenigd Koninkrijk	8,9	7,1	8,8	-0,7	-0,5	-11,9
20	Portugal	5,6	2,3	7,2	5,5	2,8	-10,8
21	Frankrijk	14,9	5,9	5,6	5,6	0,6	-10,7
22	Tsjechische Republiek	16,3	5,0	14,3	14,3	4,7	-10,6
23	Duitsland	10,2	6,7	11,9	4,8	4,3	-9,5
24	Ierland	21,7	8,4	6,5	5,6	-2,1	-9,3
25	Luxemburg	10,5	4,2	12,9	8,3	3,3	-9,2
26	Nederland	12,2	5,4	8,8	5,1	3,7	-8,7
27	Malta	:	3,2	9,5	0,4	-5,7	-8,5

Bron van de gegevens: EUROSTAT

2 | Samenleving

In 2009 had de werkgelegenheid in de Europese Unie zwaar te lijden onder de gevolgen van de economische crisis. Na een permanente groei van de werkgelegenheidsgraad in de vorige jaren en het geleidelijk naderen van de doelstellingen van het Verdrag van Lissabon, daalde de werkgelegenheidsgraad tussen 2008 en 2009 bijna overal in de Unie, met uitzondering van Luxemburg en in mindere mate Duitsland en Polen. Hoewel de werkgelegenheidsgraad in België zeker is afgenomen, heeft de werkgelegenheid in het land de crisis relatief goed doorstaan vergeleken met de andere lidstaten. Zo nam de Belgische werkende bevolking tussen 2008 en 2009 af met 0,5%, tegenover 1,8% over de hele Europese Unie.

Totale werkgelegenheidsgraad in procent

Rangschikking	Eenheid	2000	2005	2006	2007	2008	2009
1	Nederland	72,9	73,2	74,3	76,0	77,2	77,0
2	Denemarken	76,3	75,9	77,4	77,1	78,1	75,7
3	Zweden	73,0	72,5 (b)	73,1	74,2	74,3	72,2
4	Oostenrijk	68,5	68,6	70,2	71,4	72,1	71,6
5	Duitsland	65,6	66 (b)	67,5	69,4	70,7	70,9
6	Cyprus	65,7	68,5	69,6	71,0	70,9	69,9
	Verenigd Koninkrijk	71,2	71,7	71,6	71,5	71,5	69,9
8	Finland	67,2	68,4	69,3	70,3	71,1	68,7
9	Slovenië	62,8	66,0	66,6	67,8	68,6	67,5
10	Portugal	68,4	67,5	67,9	67,8	68,2	66,3
11	Tsjechische Republiek	65,0	64,8	65,3	66,1	66,6	65,4
12	Luxemburg	62,7	63,6	63,6	64,2	63,4	65,2
	Europese Unie	62,2	63,5	64,5	65,4	65,9	64,6
13	Frankrijk	62,1	63,7	63,7	64,3	64,9	64,2
14	Estland	60,4	64,4	68,1	69,4	69,8	63,5
15	Bulgarije	50,4	55,8	58,6	61,7	64,0	62,6
16	Ierland	65,2	67,6	68,6	69,1	67,6	61,8
17	België	60,5	61,1	61,0	62,0	62,4	61,6
18	Griekenland	56,5	60,1	61,0	61,4	61,9	61,2
19	Letland	57,5	63,3	66,3	68,3	68,6	60,9
20	Slovakije	56,8	57,7	59,4	60,7	62,3	60,2
21	Litouwen	59,1	62,6	63,6	64,9	64,3	60,1
22	Spanje	56,3	63,3 (b)	64,8	65,6	64,3	59,8
23	Polen	55,0	52,8	54,5	57,0	59,2	59,3
24	Roemenië	63,0	57,6	58,8	58,8	59,0	58,6
25	Italië	53,7	57,6	58,4	58,7	58,7	57,5
26	Hongarije	56,3	56,9	57,3	57,3	56,7	55,4
27	Malta	54,2	53,9	53,6	54,6	55,3	54,9

Bron van de gegevens: EUROSTAT

Belangrijkste activiteitskenmerken van de Belgische bevolking*

	2000		2005		2006	
	x 1.000	in %	x 1.000	in %	x 1.000	in %
Werkend	4.092,7	40,0%	4.235,4	40,4%	4.264,0	40,4%
IAB-werkloze	308,5	3,0%	391,0	3,7%	383,2	3,6%
Kinderen (jonger dan 15 jaar)	1.804,8	17,6%	1.795,6	17,1%	1.796,5	17,0%
Niet-actieven tussen 15 en 64 jaar	2.343,9	22,9%	2.286,5	21,8%	2.324,9	22,0%
Niet-actieven van 65 jaar en ouder	1.689,5	16,5%	1.768,5	16,9%	1.777,2	16,9%

	2007		2008		2009	
	x 1.000	in %	x 1.000	in %	x 1.000	in %
Werkend	4.380,3	41,3%	4.445,9	41,5%	4.420,7	40,9%
IAB-werkloze	353,0	3,3%	333,7	3,1%	379,6	3,5%
Kinderen (jonger dan 15 jaar)	1.782,0	16,8%	1.804,0	16,8%	1.819,2	16,9%
Niet-actieven tussen 15 en 64 jaar	2.307,2	21,7%	2.326,6	21,7%	2.356,8	21,8%
Niet-actieven van 65 jaar en ouder	1.791,5	16,9%	1.797,4	16,8%	1.820,0	16,9%

* %: in % van de totale bevolking

Bron van de gegevens: FOD ECONOMIE - ALGEMENE DIRECTIE STATISTIEK EN ECONOMISCHE INFORMATIE

Werkgelegenheidsgraad België

	2000	2005	2006	2007	2008	2009
België	60,5%	61,1%	61,0%	62,0%	62,4%	61,6%
Mannen	69,5%	68,3%	67,9%	68,7%	68,6%	67,2%
Vrouwen	51,5%	53,8%	54,0%	55,3%	56,2%	56,0%
Laag opleidingsniveau (a)	N/A	40,4%	40,1%	40,5%	39,7%	38,6%
Gemiddeld opleidingsniveau (b)	N/A	65,5%	65,1%	65,9%	67,0%	65,4%
Hoog opleidingsniveau (c)	N/A	82,8%	82,4%	83,7%	83,0%	81,9%

(a) hoogstens lager secundair onderwijs

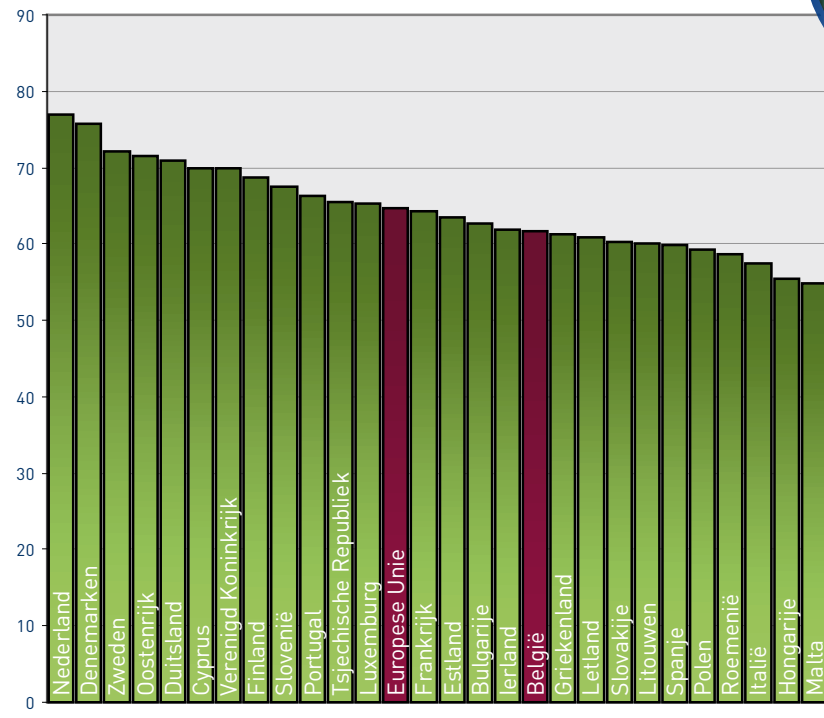
(b) hoger secundair onderwijs

(c) hoger universitair of niet-universitair onderwijs

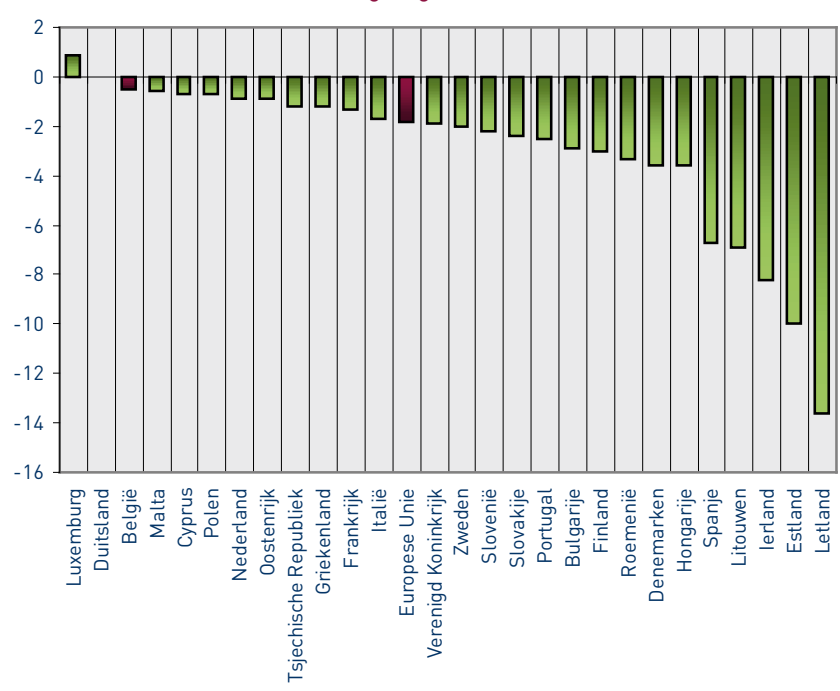
Bron van de gegevens: FOD ECONOMIE - ALGEMENE DIRECTIE STATISTIEK EN ECONOMISCHE INFORMATIE

Totale werkgelegenheidsgraad in procent

Groei van de werkgelegenheid in de EU in 2009

Groei van de werkgelegenheid: Jaarlijkse groei in procent van de totale werkende bevolking

Rangschikking	Eenheid	2000	2005	2006	2007	2008	2009
1	Luxemburg	5,6	2,9	3,6	4,4	4,7	0,9
2	Duitsland	1,9	-0,1	0,6	1,7	1,4	0,0
3	België	2,0	1,4	1,2	1,6	1,9	-0,5
4	Malta	:	1,5	1,3	3,2	2,5	-0,6
5	Cyprus	1,7	3,6	1,8	3,3	2,6	-0,7
	Polen	-1,6	2,2 (b)	3,2	4,4	3,8	-0,7
7	Nederland	2,2	0,5	1,7	2,6	1,4	-0,9
	Oostenrijk	0,9	1,5	1,4	1,8	1,8	-0,9
9	Tsjechische Republiek	-0,2	1,0	1,9	2,7	1,2	-1,2
	Griekenland	0,5	0,9 (p)	2 (p)	1,4 (p)	0,1 (p)	-1,2
11	Frankrijk	2,7	0,6	1,0	1,4	0,6	-1,3
12	Italië	1,9	0,6	2,0	1,3	0,3	-1,7
	Europese Unie	1,5	0,9	1,6	1,8	0,9	-1,8
13	Verenigd Koninkrijk	1,3	1,3	0,7	0,7	0,1	-1,9
14	Zweden	2,5	0,3	1,7	2,2	0,9	-2,0
15	Slovenië	1,3	-0,2	1,5	3,0	2,8	-2,2
16	Slovakije	-2,0	1,4	2,3	2,1	2,8	-2,4
17	Portugal	2,1	-0,3	0,5	0,0	0,4	-2,5
18	Bulgarije	-2,4	2,7	3,3	2,8	3,3	-2,9
19	Finland	2,1	1,4	1,8	2,2	1,6	-3,0
20	Roemenië	-0,8	-1,5	0,7	0,4	-0,2	-3,3
21	Denemarken	0,5	1,0	2,1	2,9	1,4	-3,6
	Hongarije	12,0	-0,2	0,6	-0,3	-1,3	-3,6
23	Spanje	5,1	4,1	3,9	3,0	-0,6	-6,7
24	Litouwen	-4,0	2,5	1,8	2,8	-0,5	-6,9
25	Ierland	4,5	4,9	4,3	3,7	-1,1	-8,2
26	Estland	-1,5	2,0	5,4	0,7	0,2	-10,0
27	Letland	-3,2	1,6	4,9	3,6	0,9	-13,6

Bron van de gegevens: Eurostat

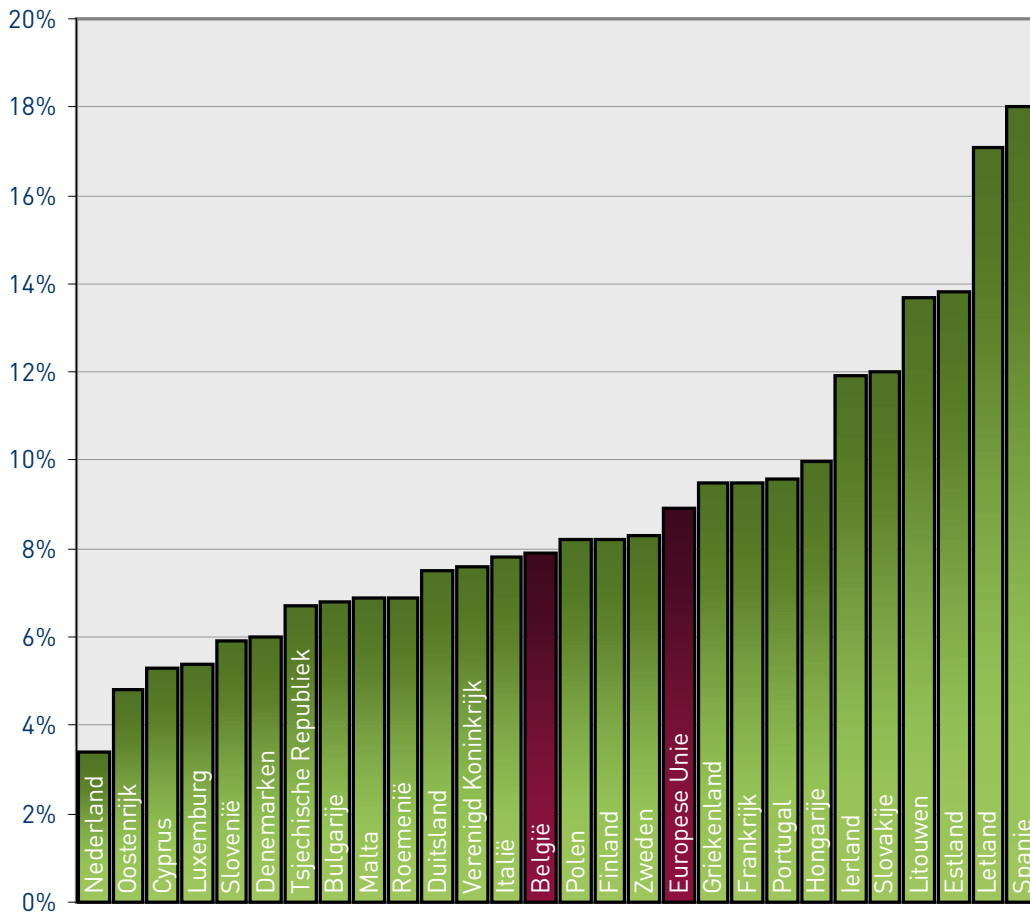
Toelichting bij de tabellen: De werkende bevolking zijn de zelfstandigen en werkenden in loondienst van 15 jaar en ouder.

De werkloze bevolking zijn de werklozen zoals omschreven door het Internationaal Arbeidsbureau (IAB): actieve bevolking zonder betrekking. Dit zijn alle personen van 15 jaar en ouder die zonder werk zaten, direct beschikbaar voor de arbeidsmarkt waren en actief werk zochten. De inactieve bevolking omvat alle personen die niet economisch actief zijn, inclusief diegene jonger dan 15 jaar, namelijk: personen die zich uitsluitend met het huishouden bezig houden, die als vrijwilliger werken, studenten en gepensioneerden. De werkgelegenheidsgraad wordt berekend door het aantal werkzame personen tussen 15 en 64 jaar te delen door de totale bevolking van dezelfde leeftijdsgroep.

Het is niet verwonderlijk dat de werkloosheidsgraad in 2009 in alle Europese landen steeg. Net als de werkgelegenheidsgraad schommelt ook de werkloosheid sterk van de ene lidstaat tot de andere. Ondanks de stijging van de werkloosheidsgraad in België verkeert het land in een betere situatie dan het Europese gemiddelde dankzij de weerbaarheid van zijn arbeidsmarkt tegen de crisis.

Er moeten daarentegen nog inspanningen gebeuren om de werkloosheid bij jongeren onder de 25 jaar te bestrijden. De nieuwkomers op de arbeidsmarkt hebben het steeds moeilijker om werk te vinden. Met een Europees gemiddelde van bijna 20% in 2009, is het werkloosheidscijfer bij jongeren sterk gestegen.

Werkloosheidsgraad in de EU (in %)

Totale werkloosheidsgraad in procent

Rangschikking	Eenheid	2000	2005	2006	2007	2008	2009
1	Nederland	2,8	4,7	3,9	3,2	2,8	3,4
2	Oostenrijk	3,6	5,2	4,8	4,4	3,8	4,8
3	Cyprus	4,9	5,3	4,6	4,0	3,6	5,3
4	Luxemburg	2,2	4,6	4,6	4,2	4,9	5,4
5	Slovenië	6,7	6,5	6,0	4,9	4,4	5,9
6	Denemarken	4,3	4,8	3,9	3,8	3,3	6,0
7	Tsjechische Republiek	8,7	7,9	7,2	5,3	4,4	6,7
8	Bulgarije	16,4	10,1	9,0	6,9	5,6	6,8
9	Malta	6,7	7,2	7,1	6,4	5,9	6,9
	Roemenië	7,3	7,2	7,3	6,4	5,8	6,9
11	Duitsland	7,5	10,7	9,8	8,4	7,3	7,5
12	Verenigd Koninkrijk	5,4	4,8	5,4	5,3	5,6	7,6
13	Italië	10,1	7,7	6,8	6,1	6,7	7,8
14	België	6,9	8,5	8,3	7,5	7,0	7,9
15	Polen	16,1	17,8	13,9	9,6	7,1	8,2
	Finland	9,8	8,4	7,7	6,9	6,4	8,2
17	Zweden	5,6	7,6	7,0	6,1	6,2	8,3
	Europese Unie	8,7	8,9	8,2	7,1	7,0	8,9
18	Griekenland	11,2	9,9	8,9	8,3	7,7	9,5
	Frankrijk	9,0	9,3	9,2	8,4	7,8	9,5
20	Portugal	4,0	7,7	7,8	8,1	7,7	9,6
21	Hongarije	6,4	7,2	7,5	7,4	7,8	10,0
22	Ierland	4,2	4,4	4,5	4,6	6,3	11,9
23	Slovakije	18,8	16,3	13,4	11,1	9,5	12,0
24	Litouwen	16,4	8,3	5,6	4,3	5,8	13,7
25	Estland	13,6	7,9	5,9	4,7	5,5	13,8
26	Letland	13,7	8,9	6,8	6,0	7,5	17,1
27	Spanje	11,1	9,2	8,5	8,3	11,3	18,0

Bron van de gegevens: EUROSTAT

Werkloosheidsgraad onder 25 jaar in procent

Rangschikking	Eenheid	2000	2005	2006	2007	2008	2009
1	Nederland	5,7	8,2	6,6	5,9	5,3	6,6
2	Oostenrijk	5,3	10,3	9,1	8,7	8,0	10,0
3	Duitsland	7,5	14,2	12,8	11,1	9,9	10,4
4	Denemarken	6,2	8,6	7,7	7,9	7,6	11,2
5	Slovenië	16,3	15,9	13,9	10,1	10,4	13,6
6	Cyprus	10,1	13,0	10,5	10,1	8,8	13,8
7	Malta	13,7	16,2	16,5	13,8	11,9	14,3
8	Bulgarije	33,7	22,3	19,5	15,1	12,7	16,2
9	Tsjechische Republiek	17,8	19,2	17,5	10,7	9,9	16,6
10	Luxemburg	6,6	14,3	15,8	15,6	17,3	17,5
11	Verenigd Koninkrijk	12,2	12,8	14,0	14,3	15,0	19,1
	Europese Unie	17,3	18,3	17,1	15,3	15,4	19,6
12	Portugal	8,6	16,1	16,3	16,6	16,4	20,0
13	Polen	35,1	36,9	29,8	21,7	17,3	20,6
14	Roemenië	20,0	20,2	21,4	20,1	18,6	20,8
15	Finland	21,4	20,1	18,7	16,5	16,5	21,5
16	België	16,7	21,5	20,5	18,8	18,0	21,9
17	Frankrijk	19,6	21,1	22,1	19,6	19,1	23,3
18	Ierland	6,7	8,6	8,6	8,9	13,3	24,4
19	Zweden	10,5	22,5	21,5	19,1	20,0	25,0
20	Italië	27,0	23,9	21,7	20,3	21,2	25,3
21	Griekenland	29,1	26,0	25,2	22,9	22,1	25,8
22	Hongarije	12,4	19,4	19,1	18,0	19,9	26,5
23	Slovakije	36,9	30,1	26,6	20,3	19,0	27,3
24	Estland	24,4	15,9	12,0	10,0	12,0	27,5
25	Litouwen	30,6	15,7	9,8	8,2	13,4	29,2
26	Letland	21,4	13,6	12,2	10,7	13,1	33,6
27	Spanje	24,3	19,7	17,9	18,2	24,6	37,8

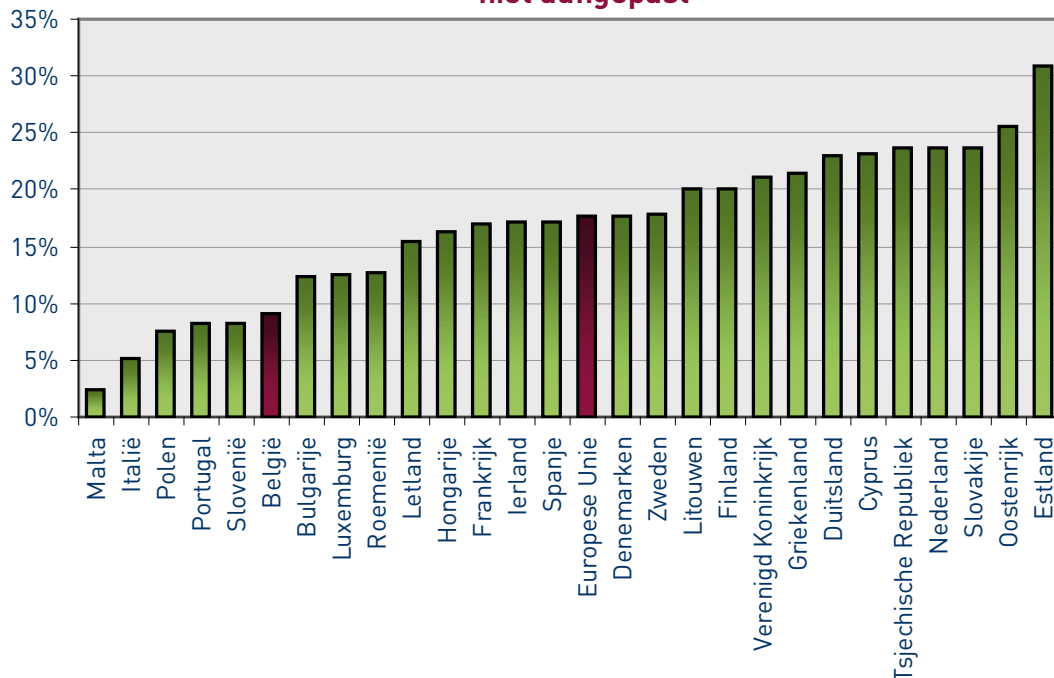
Bron van de gegevens: EUROSTAT

De Europeanen gaan steeds meer deeltijds werken: bijna één werknemer op vijf werkt niet voltijds. België is geen uitzondering op die regel en is een van de Europese landen waar het meest deeltijds wordt gewerkt. De beroepen waar vrouwen in de meerderheid zijn, hebben de hoogste percentages. Het aandeel mannen die niet meer voltijds werken, stijgt echter eveneens. Het aantal uren dat gepresteerd wordt voor voltijdse arbeid, verschilt weinig van het ene land tot het andere. Dat is echter niet het geval voor deeltijdse arbeid, waar het aantal gepresteerde uren schommelt tussen iets minder dan 18u en bijna 26u gemiddeld per week. De loonkloof tussen mannen en vrouwen schommelt aanzienlijk van de ene staat tot de andere, gaande van meer dan 2% in Malta tot meer dan 30% in Estland, in het voordeel van mannelijke werknemers. Ondanks het feit dat een loonkloof op basis van geslacht altijd te betreuren is, scoort België goed ten opzichte van het Europese gemiddelde. Het land staat daar namelijk ver onder, met 9,1% ten opzichte van 17,6% in de Europese Unie.

Tussen 2000 en 2006 nam de incidentie van ernstige en dodelijke werkongevallen in Europa af. In België nam overigens het aantal ongevallen sterker af dan gemiddeld in Europa, voornamelijk het aantal ernstige ongevallen.

Loonkloof tussen mannen en vrouwen - 2007 niet aangepast

Personen met een deeltijdse betrekking (% van de totale werkgelegenheid)

Rangschikking	Eenheid	2000	2005	2009
1	Nederland	41,5%	46,1%	48,3%
2	Zweden	19,5%	24,7 (b)%	27 (f)%
3	Duitsland	19,4%	24 (b)%	26,1 (f)%
	Verenigd Koninkrijk	25,1%	25,2%	26,1%
5	Denemarken	21,3%	22,1%	26,0%
6	Oostenrijk	16,3%	21,1%	24,6%
7	België	18,9%	22,0%	23,4%
8	Ierland	16,4%		21,2 (p)%
	Europese Unie	16,2%	17,8%	18,8%
9	Luxemburg	10,4%	17,4%	18,2 (f)%
10	Frankrijk	16,7%	17,2%	17,3%
11	Italië	8,4%	12,8%	14,3%
12	Finland	12,3%	13,7%	14,0%
13	Spanje	7,9%	12,4 (b)%	12,8%
14	Portugal	10,9%	11,2%	11,6%
15	Malta	6,8%	9,6%	11,3%
16	Slovenië	6,5%	9,0%	10,6%
17	Estland	8,1%	7,8%	10,5%
18	Roemenië	16,5%	10,2%	9,8%
19	Letland	11,3%	8,3%	8,9 (f)%
20	Cyprus	8,4%	8,9%	8,4%
	Polen	10,5%	10,8%	8,4 (f)%
22	Litouwen	10,2%	7,1%	8,3%
23	Griekenland	4,5%	5,0%	6,0%
24	Hongarije	3,5%	4,1%	5,6%
25	Tsjechische Republiek	5,3%	4,9%	5,5%
26	Slovakije	2,1%	2,5%	3,6%
27	Bulgarije		2,1%	2,3%

Bron van de gegevens: EUROSTAT

Belgen met een deeltijdse betrekking (% van de totale werkgelegenheid)* volgens NACE-sectie

Section NACE	2000	2005	2009
Huishoudelijke diensten (Nace P)	59,7%	60,5%	76,9%
Gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening (Nace N)	43,5%	48,0%	48,2%
Hotels en restaurants (Nace H)	46,0%	47,7%	43,2%
Gemeenschapsvoorzieningen, sociaal-culturele en persoonlijke diensten (Nace O)	30,7%	29,1%	30,9%
Groot- en kleinhandel; reparatie van voertuigen (Nace G)	29,1%	31,8%	30,3%
Onderwijs (Nace M)	27,3%	25,8%	28,1%
Onroerende goederen, verhuur en diensten aan bedrijven (Nace K)	18,7%	22,3%	25,3%
Financiële instellingen (Nace J)	14,5%	21,6%	21,5%
Openbaar bestuur (Nace L)	17,8%	18,8%	21,3%
Landbouw, jacht en bosbouw (Nace A) + Visserij (Nace B)	25,6%	25,1%	18,3%
Vervoer, opslag en communicatie (Nace I)	9,0%	13,5%	15,5%
Verwerkende industrie (Nace D)	6,7%	11,4%	11,5%
Winning van delfstoffen (Nace C)	4,3%	7,4%	10,7%
Productie en distributie van elektriciteit, gas en water (Nace E)	4,3%	6,3%	9,2%
Bouwnijverheid (Nace F)	4,9%	5,6%	6,6%
Extraterritoriale organisaties en lichamen (Nace Q)	7,4%	5,2%	4,6%

* Uitgezonderd PWA'ers en gelegenhedswerkers

Bron van de gegevens: FOD ECONOMIE - ALGEMENE DIRECTIE STATISTIEK EN ECONOMISCHE INFORMATIE

Aantal gewerkte uren per week per persoon in 2007 - jaargemiddelde

Voltijds werk			Deeltijds werk		
Rangschikking	Eenheid	Tijd in uren / week	Rangschikking	Eenheid	Tijd in uren / week
1	Oostenrijk	44,3	1	Roemenië	25,7
2	Griekenland	43,8	2	Zweden	24,8
3	Verenigd Koninkrijk	43,0	3	Hongarije	23,7
4	Polen	42,9	4	België	23,6
5	Tsjechische Republiek	42,8	5	Frankrijk	23,4
6	Slovenië	42,5	6	Litouwen	22,7
7	Spanje	42,0	7	Tsjechische Republiek	22,3
	Letland	42,0	8	Luxemburg	22,2
9	Bulgarije	41,9	9	Polen	21,9
	Europese Unie	41,8		Letland	21,9
10	Cyprus	41,7	11	Slovakije	21,7
	Duitsland	41,7	12	Italië	21,5
12	Portugal	41,6	13	Malta	21,4
	Slovakije	41,6	14	Bulgarije	20,8
14	Malta	41,2	15	Estland	20,8
	België	41,2	16	Griekenland	20,6
	Estland	41,2	17	Oostenrijk	20,3
17	Italië	41,1	18	Cyprus	20,2
18	Roemenië	41,0		Europese Unie	20,0
	Frankrijk	41,0	19	Denemarken	19,9
	Zweden	41,0		Finland	19,9
21	Hongarije	40,9	21	Portugal	19,5
	Nederland	40,9	22	Slovenië	19,4
23	Denemarken	40,4	23	Nederland	19,3
24	Finland	40,3	24	Spanje	19,2
25	Ierland	40,2	25	Ierland	19,0
26	Litouwen	40,0	26	Verenigd Koninkrijk	18,8
27	Luxemburg	39,9	27	Duitsland	17,9

Bron van de gegevens: EUROSTAT

Toelichting: Het gemiddelde aantal uren komt overeen met het aantal uren dat normaal door de persoon wordt gewerkt. Het cijfer omvat overuren, al dan niet vergoed, die normaal door de persoon worden gemaakt. Het omvat niet de duur van het traject tussen de woonplaats en de werkplaats of de middagpauze.

Loonkloof tussen mannen en vrouwen - 2007 niet aangepast

Rangschikking	Eenheid	Kloof in %
1	Malta	2,4%
2	Italië	5,1%
3	Polen	7,5%
4	Portugal	8,3%
	Slovenië	8,3%
6	België	9,1%
7	Bulgarije	12,4%
8	Luxemburg	12,5%
9	Roemenië	12,7%
10	Letland	15,4%
11	Hongarije	16,3%
12	Frankrijk	16,9%
13	Ierland	17,1%
	Spanje	17,1%
	Europese Unie	17,6%
15	Denemarken	17,7%
16	Zweden	17,9%
17	Litouwen	20,0%
	Finland	20,0%
19	Verenigd Koninkrijk	21,1%
20	Griekenland	21,5%
21	Duitsland	23,0%
22	Cyprus	23,1%
23	Tsjechische Republiek	23,6%
24	Nederland	23,6%
	Slovakije	23,6%
26	Oostenrijk	25,5%
27	Estland	30,9%

Bron van de gegevens: EUROSTAT

Toelichting: De niet-aangepaste loonkloof tussen mannen en vrouwen geeft het verschil weer tussen het gemiddelde bruto-uurloon van mannelijke betaalde werknemers en van vrouwelijke betaalde werknemers als percentage van het gemiddelde bruto-uurloon van mannelijke betaalde werknemers. De populatie omvat alle betaalde werknemers van ondernemingen met 10 of meer werknemers.

Index van het aantal werkongevallen per 100.000 werkzame personen (1998=100)

Ernstige ongevallen				Dodelijke ongevallen			
Rangschikking	Eenheid	2000	2006	Rangschikking	Eenheid	2000	2006
1	Griekenland	88	55	1	Luxemburg	149	37
2	Bulgarije	100 (b)	58	2	Frankrijk	85	50 (p)
3	België	82 (b)	60	3	Estland	56	57
4	Slovakije	87	64	4	Italië	66	58
5	Duitsland	96	66		Malta	38	58
6	Italië	99	69	6	Finland	88	63
7	Slovenië	98	70	7	Spanje	85	64
8	Oostenrijk	92	72	8	Tsjechische Republiek	96	67
9	Hongarije	93	74	9	Hongarije	93	68
10	Verenigd Koninkrijk	106	75		Portugal	104	68
11	Portugal	88	76	11	Slovakije	68	76
	Europese Unie	100	76	12	Letland	90	79
12	Tsjechische Republiek	91	78		Nederland	106	79
	Luxemburg	104	78	14	België	100	81
14	Frankrijk	102	82		Europese Unie	100	81
	Zweden	111	82		Verenigd Koninkrijk	106	81
16	Denemarken	89	84	16	Oostenrijk	100	82
17	Spanje	108	85		Polen	96	82
	Malta	77	85	18	Ierland	:	83
19	Cyprus	112	86	19	Denemarken	61	87 (p)
20	Polen	85	88	20	Roemenië	103	92
	Finland	89	88	21	Duitsland	95	95
22	Letland	65	91	22	Griekenland	73	103
23	Roemenië	106	94	23	Bulgarije	100 (b)	106
24	Litouwen	105	100 (2005)	24	Cyprus	46	107
25	Ierland	94	101	25	Zweden	85	115
26	Estland	:	107	26	Litouwen	75	117
27	Estonie	105	120	27	Slovenië	102	149

Bron van de gegevens: EUROSTAT

Toelichting: De index toont de evolutie van de incidentie van ernstige of dodelijke werkongevallen sinds 1998 (=100). De incidentie = (aantal werkongevallen met meer dan 3 dagen arbeidsongeschiktheid of aantal dodelijke werkongevallen tijdens het jaar / aantal werkzame personen in de referentiepopulatie) x 100.000.

In de Europese Unie is de interquintielratio gelijk aan 5. Dat betekent dat wanneer het inkomen van de armste 20% van de bevolking gelijk is aan 100, dat van de rijkste 20% gelijk is aan 500. Zelfs met een verhouding in België van 4,1 blijft de inkomenskloof tussen de laagste en de hoogste inkomens groot.

Bovendien leeft 17% van de Europeanen onder de armoedegrens, en – wat nog verontrustender is – het armoederisico lijkt elk jaar te stijgen. Ondanks het feit dat ook in België het cijfer stijgt, leeft er 15% van de inwoners onder de armoedegrens, wat minder dan het Europese gemiddelde is. De Belgische cijfers (en ook de cijfers van de andere lidstaten) tonen dat het armoederisico afhangt van onder meer de leeftijd, de situatie op de arbeidsmarkt en het opleidingsniveau.

In België is de verspreiding van het huishoudbudget over de verschillende soorten uitgaven meegeëvolueerd met de tijd. Tussen het einde van de jaren zeventig en 2008 gaven de Belgen een kleiner deel van hun budget uit aan voeding en kledij, maar meer aan vervoer, communicatie en vrije tijd.

Ongelijke inkomensverdeling - interquintielratio

Rangschikking	Eenheid	2008
1	Tsjechische Republiek	3,4
	Slovenië	3,4
	Slovakije	3,4
4	Zweden	3,5
5	Denemarken	3,6
	Hongarije	3,6
7	Oostenrijk	3,7
8	Finland	3,8
9	Malta	4,0
	Nederland	4,0
11	België	4,1
	Cyprus	4,1
	Luxemburg	4,1
14	Frankrijk	4,2
15	Ierland	4,5
16	Duitsland	4,8
	Europese Unie	5,0
17	Estland	5,0
18	Italië	5,1
	Polen	5,1
20	Spanje	5,4
	Verenigd Koninkrijk	5,6
22	Griekenland	5,9
	Litouwen	5,9
24	Portugal	6,1
25	Bulgarije	6,5
26	Roemenië	7,0
27	Letland	7,3

Bron van de gegevens: EUROSTAT

Toelichting: Verhouding tussen het totale inkomen van de 20% van de bevolking met het hoogste inkomen (hoogste quintiel) en het totale inkomen van de 20% van de bevolking met het laagste inkomen (laagste quintiel). Onder «inkomen» wordt equivalent beschikbaar inkomen verstaan.

Armoederisico na sociale transfers in %

Rangschikking	Eenheid	2000	2005	2006	2007	2008
1	Tsjechische Republiek	:	10 (b)	10	10	9
2	Nederland	11 (p)	11(b)	10	10	11
	Slovakije	:	13 (b)	12	11	11
4	Denemarken	:	12	12	12	12
	Hongarije	11	13	16	12	12
	Oostenrijk	12	12	13	12	12
	Slovenië	11	12 (b)	12	12	12
	Zweden	:	9	12	11	12
9	Frankrijk	16	13	13	13	13
	Luxemburg	12	14	14	14	13
11	Finland	11	12	13	13	14
12	België	13	15	15	15	15
	Duitsland	10	12 (b)	13	15	15
	Malta	15	14	14	14	15
15	Ierland	20	20	18	17	16
	Cyprus	:	16	16	16	16
	Europese Unie	:	16 (s)	16 (s)	17	17
	Polen	16	21 (b)	19	17	17
18	Portugal	21	19	18	18	18
19	Estland	18	18	18	19	19
	Italië	18	19	20	20	19
	Verenigd Koninkrijk	19 (b)	19 (b)	19	19	19
22	Griekenland	20	20	21	20	20
	Spanje	18	20	20	20	20
	Litouwen	17	21 (b)	20	19	20
25	Bulgarije	14	14	18 (b)	22	21
26	Roemenië	17	18	19	25 (b)	23
27	Letland	16	19 (b)	23	21	26

Bron van de gegevens: EUROSTAT

Toelichting: Het aantal personen met een equivalent beschikbaar inkomen dat onder de armoederisicogrens ligt, die is vastgelegd op 60% van het nationaal equivalent mediaan beschikbaar inkomen (na sociale transfers).

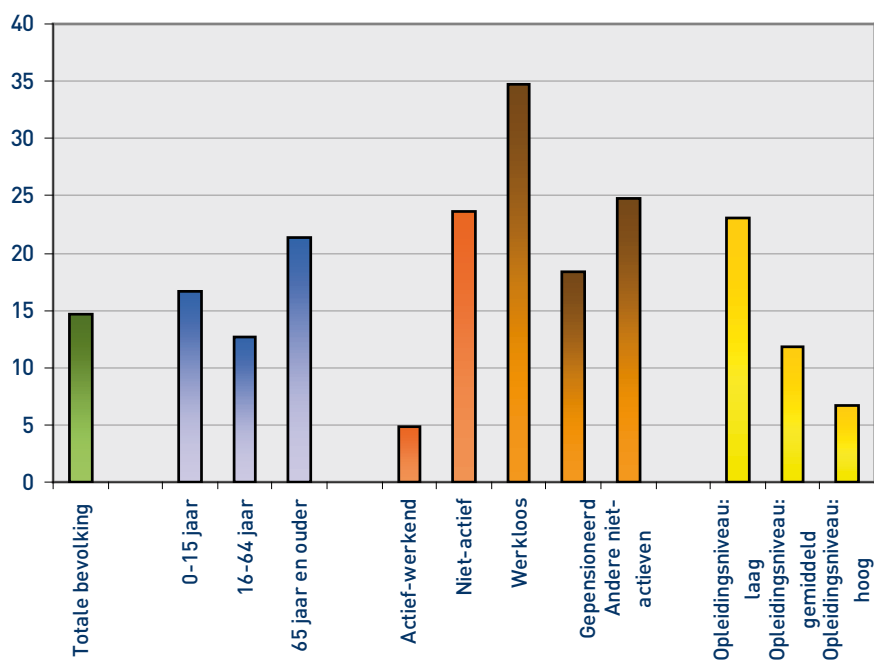
Percentage van de bevolking onder de armoedegrens* (2008)

	Mannen	Vrouwen	Totaal
Totale bevolking	13,6	15,8	14,7
0-15 jaar	15,4	17,9	16,6
16-64 jaar	11,6	13,6	12,6
65 jaar en ouder	20,2	22	21,3
Actief-werkend	4,5	5,2	4,8
Niet-actief	24	23,4	23,7
Werkloos	36,6	32,9	34,8
Gepensioneerd	18,1	18,7	18,4
Andere niet-actieven	25,3	24,6	24,8
Opleidingsniveau: laag	:	:	23
Opleidingsniveau: gemiddeld	:	:	11,8
Opleidingsniveau: hoog	:	:	6,7

* Armoedegrens (België): alleenstaande 10.788 euro, ouders en gezinnen met twee inkomens 22.654 euro jaarlijks.

Bron van de gegevens: FOD ECONOMIE - ALGEMENE DIRECTIE STATISTIEK EN ECONOMISCHE INFORMATIE

Percentage van de bevolking onder de armoedegrens (België 2008)

Uitsplitsing van de bestedingen van de Belgische huishoudens

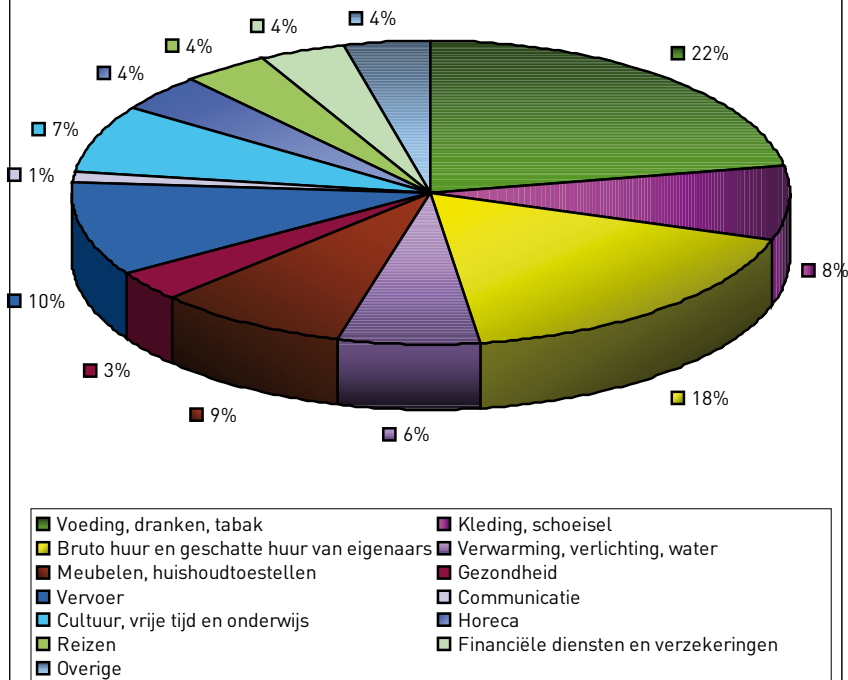
Als percentage van het totaal van de uitgaven.	1978/1979 (a)	2000	2005	2006	2007	2008
Voeding, dranken, tabak	22,2%	15,6%	15,7%	16,0%	15,6%	15,6%
Kleding, schoeisel	7,9%	4,9%	4,7%	4,5%	4,9%	4,3%
Bruto huur en geschatte huur van eigenaars	17,7%	20,8%	19,9%	19,1%	19,0%	18,7%
Verwarming, verlichting, water	6,5%	5,3%	5,3%	5,9%	5,4%	5,7%
Meubelen, huishoudtoestellen	8,6%	6,6%	5,7%	6,1%	6,5%	6,2%
Gezondheid	3,3%	4,2%	4,7%	5,0%	4,7%	4,7%
Vervoer	10,1%	14,0%	12,8%	13,0%	13,2%	13,7%
Communicatie	1,1%	2,3%	2,9%	2,9%	2,8%	2,7%
Cultuur, vrije tijd en onderwijs	7,3%	8,8%	8,7%	8,1%	8,3%	8,1%
Horeca	3,9%	5,0%	5,2%	5,3%	5,2%	5,1%
Reizen	3,9%	3,0%	3,1%	3,4%	4,0%	4,6%
Financiële diensten en verzekeringen	3,7%	4,7%	4,8%	5,3%	4,9%	5,1%
Overige	4,0%	4,8%	6,5%	5,4%	5,5%	5,5%

(a) van juni in jaar X tot en met mei van jaar X+1

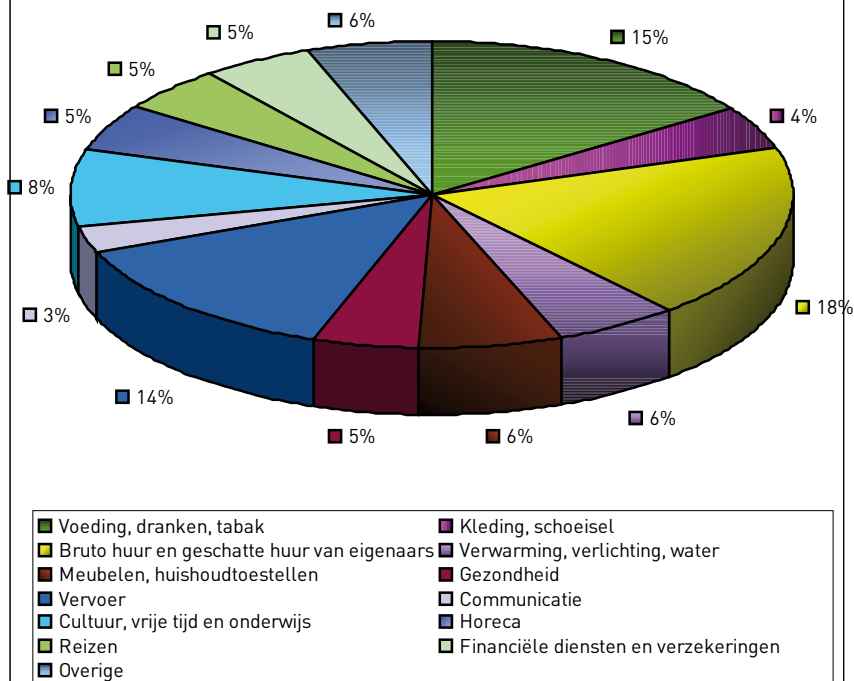
Bron van de gegevens: FOD ECONOMIE - ALGEMENE DIRECTIE STATISTIEK EN ECONOMISCHE INFORMATIE

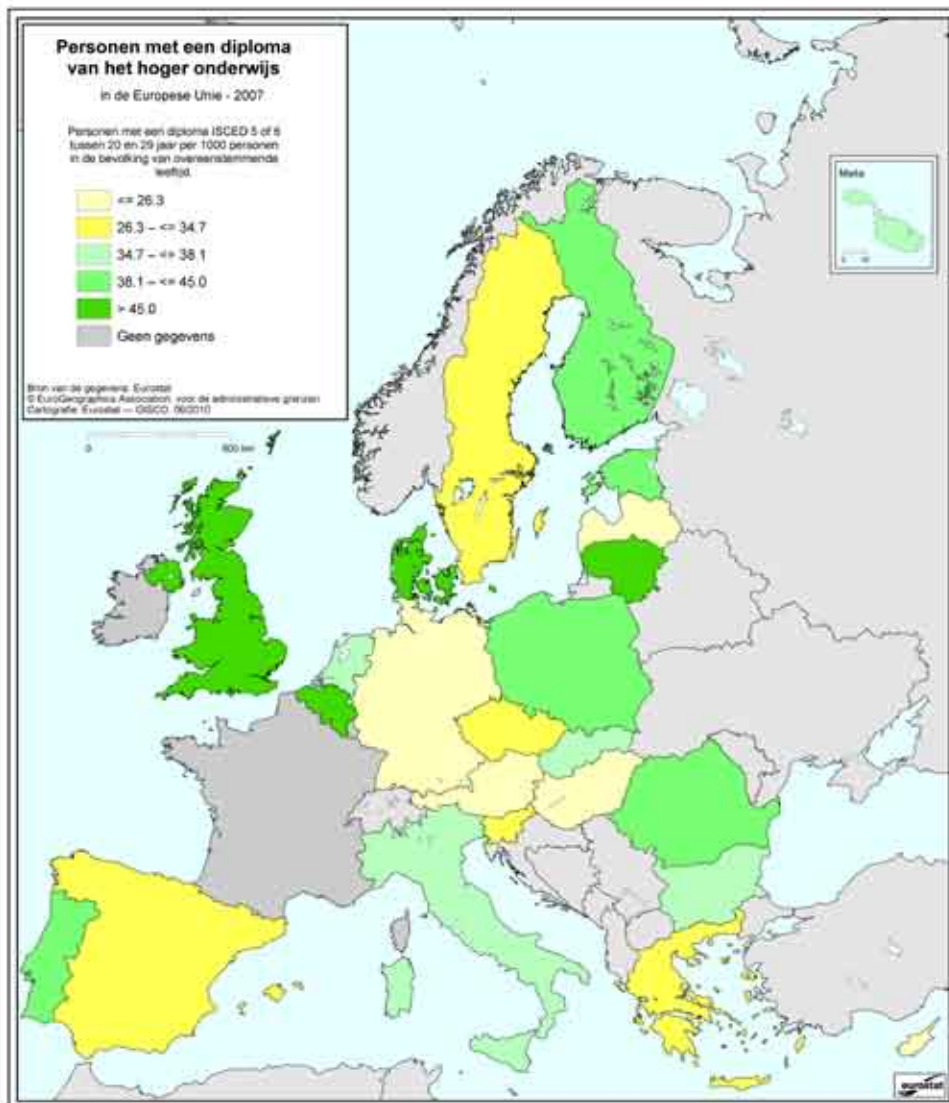
Uitsplitsing van de bestedingen van de huishoudens 1978/1979

Uitsplitsing van de bestedingen van de huishoudens 2008

Het opleidingsniveau van de Belgische bevolking is in zowat twintig jaar aanzienlijk verbeterd. In 2009 bezat 26% van de Belgische bevolking ouder dan 15 jaar een diploma van het hoger onderwijs, terwijl dat percentage in 1990 slechts 14% bedroeg. Het aantal vroegtijdige schoolverlaters ligt lager dan het Europese gemiddelde. Vandaag is België verhoudingsgewijs een van de best scorende landen in de EU wat het aantal afgestudeerden van het hoger onderwijs betreft. Net als in de rest van Europa studeren er in het hoger onderwijs meer vrouwen dan mannen af. Daarnaast blijven de Belgische volwassenen zich intensief verder vormen en opleiden aangezien 40% van de 25-64-jarigen in 2007 een opleiding volgde, wat ons boven het Europese gemiddelde brengt.

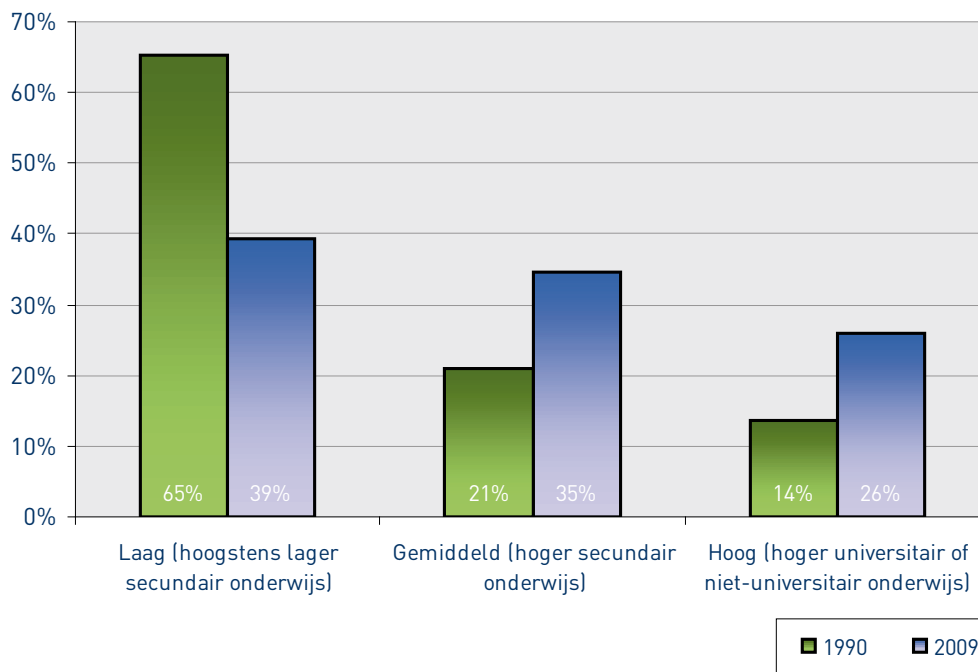

Opleidingsniveau van de Belgische bevolking vanaf 15 jaar - in absolute en relatieve cijfers

Opleidingsniveau	1990	2000	2005	2006	2007	2008	2009	in % 1990	in % 2009
Totaal (bevolking vanaf 15 jaar)	8.276.469	8.434.300	8.680.488	8.749.261	8.831.933	8.903.577	8.977.076	100,0%	100,0%
Laag (hoogstens lager secundair onderwijs)	5.396.457	4.173.653	3.817.954	3.764.306	3.704.606	3.626.823	3.536.079	65,2%	39,4%
Gemiddeld (hoger secundair onderwijs)	1.741.570	2.524.524	2.811.446	2.850.706	2.950.254	3.047.147	3.105.042	21,0%	34,6%
Hoog (hoger universitair of niet-universitair onderwijs)	1.138.442	1.736.123	2.052.038	2.134.559	2.177.074	2.229.607	2.335.956	13,8%	26,0%

Bron van de gegevens: FOD ECONOMIE - ALGEMENE DIRECTIE STATISTIEK EN ECONOMISCHE INFORMATIE

Opleidingsniveau van de Belgische bevolking vanaf 15 jaar

Percentage van de bevolking tussen 18 en 24 jaar dat geen onderwijs of opleiding volgt en dat hoogstens lager secundair onderwijs heeft gevolgd

Rangschikking	Eenheid	2000	2005	2006	2007	2008
1	Polen	:	5,3	5,4	5,0	5,0
2	Slovenië	:	4,9 (u)	5,6	4,1 (u)	5,1
3	Tsjechische Republiek	:	6,2	5,1	5,2	5,6
4	Slovakije	:	6,3	6,6	6,5	6,0
5	Litouwen	16,5	8,1	8,2	7,4	7,4
6	Finland	9,0	10,3	9,7	9,1	9,8
7	Oostenrijk	10,2	9,1	9,8	10,7	10,1
8	Zweden	7,3	10,8 (b)	12,4 (p)	11,4 (p)	11,1
9	Ierland	:	12,5	12,1	11,6	11,3
10	Nederland	15,4	13,5	12,6	11,7	11,4
11	Denemarken	11,7	8,7	9,1	12,5 (b)	11,5
12	Hongarije	13,9	12,5	12,6	11,4	11,7
13	Duitsland	14,6	13,5 (b)	13,6	12,5	11,8
	Frankrijk	13,3	12,2	12,4	12,6	11,8
15	België	13,8	12,9	12,6	12,1	12,0
16	Luxemburg	16,8	13,3	14,0	12,5	13,4
17	Cyprus	18,5	18,2 (b)	14,9	12,5	13,7
18	Estland	15,1	13,4	13,5	14,4	14,0
19	Bulgarije	:	20,4	17,3	14,9	14,8
	Griekenland	18,2	13,6	15,5	14,6	14,8
	Europese Unie	17,6 (e)	15,8	15,5	15,1	14,9
21	Letland	:	14,4	14,8	15,1	15,5 (p)
22	Roemenië	22,9	19,6	17,9	17,3	15,9
23	Verenigd Koninkrijk	18,2	11,6	11,3	16,6 (b)	17 (u)
24	Italië	25,1	22,0	20,6	19,7	19,7
25	Spanje	29,1	30,8 (b)	30,5	31,0	31,9
26	Portugal	43,6 (p)	38,8 (p)	39,1 (p)	36,9 (p)	35,4 (p)
27	Malta	54,2	38,9	39,9	38,3	39,0

Bron van de gegevens: EUROSTAT

Personen met een diploma van het hoger onderwijs tussen 20 en 29 jaar*

Eenheid	2000	2005	2007
Litouwen	46,7	64,7	63,7
België	:	45,0	61,4
Denemarken	40,1	54,7	58,8
Verenigd Koninkrijk	45,5	56,1	55,5
Polen	:	48,5	52,2
Estland	:	:	45,0
Portugal	23,8	34,2	43,5
Roemenië	16,9	36,2	43,3
Finland	37,5	39,5	42,2
Nederland	31,1	44,5	41,3
Slovakije	20,3	32,5	38,1
Italië	16,1	35,0	37,3
Malta	:	:	36,2
Bulgarije	31,9	34,1	35,3
Slovenië	25,2	32,6	35,0
Tsjechische Republiek	16,0	23,5	34,7
Spanje	32,2	37,8	34,1
Griekenland	:	33,5	33,9
Zweden	23,9	31,0	32,0
Hongarije	27,3	32,8	30,4
Cyprus	19,7	25,6	29,3
Oostenrijk	12,1	18,9	26,3
Duitsland	15,4	19,6	22,8
Letland	:	:	5,8

* per 1.000 personen van de bevolking van dezelfde leeftijd

Bron van de gegevens: EUROSTAT

Vrouwen met een diploma van het hoger onderwijs per 100 mannen

Eenheid	2000	2005	2007
Europese Unie	130,8	142,8	145,0
Oostenrijk	90,3	106,8	110,3
Frankrijk	126,1	126,9	122,6
Nederland	118,1	129,7	129,8
Ierland	122,6	125,5	130,3
Duitsland	101,4	112,7	130,7
Tsjechische Republiek	124,7	130,0	133,0
Malta	108,4	154,0	134,5
Denemarken	128,9	143,6	134,6
Verenigd Koninkrijk	121,8	138,4	138,7
België	126,6	140,4	138,8
Spanje	134,3	138,1	140,3
Cyprus	187,0	156,3	143,6
Griekenland	.	159,6	146,9
Roemenië	110,5	133,3	148,4
Italië	126,6	142,6	149,4
Bulgarije	181,2	143,2	149,6
Portugal	190,8	187,5	159,2
Slovakije	121,8	133,0	161,4
Slovenië	133,4	161,5	161,6
Finland	161,1	164,8	171,4
Zweden	140,1	172,7	175,3
Polen	184,7	193,4	187,2
Hongarije	123,6	181,4	198,3
Litouwen	167,7	197,7	200,0
Estland	192,5	235,4	221,5
Letland	173,3	239,4	255,7

Bron van de gegevens: EUROSTAT

Percentage van volwassenen dat deelneemt aan levenslang leren*

Eenheid	2007
Zweden	73,4
Finland	55,0
Verenigd Koninkrijk	49,3
Duitsland	45,4
Nederland	44,6
Denemarken	44,5
Slovakije	44,0
Estland	42,1
Oostenrijk	41,9
Cyprus	40,6
Slovenië	40,6
België	40,5
Tsjechische Republiek	37,6
Bulgarije	36,4
Europese Unie	36,1
Frankrijk	35,1
Litouwen	33,9
Letland	32,7
Spanje	30,9
Portugal	26,4
Italië	22,2
Polen	21,8
Griekenland	14,5
Hongarije	9,0

* in procent van de totale bevolking tussen 25-64 jaar

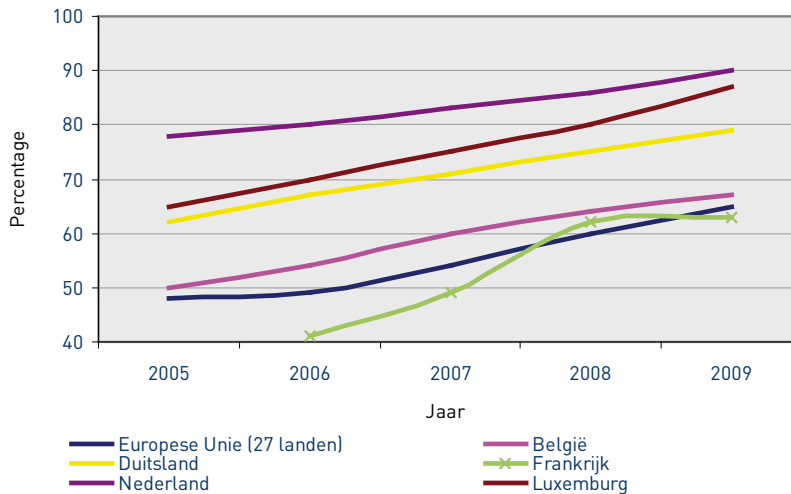
Bron van de gegevens: EUROSTAT

Gebruik van informatie- en communicatietechnologie (ICT) door de huishoudens en de ondernemingen

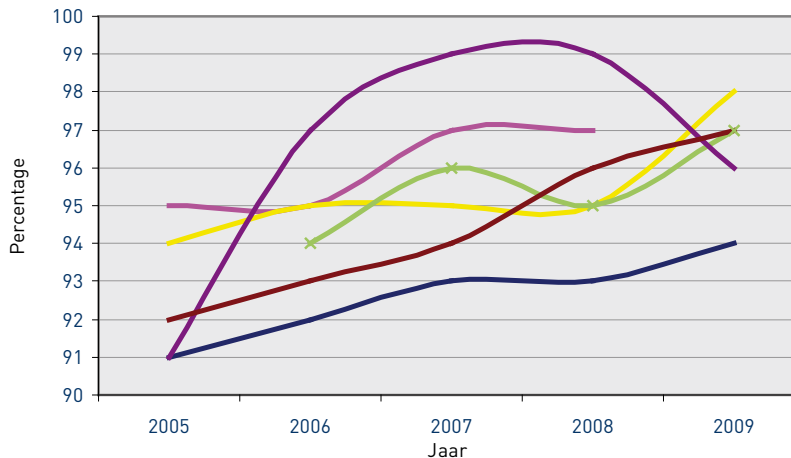
Europa is alsmaar meer verbonden met het internet. In 2009 beschikte bijna 2/3 van de huishoudens thuis over een internetverbinding. Die verbindingen worden steeds sneller doordat het aandeel breedbandverbindingen terrein wint. In België beschikt niet minder dan 71% van de huishoudens over een computer en 67% over een internetverbinding. Zeven Belgen op de tien tussen 16 en 74 jaar raadplegen regelmatig het internet, tegenover 60% in de Europese Unie.

Wat de ondernemingen betreft, lijkt een internetverbinding tegenwoordig onmisbaar aangezien bijna alle ondernemingen in de Europese Unie informaticatools gebruiken en met het internet verbonden zijn. Het valt eveneens op dat de snelle verbindingen het grootste deel van de markt innemen. Zo beschikken ondernemingen binnen de EU in 83% van de gevallen over een breedbandverbinding. Tot slot is het aantal ".be"-domeinnamen de laatste tien jaar (tussen eind 1999 en eind 2009) verveertigvoudigd en is de kaap van het miljoen bijna bereikt. Dat beklemtoont de steeds duidelijkere interesse van de samenleving voor het internetmedium.

Percentage van de huishoudens met toegang tot internet thuis:
Europese Unie, België en de 4 buurlanden

Percentage van de bedrijven met toegang tot internet:
Europese Unie, België en de 4 buurlanden

Percentage van de huishoudens met toegang tot internet thuis

Rangschikking	Eenheid	2005	2006	2007	2008	2009
1	Nederland	78	80	83	86	90
2	Luxemburg	65	70	75	80	87
3	Zweden	73	77	79	84	86
4	Denemarken	75	79	78	82	83
5	Duitsland	62	67	71	75	79
6	Finland	54	65	69	72	78
7	Verenigd Koninkrijk	60	63	67	71	77
8	Oostenrijk	47	52	60	69	70
9	België	50	54	60	64	67
	Ierland	47	50	57	63	67
	Europese Unie	48	49	54	60	65
11	Malta	41	53	54	59	64
	Slovenië	48	54	58	59	64
13	Estland	39	46	53	58	63
	Frankrijk	:	41	49	62	63
15	Slovakije	23	27	46	58	62
16	Litouwen	16	35	44	51	60
17	Polen	30	36	41	48	59
18	Letland	31	42	51	53	58
19	Hongarije	22	32	38	48	55
20	Tsjechische Republiek	19	29	35	46	54
	Spanje	36	39	45	51	54
22	Italië	39	40	43	47	53
	Cyprus	32	37	39	43	53
24	Portugal	31	35	40	46	48
25	Griekenland	22	23	25	31	38
	Roemenië	:	14	22	30	38
27	Bulgarije	:	17	19	25	30

Bron van de gegevens: EUROSTAT

Aantal breedbandverbindingen per 100 inwoners

Rangschikking	Eenheid	2005	2006	2007	2008	2009
1	Nederland	22,4	29,0	33,1	35,8	37,7
2	Denemarken	22,0	29,6	37,2	37,4	37,2
3	Zweden	17,1	22,9	28,3	32,5	32,5
4	Luxemburg	11,7	17,4	24,6	27,3	31,2
5	Finland	18,7	24,9	28,8	30,7	30,5
6	Duitsland	10,2	15,3	21,1	26,3	29,4
7	Frankrijk	13,9	18,0	22,3	26,2	29,2
8	Verenigd Koninkrijk	13,5	19,2	23,8	27,5	28,8
9	België	17,4	20,7	23,9	26,6	28,3
10	Estland	11,1	16,6	20,0	23,6	26,3
11	Malta	10,4	12,8	13,9	20,5	26,2
	Europese Unie	:	:	18,2	21,7	23,9
12	Slovenië	7,8	11,4	15,3	19,1	22,1
13	Oostenrijk	11,6	15,8	18,4	20,8	21,8
14	Ierland	4,4	8,8	15,5	19,5	21,3
15	Cyprus	2,7	6,6	11,1	16,0	20,9
16	Spanje	10,0	13,2	16,8	19,8	20,7
17	Italië	9,5	13,1	15,9	18,1	19,8
18	Litouwen	5,0	8,4	12,7	16,1	18,2
19	Tsjechische Republiek	4,3	8,4	12,2	15,8	17,8
20	Portugal	10,1	12,9	14,8	15,8	17,6
21	Letland	3,7	6,8	11,6	16,3	17,5
22	Hongarije	4,5	7,5	11,6	15,7	17,2
23	Griekenland	0,8	2,7	6,8	11,2	15,6
24	Slovakije	1,5	4,0	6,9	9,6	14,3
25	Polen	1,9	3,9	6,8	9,6	12,8
26	Roemenië	:	:	6,6	10,7	12,3
27	Bulgarije	:	:	5,7	9,5	11,9

Bron van de gegevens: EUROSTAT

Percentage van 16- tot 74-jarigen dat regelmatig het internet gebruikt

Rangschikking	Eenheid	2005	2006	2007	2008	2009
1	Nederland	74	76	81	83	86
	Zweden	76	80	75	83	86
3	Luxemburg	63	65	72	77	83
4	Denemarken	73	78	76	80	82
5	Finland	62	71	75	78	79
6	Verenigd Koninkrijk	54	57	65	70	76
7	Duitsland	54	59	64	68	71
8	België	53	58	63	66	70
9	Estland	54	56	59	62	67
	Oostenrijk	49	55	61	66	67
11	Slovakije	43	43	51	62	66
12	Frankrijk	:	39	57	63	65
13	Letland	36	46	52	57	61
14	Ierland	31	44	51	57	60
	Europese Unie	43	45	51	56	60
15	Slovenië	40	47	49	52	58
16	Hongarije	34	42	49	56	57
17	Litouwen	30	38	45	50	55
	Malta	34	36	43	46	55
19	Tsjechische Republiek	26	36	42	51	54
	Spanje	35	39	44	49	54
21	Polen	29	34	39	44	52
22	Cyprus	26	29	35	35	45
23	Italië	28	31	34	37	42
	Portugal	28	31	35	38	42
25	Bulgarije	:	22	28	33	40
26	Griekenland	18	23	28	33	38
27	Roemenië	:	18	22	26	31

Bron van de gegevens: EUROSTAT

Aantal .be-domeinnamen (1999-2009)

	1999	2000	2005*	2006*	2007	2008	2009
Nieuwe registraties	10.341	67.079	594.450	372.203	193.648	222.915	174.524
Registraties aan het einde van het jaar	23.397	89.718	873.362	796.071	736.498	859.474	977.998

* Een promotiecampagne van DNS Belgium zorgde voor een tijdelijke stijging in 2005 en 2006.

Bron van de gegevens: DNS Belgium

Percentage van ondernemingen met toegang tot internet*

Rangschikking	Eenheid	2005	2006	2007	2008	2009
1	Finland	98	99	99	99	100
2	Denemarken	97	98	97	98	98
	Duitsland	94	95	95	95	98
	Oostenrijk	95	98	97	97	98
	Slovakije	92	93	98	96	98
6	België	95	95	97	97	97
	Frankrijk	:	94	96	95	97
	Luxemburg	92	93	94	96	97
9	Tsjechische Republiek	92	95	95	95	96
	Spanje	90	93	94	95	96
	Nederland	91	97	99	99	96
	Slovenië	96	96	96	97	96
13	Estland	90	92	94	96	95
	Ierland	92	94	95	96	95
	Italië	92	93	94	94	95
	Litouwen	86	88	89	94	95
	Malta	90	90	95	92	95
	Portugal	81	83	90	92	95
	Zweden	96	96	95	96	95
	Verenigd Koninkrijk	90	93	93	93	95
	Europese Unie	91	92	93	93	94
21	Griekenland	92	94	93	93	92
	Cyprus	85	86	88	89	92
23	Polen	87	89	92	93	91
24	Letland	75	80	86	88	88
	Hongarije	78	80	86	86	88
26	Bulgarije	63	75	75	83	84
27	Roemenië	:	57	67	67	73

* Ondernemingen van 10 werknemers en meer uitgezonderd de financiële sector

Bron van de gegevens: EUROSTAT

Ondernemingen met breedbandverbinding (in%)*

Rangschikking	Eenheid	2005	2006	2007	2008	2009
1	Spanje	76	87	90	92	94
	Finland	81	89	91	92	94
3	Frankrijk	:	86	89	92	93
	Malta	78	83	89	89	93
5	België	78	84	86	91	89
	Duitsland	62	73	80	84	89
	Luxemburg	64	76	81	87	89
	Zweden	83	89	87	89	89
9	Verenigd Koninkrijk	65	77	78	87	88
10	Cyprus	40	55	69	79	87
	Nederland	71	82	87	86	87
12	Estland	67	76	78	88	86
13	Portugal	63	66	76	81	85
	Slovenië	74	75	79	84	85
15	Griekenland	44	58	72	74	84
	Italië	57	70	76	81	84
	Europese Unie	62	73	77	81	83
17	Denemarken	82	83	80	80	80
	Ierland	48	61	68	83	80
19	Tsjechische Republiek	52	69	77	79	78
	Slovakije	48	61	76	79	78
21	Oostenrijk	61	69	72	76	77
22	Hongarije	48	61	70	72	76
23	Bulgarije	32	57	61	62	70
24	Letland	48	59	57	62	62
25	Litouwen	57	57	53	56	58
26	Polen	43	46	53	59	58
27	Roemenië	:	31	37	44	41

* Ondernemingen van 10 werknemers en meer uitgezonderd de financiële sector.

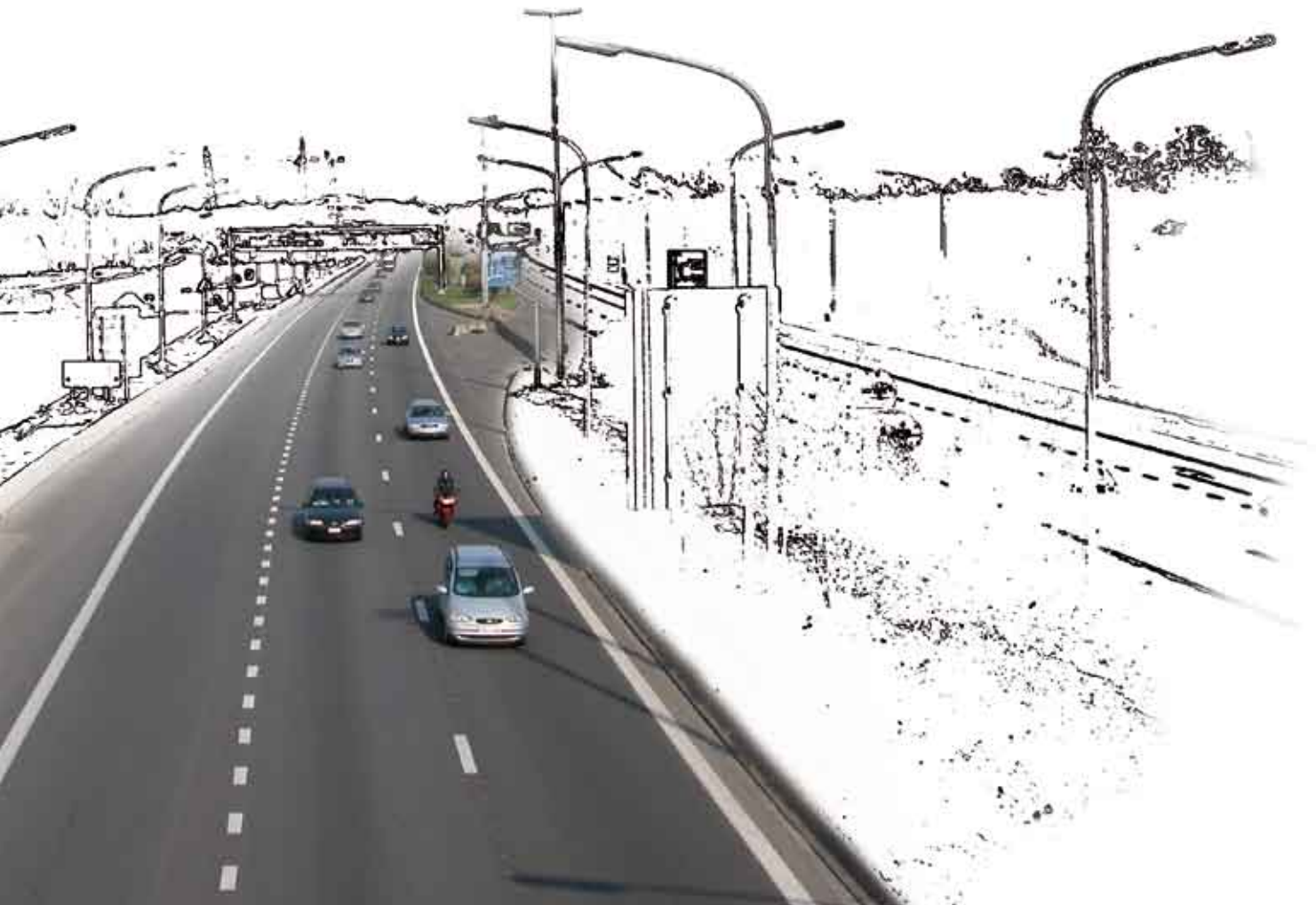
Bron van de gegevens: EUROSTAT

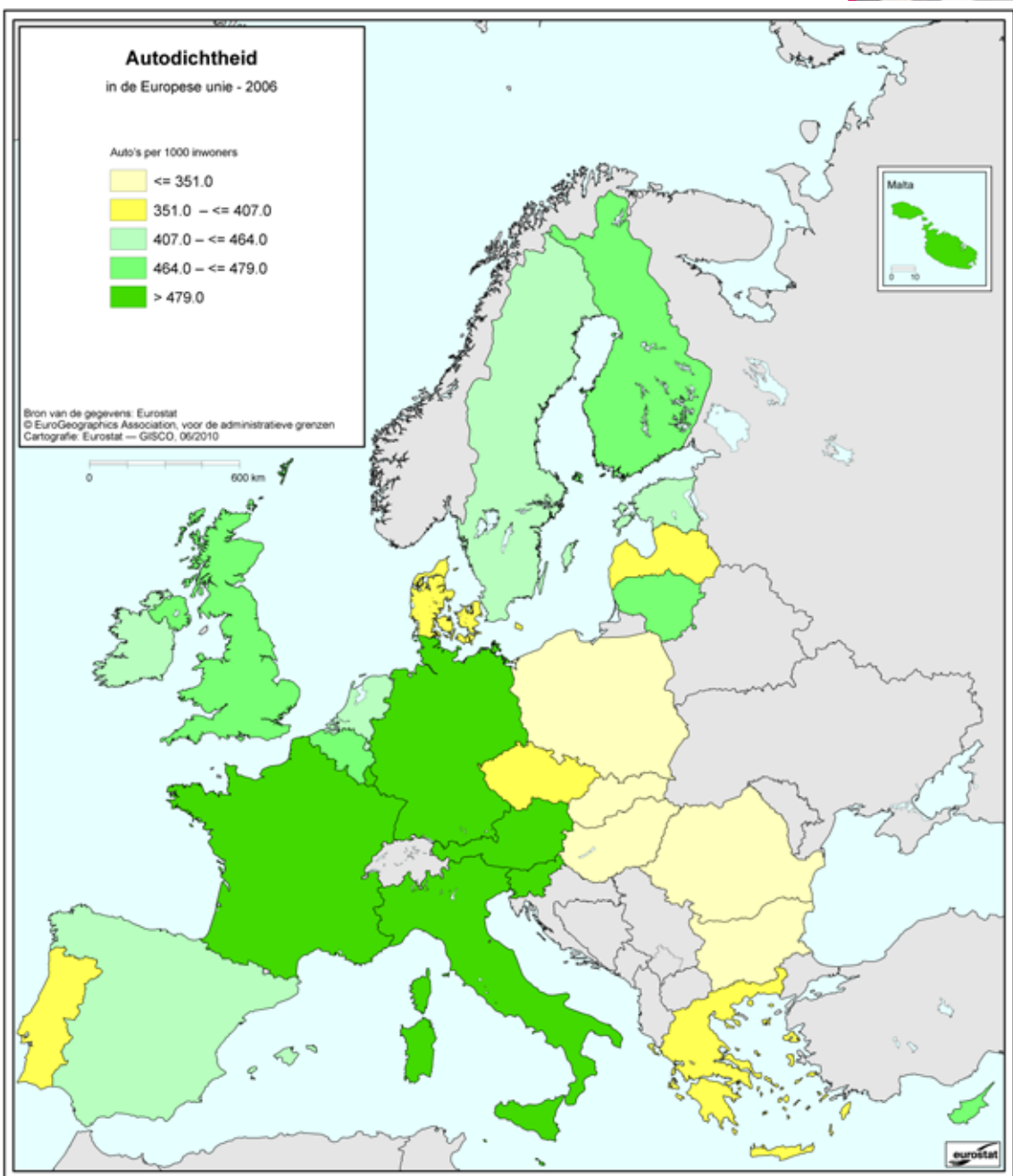

Mobiliteit en vervoer

Ondanks de crisis in de Europese automobielsector en de belangrijke terugval in het aantal inschrijvingen van nieuwe voertuigen, nam het voertuigenpark in België in 2009 nog steeds toe. In 1977 telde België één wagen per 3,55 inwoners. Vandaag neigt dat cijfer naar één wagen per twee inwoners: er zijn dus steeds meer voertuigen op onze wegen.

Midden 2009 reden er meer dan 6,5 miljoen voertuigen in het verkeer. Het merendeel (meer dan 5 miljoen) waren particuliere wagens, ofwel bijna één wagen voor elke Belg tussen 20 en 64 jaar!

Deze situatie is echter niet uniek in Europa: de autodichtheid in België is nauwelijks hoger dan het Europese gemiddelde. De Europeanen laten hun wagen dus niet los.

Grootte van het voertuigenpark (1977-2009)

Op 1 augustus van het jaar + evolutie	1977	1987	2000	2005	2006	2007	2008	2009	Evolutie 2009/2008
Totaal voertuigenpark (met inbegrip van motorrijwielen)	3.315.071	4.158.127	5.735.034	6.158.742	6.251.428	6.362.161	6.482.033	6.574.789	1,4%
Personenwagens	2.773.344	3.497.818	4.678.376	4.918.544	4.976.286	5.048.723	5.130.578	5.192.566	1,2%
Autobussen en autocars	19.517	15.060	14.722	15.391	15.329	15.479	15.992	16.061	0,4%
Voertuigen voor goederenvervoer (a)	236.421	556.397	502.979	604.437	623.250	642.687	662.780	676.644	2,1%
Trekkers (b)	34.682	47.102	45.452	47.646	47.164	48.060	49.109	47.418	-3,4%
Landbouwtrekkers	114.517	164.090	162.123	168.284	170.613	172.818	174.709	176.522	1,0%
Speciale voertuigen (d)	32.489	57.432	53.544	58.147	59.022	59.651	60.585	61.638	1,7%
Motorrijwielen (c)	104.101	319.480	277.838	346.293	359.764	374.743	388.280	403.940	4,0%
Inwoners per personenauto op 1 augustus	3,55	2,15	2,19	2,12	2,11	2,10	2,08	:	:

(a) Vrachtwagens, bestelwagens, terreinwagens en tankwagens.

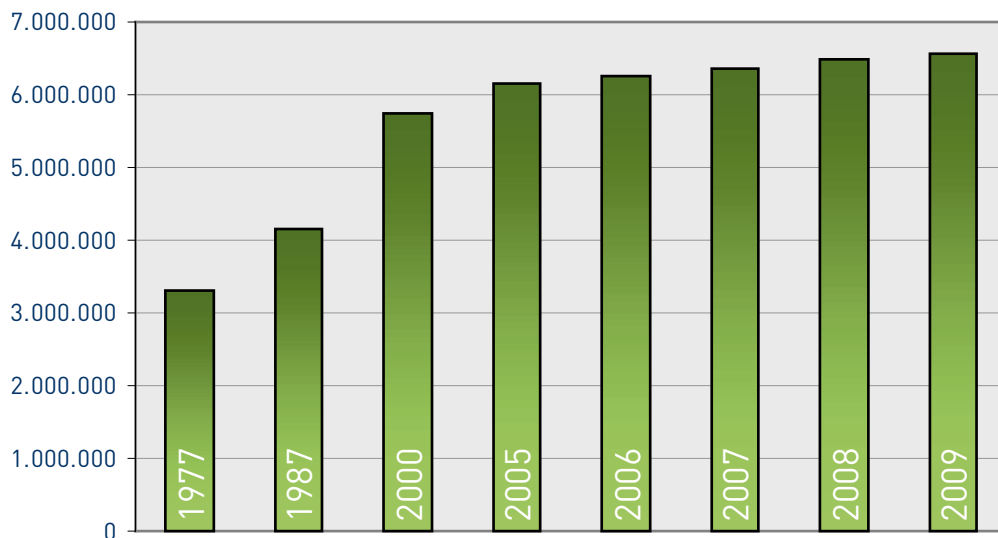
(b) Trekkers zijn bedrijfsmotorvoertuigen waaraan opleggers (voertuig zonder voorste as) gekoppeld worden.

(c) Alle motorrijwielen die 40 km/u of sneller rijden. Dit zijn alle motorfietsen en de meeste bromfietsen.

(d) Speciale voertuigen zijn trage voertuigen waarvan de afmetingen en het gewicht de toegelaten maximumwaarden overschrijden. De hoogst toegelaten massa bedraagt in België 44 ton. De voertuigen van deze categorie mogen dus enkel op de openbare weg onder strikte voorwaarden.

Bron van de gegevens: FOD ECONOMIE - ALGEMENE DIRECTIE STATISTIEK EN ECONOMISCHE INFORMATIE

Grootte van het voertuigenpark (1977-2009)

Inschrijving motorvoertuigen

	1999	2004	2005	2006	2007	2008	2009	Evolutie 2009/1999	Evolutie 2009/2008
Inschrijvingen van nieuwe voertuigen	604.823	588.452	587.764	633.570	644.313	652.590	571.001	-5,6%	-12,5%
Personenwagens	504.203	489.262	484.317	530.296	529.025	540.542	479.920	-4,8%	-11,2%
Autobussen en autocars	971	911	856	914	1.093	1.207	984	1,3%	-18,5%
Voertuigen voor goederenvervoer (a)	63.429	63.859	68.052	66.592	74.342	70.497	56.387	-11,1%	-20,0%
Trekkers (b)	5.795	5.200	5.945	4.730	6.232	6.331	3.268	-43,6%	-48,4%
Landbouwtrekkers	2.886	4.102	3.617	3.748	3.478	3.901	2.914	1,0%	-25,3%
Motorrijwielen (c)	27.539	25.118	24.977	27.290	30.143	30.112	27.528	0,0%	-8,6%
Inschrijvingen van tweedehandsvoertuigen (d)	778.870	775.518	756.547	796.695	754.414	742.926	775.397	-0,4%	4,4%
Personenwagens	699.374	678.731	658.161	696.606	662.496	653.109	681.766	-2,5%	4,4%
Autobussen en autocars	982	910	743	821	823	810	870	-11,4%	7,4%
Voertuigen voor goederenvervoer (a)	68.633	84.497	86.314	86.618	79.467	77.426	81.492	18,7%	5,3%
Trekkers (b)	4.298	4.412	4.085	4.573	3.750	3.288	3.351	-22,0%	1,9%
Landbouwtrekkers	5.583	6.968	7.244	8.077	7.878	8.293	7.918	41,8%	-4,5%

(a) Vrachtwagens, bestelwagens, terreinwagens en tankwagens.

(b) Trekkers zijn bedrijfsmotorvoertuigen waaraan opleggers (voertuig zonder voorste as) gekoppeld worden.

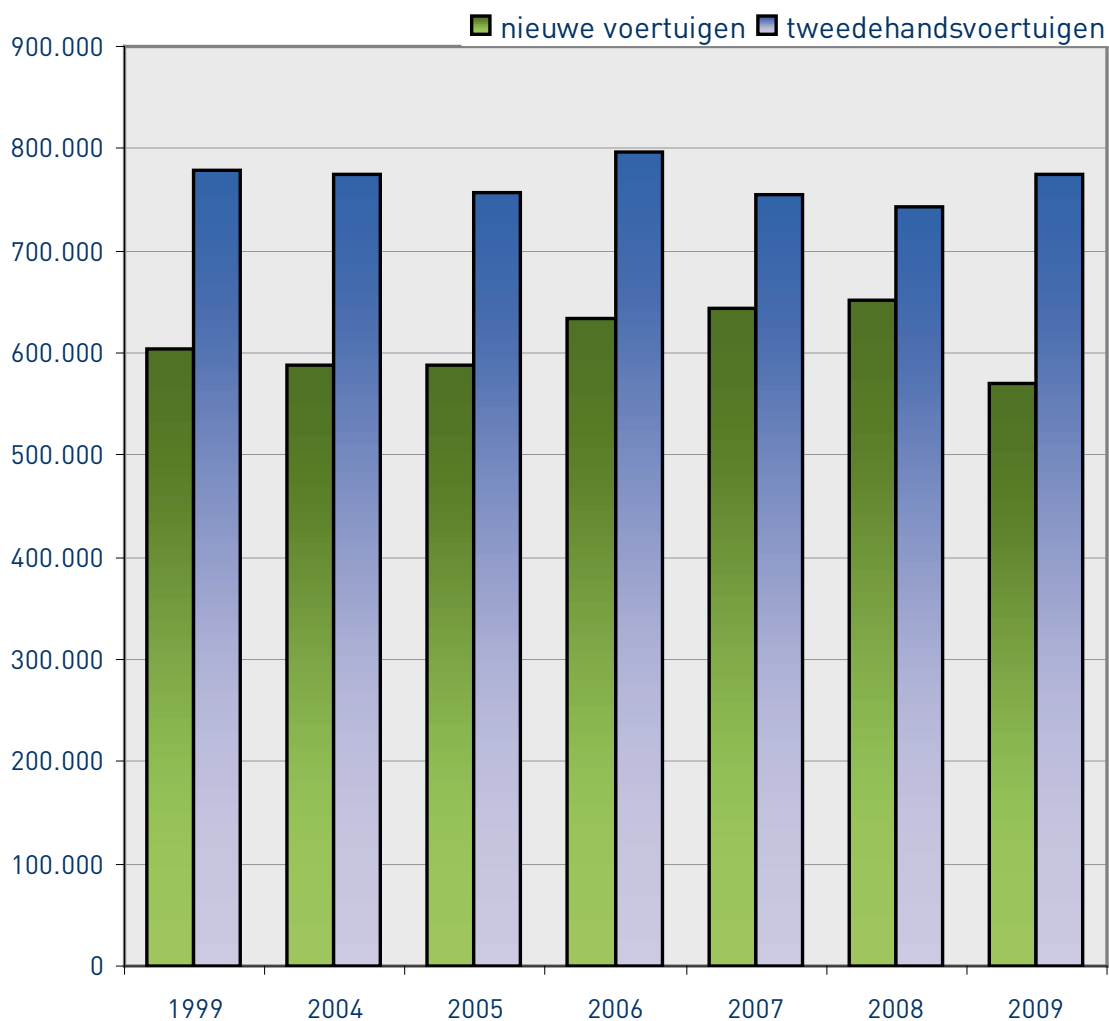
(c) Alle motorrijwielen die 40 km/u of sneller rijden. Dit zijn alle motorfietsen en de meeste bromfietsen.

(d) Motorrijwielen niet inbegrepen.

Bron van de gegevens: FOD ECONOMIE - ALGEMENE DIRECTIE STATISTIEK EN ECONOMISCHE INFORMATIE

Inschrijving motorvoertuigen

Autodichtheid: Personenwagens per 1.000 inwoners

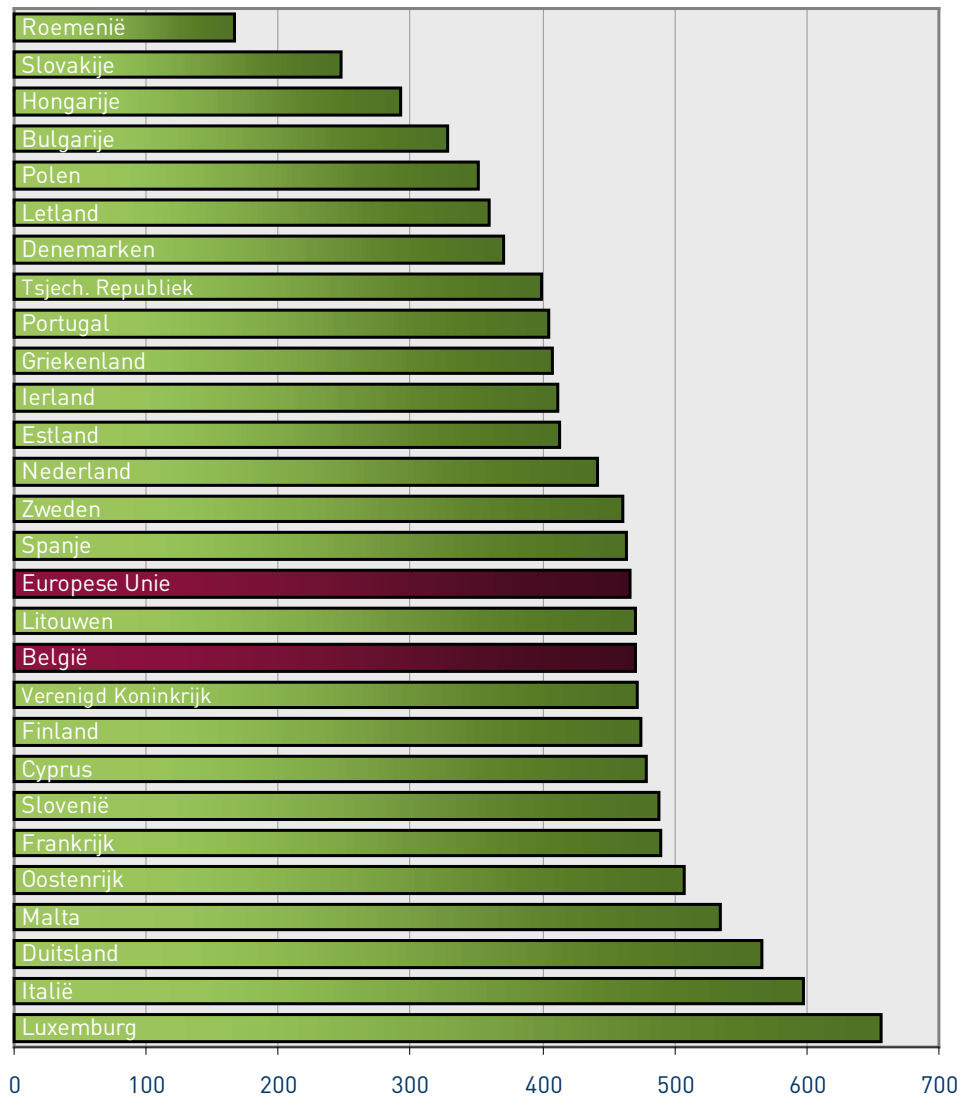
Rangschikking	Eenheid	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
1	Luxemburg	563	622	632	641	645	650	649	656
2	Italië	533	572	583	588	593	581	590	597
3	Duitsland	494	532	538	541	546	550	559	566
4	Malta	487	483	495	508	523	524	525	535
5	Oostenrijk	452	511	519	492	498	501	503	507
6	Frankrijk	422	460	467	472	475	475	478	489
7	Slovenië	351	437	444	458	446	456	479	488
8	Cyprus	335	384	397	403	415	447	463	479
9	Finland	372	412	416	422	436	448	462	475
10	Verenigd Koninkrijk	378	425	435	445	451	462	469	471
11	België	421	456	460	462	464	467	468	470
	Litouwen	199	336	326	341	365	384	428	470
	Europese Unie	374	422	431	438	443	446	457	466
13	Spanje	360	431	443	450	441	434	463	464
14	Zweden	411	450	451	452	454	456	459	461
15	Nederland	366	409	417	423	425	429	434	442
16	Estland	269	339	299	295	321	350	367	413
17	Ierland	274	344	355	365	374	385	395	412
18	Griekenland	207	292	312	331	348	357	387	407
19	Portugal	260	350	363	373	379	389	397	405
20	Tsjechische Republiek	295	335	346	357	363	373	386	399
21	Denemarken	320	347	349	351	351	354	362	371
22	Letland	134	236	250	266	280	297	324	360
23	Polen	195	261	275	289	294	314	323	351
24	Bulgarije	196	245	264	277	296	314	329	328
25	Hongarije	218	232	244	259	274	280	287	293
26	Slovakije	189	237	240	247	252	222	242	247
27	Roemenië	97	124	132	137	142	149	156	167

Bron van de gegevens: EUROSTAT

Toelichting: Deze indicator wordt gedefinieerd als het aantal passagiersvoertuigen per 1.000 inwoners. Een passagiersvoertuig is elk wegvoertuig dat geen motorfiets is, dat gebruikt wordt voor het vervoeren van passagiers en dat plaats biedt aan maximum negen personen (met inbegrip van de bestuurder). Het begrip «passagiersvoertuig» omvat ook brommobielen (waarvoor geen rijbewijs vereist is), taxi's en huurauto's, op voorwaarde dat ze minder dan tien zetels hebben. Pick-ups kunnen ook in deze categorie vallen.

Autodichtheid (personenwagens per 1.000 inwoners)

Met zijn centrale ligging in Europa is België een strategisch belangrijk land voor goederenvervoer. Het Rijk is dus een ideaal transitland en het netwerk van wegen, spoorwegen en waterwegen is bijzonder dicht. Bovendien is de haven van Antwerpen op gebied van zeetransport en qua tonnage de tweede grootste Europese haven (na Rotterdam). De binnenhaven van Luik is de derde grootste in Europa (na Duisburg en Parijs). De dominante vervoerswijze binnen de EU is de vrachtwagen. Hoewel het goederenvervoer over de weg in België de belangrijkste vervoerswijze blijft, is de verdeling iets evenwichtiger geworden: de binnenscheepvaart en het transport per spoor hebben de laatste jaren aan belangrijkheid gewonnen ten nadele van het wegtransport.

Opsplitsing van het vrachtvervoer volgens modus: vervoer over de weg (in % van het totale vrachtvervoer over het grondgebied in tonkilometers)

Rangschikking	Eenheid	2000	2005	2006	2007	2008
1	Letland	27	30	39	42	39
2	Litouwen	47	56	58	59	42
3	Estland	37	35	35	43	55
4	Oostenrijk	65	64	63	61	59
5	Nederland	63	64	63	59	60
6	Zweden	64	64	64	64	65
7	Duitsland	65	66	66	66	66
8	Bulgarije	52	71	69	70	67
9	België	77	72	71	70	69
10	Roemenië	43	67	71	71	70
11	Finland	76	77	73	74	73
12	Slovakije	53 (b)	70	69	72	74
13	Hongarije	68 (b)	69	72	75	75
14	Polen	57	69	70	74	76
	Europese Unie	74 (s)	76 (s)	76 (s)	76 (s)	76 (s)
15	Tsjechische Republiek	68	74	76	75	77
16	Frankrijk	76	81	81	81	81
17	Slovenië	72 (e)	77	78	79	82
18	Italië	89	90 (s)	89 (s)	88 (s)	88 (s)
19	Verenigd Koninkrijk	90	88 (s)	86 (s)	87 (s)	89 (s)
20	Denemarken	92	92	92	92	91
21	Portugal	93	95	95	95	94
	Luxemburg	88	92	92	94	94
23	Spanje	93	95	95	96	96
24	Griekenland	:	98	98	97	97
25	Ierland	96	98	99	99	99
26	Cyprus	100	100	100	100	100
27	Malta	100	100	100	100	100

Bron van de gegevens: EUROSTAT

Opsplitsing van het vrachtvervoer volgens modus: binnenwateren (in % van het totale vrachtvervoer over het grondgebied in tonkilometers)

Einheid	2000	2005	2006	2007	2008
Nederland	33	32	32	35	35
België	11	14	15	15	16
Bulgarije	3	4	4	5	13
Duitsland	16	14	13	12	12
Roemenië	8	11	10	10	11
Europese Unie	7 (s)	6 (s)	6 (s)	6 (s)	6 (s)
Hongarije	3 (b)	6	5	5	5
Oostenrijk	5	3	3	4	4
Frankrijk	3	4	3	3	4
Luxemburg	4	4	4	3	3
Slovakije	5 (b)	0	0	3	3
Finland	0	0	0	0	0
Litouwen	0	0	0	0	0
Polen	1	0	0	0	0
Letland	0	0	0	0	0
Tsjechische Republiek	0	0	0	0	:
Denemarken	: (-)	: (-)	: (-)	: (-)	:
Estland	0	0	0	0	:
Ierland	: (-)	: (-)	: (-)	: (-)	:
Griekenland	: (-)	: (-)	: (-)	: (-)	:
Spanje	: (-)	: (-)	: (-)	: (-)	:
Italië	0 (e)	0 (e)	0 (e)	0 (e)	:
Cyprus	: (-)	: (-)	: (-)	: (-)	:
Malta	: (-)	: (-)	: (-)	: (-)	:
Portugal	: (-)	: (-)	: (-)	: (-)	:
Slovenië	: (-)	: (-)	: (-)	: (-)	:
Zweden	: (-)	: (-)	: (-)	: (-)	:
Verenigd Koninkrijk	0	0	0	0	:

Bron van de gegevens: EUROSTAT

Opsplitsing van het vrachtvervoer volgens modus: spoor (in % van het totale vrachtvervoer over het grondgebied in tonkilometers)

Rangschikking	Eenheid	2000	2005	2006	2007	2008
1	Letland	74	70	61	58	61
2	Litouwen	53	44	42	42	58
3	Estland	63	65	65	57	45
4	Oostenrijk	31	33	34	35	37
5	Zweden	36	36	36	36	35
6	Finland	24	23	27	26	27
7	Polen	42	31	29	26	24
8	Slovakije	42 (b)	30	31	26	23
9	Tsjechische Republiek	32	26	24	25	23
10	Duitsland	19	20	21	22	22
11	Hongarije	29 (b)	25	24	21	21
	Bulgarije	45	25	27	25	21
13	Roemenië	49	22	19	19	19
	Europese Unie	20 (s)	18 (s)	18 (s)	18 (s)	18 (s)
14	Slovenië	28 (e)	23	22	21	18
15	Frankrijk	21	16	16	16	16
16	België	12	13	14	15	15
17	Italië	11	10 (s)	11 (s)	12 (s)	12 (s)
	Verenigd Koninkrijk	10	12 (s)	14 (s)	13 (s)	12 (s)
19	Denemarken	8	8	8	8	9
20	Portugal	8	5	5	5	6
21	Nederland	4	4	5	6	5
22	Spanje	7	5	5	4	4
23	Griekenland	:	3	2	3	3
	Luxemburg	8	4	5	3	3
25	Ierland	4	2	1	1	1
-	Cyprus	: (-)	: (-)	: (-)	: (-)	:
-	Malta	: (-)	: (-)	: (-)	: (-)	:

Bron van de gegevens: EUROSTAT

Goederenvervoer: weg, spoor, water en lucht

	Eenheid	2008	2008/2007
Wegvervoer (a)	1.000 ton	317.599	-9,8%
	Miljoen tonkilometer	38.355	-8,9%
Spoorwegen (b)	Bevrachte ton (1.000 ton)	57.328	1,1%
	Miljoen bevrachte tonkilometer	7.782	0,9%
Binnenscheepvaart	Miljoen ton vervoerd	130.350	-3,2%
Zeevaart	Binnengekomen zeeschepen	30.776	-2,1%
	Vertrokken zeeschepen	29.641	-2,3%
	Ladingen (1.000 ton)	103.735	+1,3%
	Lossingen (1.000 ton)	140.276	+4,4%
Luchtvaart (c)	Goederen in ton bij aankomst	627.698	-9,5%
	Goederen in ton bij vertrek	623.119	-7,6%

(a) Goederenvervoer over de weg (op Belgisch en buitenlands grondgebied) door in België ingeschreven voertuigen met een nuttig laadvermogen van minstens 1 ton.

(b) Het militair vervoer en het dienstvervoer zijn niet in de cijfers inbegrepen.

(c) Vrachtgoed + post.

Bron van de gegevens: FOD ECONOMIE - ALGEMENE DIRECTIE STATISTIEK EN ECONOMISCHE INFORMATIE

Passagiersverkeer op luchthavens

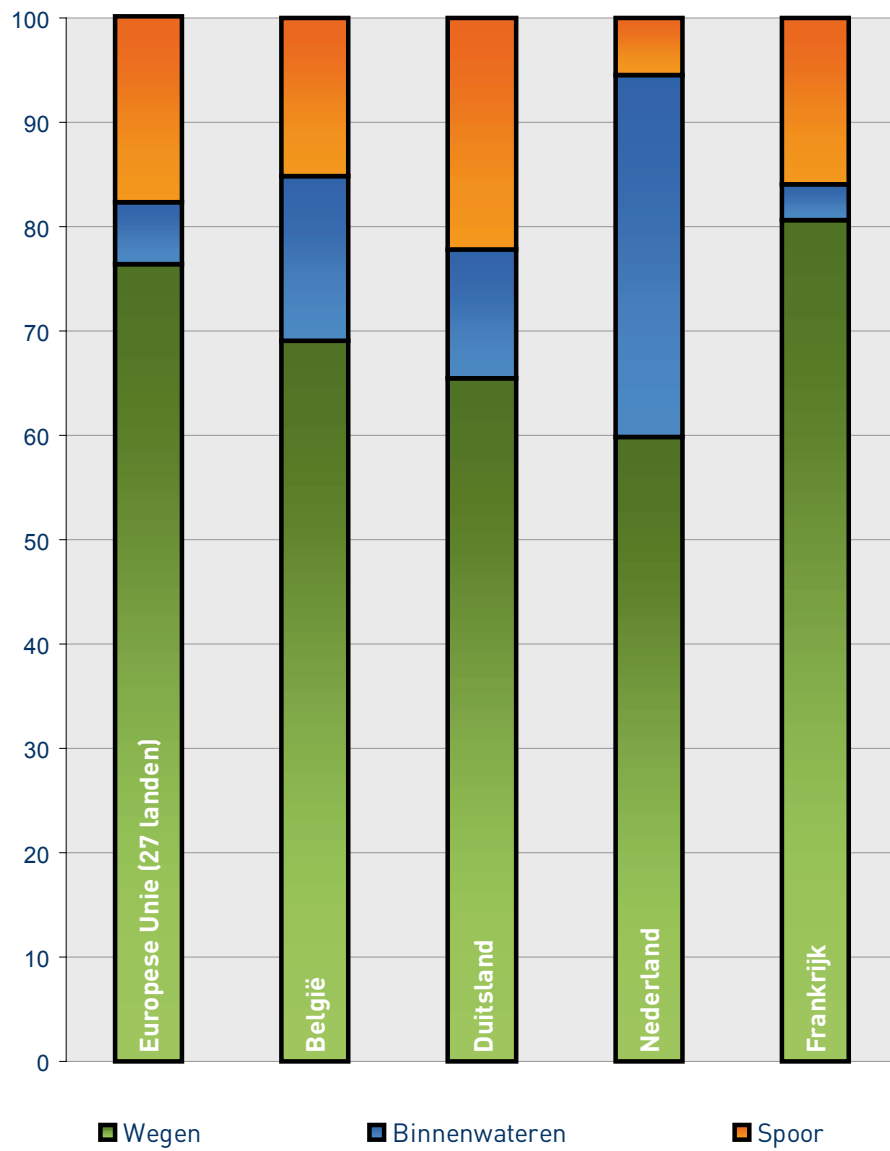
	2005	2006	2007	2008
Alle luchthavens (a)	18.603.231	19.479.684	21.048.524	22.269.280
Zaventem (Brussels Airport)	16.179.733	16.707.892	17.876.618	18.515.730
Oostende (Ostend-Bruges)	126.144	146.355	180.063	199.958
Charleroi (Brussels South)	1.873.349	2.166.360	2.459.129	2.950.405
Antwerpen-Deurne	142.737	147.849	174.858	176.971
Luik-Bierset	281.268	311.228	357.856	426.216

(a) Zonder transit (de passagiers blijven in het vliegtuig zitten om daarna naar een andere bestemming verder te vliegen) en transfers (de passagiers veranderen van vliegtuig om daarna naar hun bestemming verder te vliegen).

Bron van de gegevens: FOD ECONOMIE - ALGEMENE DIRECTIE STATISTIEK EN ECONOMISCHE INFORMATIE

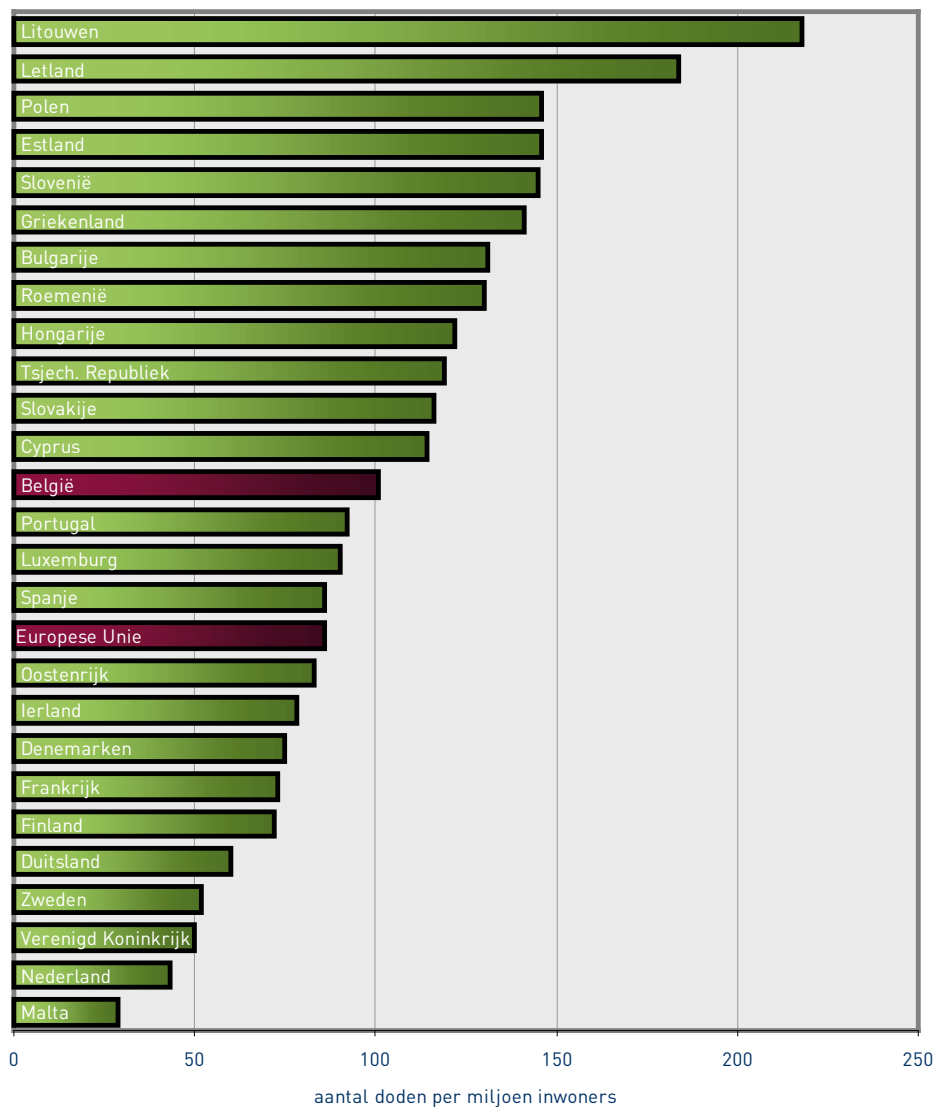
Modaal split van het vrachtvervoer Europese Unie 2008

Ondanks de gestage uitbreiding van het voertuigenpark, blijft het aantal ongevallen in België sinds meerdere jaren stabiel en schommelt het rond de 50.000. Het aantal slachtoffers en vooral het aantal doden is sterk afgenomen. Na de piek van 1.866 doden in 1973, ging het land in 2008 onder de symbolische grens van 1.000 doden met 944 slachtoffers. Dat cijfer blijft desondanks bijzonder hoog vergeleken met het Europese gemiddelde. Toch moet worden opgemerkt dat het aantal doden per miljoen inwoners in België tussen 2000 en 2007 sneller daalde dan het Europese gemiddelde: -30% tegenover -26%.

Verkeersslachtoffers (2007)

Verkeersslachtoffers: aantal doden per miljoen inwoners

Rangschikking	Eenheid	2000	2005	2006	2007
1	Malta	39	42	27	29
2	Nederland	68	46	45	43
3	Verenigd Koninkrijk	61	56	55	50
4	Zweden	67	49	49	52
5	Duitsland	91	65	62	60
6	Finland	77	72	64	72
7	Frankrijk	137	85	75	73
8	Denemarken	93	61	56	75
9	Ierland	111	97	87	78
10	Oostenrijk	122	94	88	83
	Europese Unie	116	92	87	86
11	Spanje	144	103	94	86
14	Luxemburg	117	100	96	87
12	Portugal	175	101	77	90
13	Italië	184	118	92	92
15	België	144	104	102	101
16	Cyprus	161	136	112	114
17	Slovakije	116	104	107	116
18	Tsjechische Republiek	145	126	104	119
19	Hongarije	117	127	129	122
20	Roemenië	114	114	115	130
21	Bulgarije	126	123	135	131
22	Griekenland	187	150	149	141
23	Slovenië	157	129	131	145
24	Estland	149	126	152	146
	Polen	163	143	137	146
26	Letland	267	192	177	184
27	Litouwen	183	226	223	218

Bron van de gegevens: EUROSTAT

Verkeersslachtoffers: aantal doden in absolute cijfers

Einheid	2000	2005	2006	2007
Europese Unie	56.047	45.131	42.952	42.854
België	1.470	1.089	1.075	1.071
Bulgarije	1.012	957	1.043	1.006
Tsjechische Republiek	1.486	1.286	1.063	1.221
Denemarken	498	331	306	406
Duitsland	7.503	5.361	5.091	4.949
Estland	204	170	204	196
Ierland	418	400	365	338
Griekenland	2.037	1.658	1.657	1.580
Spanje	5.777	4.442	4.104	3.823
Frankrijk	8.079	5.318	4.709	4.620
Italië	6.649	5.818	5.669	5.131
Cyprus	111	102	86	89
Letland	635	442	407	419
Litouwen	641	773	759	739
Luxemburg	76	46	36	43
Hongarije	1.200	1.278	1.303	1.232
Malta	15	17	11	12
Nederland	1.082	750	730	709
Oostenrijk	976	768	730	691
Polen	6.294	5.444	5.243	5.583
Portugal	1.877	1.247	969	974
Roemenië	2.499	2.461	2.478	2.794
Slovenië	313	258	262	292
Slovakije	628	560	579	627
Finland	396	379	336	380
Zweden	591	440	445	471
Verenigd Koninkrijk	3.580	3.336	3.298	3.058

Bron van de gegevens: EUROSTAT

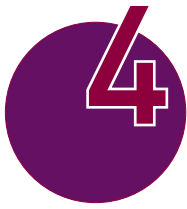
Verkeersongevallen in België

	2000	2005	2006	2007	2008
Aantal ongevallen met doden en gewonden	49.064	49.313	49.181	49.815	48.827
Aantal slachtoffers	69.430	66.476	66.344	66.915	65.381
Doden*	1.470	1.089	1.075	1.071	944
Zwaargewonden	9.846	7.272	6.999	6.997	6.782
Lichtgewonden	57.588	58.114	58.270	58.847	57.654
Aantal doden naar de aard van de weggebruiker					
Automobilisten	922	624	594	550	479
Motorrijders	118	125	131	139	108
Bromfietzers	66	30	36	36	42
Fietsers	134	71	91	90	86
Voetgangers	142	108	123	104	99

* Elke persoon die overleed ter plaatse of binnen 30 dagen na de datum van het ongeval.

Bron van de gegevens: FOD ECONOMIE - ALGEMENE DIRECTIE STATISTIEK EN ECONOMISCHE INFORMATIE

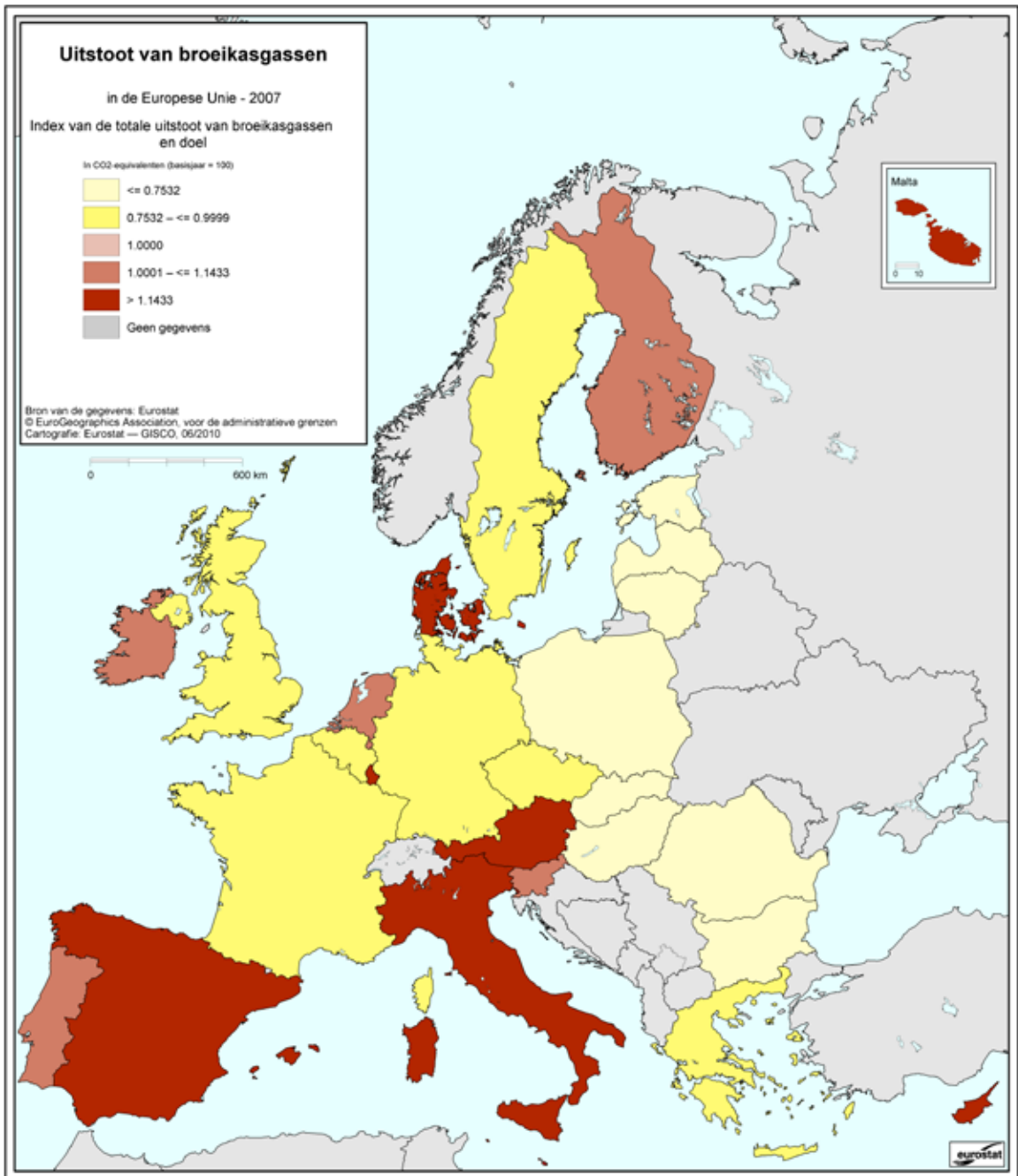
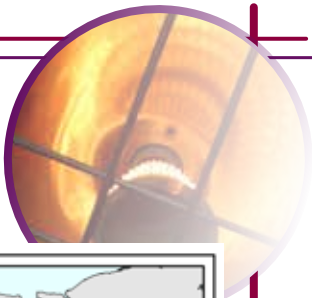

Energie en milieu

Hoewel het finale energieverbruik in de Europese Unie licht steeg, daalde het in België tussen 2000 en 2007 met bijna 11%. De inspanningen om het energieverbruik te reduceren, beginnen dus hun vruchten af te werpen.

Hoewel de aandelen van de verschillende energiebronnen over die periode relatief ongewijzigd bleven, valt desondanks een stijging van het gebruik van hernieuwbare en recuperatiebrandstoffen op.

België hinkt ietwat achterop wat groene energie betreft, maar er wordt vooruitgang geboekt.

Het grootste deel van de energieconsumptie komt van woningen en aanverwanten (huishoudens, landbouw, handel en diensten). Daarna komt de industriector en ten slotte vervoer. De industriector heeft het meest tot de vermindering bijgedragen, gevolgd door woningen en aanverwanten. Het energieverbruik van de vervoersector blijft stabiel voor de beschouwde periode.

Finaal energieverbruik (1.000 ton olie-equivalent)

Rangschikking	Eenheid	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
	Europese Unie	1.114.360 (p)	1.140.322 (p)	1.126.807 (p)	1.159.718 (p)	1.173.009 (p)	1.172.258 (p)	1.175.579 (p)	1.157.654 (p)
1	Duitsland	218.098	223.940	219.240	222.305	220.725	217.308	221.627	210.294 (p)
2	Frankrijk	152.471	158.275	153.828	157.676	159.703	159.175	157.713	154.036
3	Verenigd Koninkrijk	152.177	153.343	148.956	150.779	151.937	152.331	150.435	147.933
4	Italië	123.465	126.220	124.743	130.280	131.178	132.600	130.654	132.058
5	Spanje	79.631 (p)	83.510 (p)	85.623 (p)	90.661 (p)	94.522 (p)	97.455 (p)	96.167 (p)	98.703 (p)
6	Polen	55.389	55.950	54.291	56.155	57.554	57.920	60.857	61.239
7	Nederland	50.174	50.909	50.736	51.583	52.520	51.639	50.830	51.326
8	België	39.129	39.387	37.652	40.042	39.427	38.444	38.165	34.874
9	Zweden	34.452	33.375	33.513	33.576	33.624	33.740	33.218	33.455
10	Finland	24.175	24.136	25.092	25.630	26.093	25.238	26.754	26.579
11	Oostenrijk	23.184	24.548	25.188	26.519	26.559	27.251	27.359	26.537
12	Tsjechische Republiek	23.919	23.999	23.607	25.624	26.117	25.883	26.318	25.763
13	Roemenië	22.517	23.037	23.086	24.201	25.498	24.678	24.768	24.022
14	Griekenland	18.560	19.162	19.546	20.530	20.297	20.800	21.454	21.957
15	Portugal	17.694	18.113	18.389	18.393	20.177	18.723	18.544	18.813
16	Hongarije	15.744	16.460	16.998	17.611	17.505	18.111	18.022	16.946
17	Denemarken	14.638	15.025	14.743	15.076	15.309	15.432	15.620	15.711
18	Ierland	10.680	11.107	11.206	11.463	11.817	12.463	13.070	13.213
19	Slovakije	10.278	10.911	11.115	10.702	10.845	10.596	10.668	10.501
20	Bulgarije	8.595	8.629	8.707	9.418	9.227	9.581	10.013	9.781
21	Litouwen	3.740	3.859	4.013	4.123	4.286	4.464	4.731	4.963
22	Slovenië	4.438	4.579	4.558	4.687	4.794	4.892	4.944	4.873
23	Luxemburg	3.558	3.703	3.745	3.967	4.350	4.446	4.398	4.379
24	Letland	3.240	3.554	3.613	3.814	3.921	4.030	4.200	4.364
25	Estland	2.364	2.521	2.522	2.625	2.741	2.783	2.775	3.007
26	Cyprus	1.639	1.695	1.705	1.810	1.818	1.812	1.840	1.900
27	Malta	412	373	391	468	465	464	435	427

Bron van de gegevens: EUROSTAT

Toelichting: Het finaal energieverbruik omvat alle energie die aan de eindverbruikers wordt geleverd (in de industrie, het transport, de huishoudens en andere sectoren) voor alle toepassingen samen. Niet inbegrepen zijn de leveringen voor transformatie en/of zelfverbruik van de energieproducerende industrieën en netverliezen.

Elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen: % van het bruto elektriciteitsverbruik

Rangschikking	Eenheid	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2010 (prévisions)
1	Oostenrijk	72,4	67,2	66,1	53,1	58,7	57,4	56,6	59,8	78,1
2	Zweden	55,4	54,1	46,9	39,9	46,1	54,3	48,2	52,1	60,0
3	Letland	47,7	46,1	39,3	35,4	47,1	48,4	37,7	36,4	49,3
4	Portugal	29,4	34,2	20,8	36,4	24,4	16,0	29,4	30,1	39,0
5	Slovenië	31,7	30,5	25,4	22,0	29,1	24,2	24,4	22,1	33,6
6	Roemenië	28,8	28,4	30,8	24,3	29,9	35,8	31,4	26,9	33,0
7	Finland	28,5	25,7	23,7	21,8	28,3	26,9	24,0	26,0	31,5
8	Slovakije	16,9	17,9	19,2	12,4	14,4	16,7	16,6	16,6	31,0
9	Spanje	15,7	20,7	13,8	21,7	18,5	15,0	17,7	20,0	29,4
10	Denemarken	16,7	17,3	19,9	23,2	27,1	28,3	26,0	29,0	29,0
11	Italië	16,0	16,8	14,3	13,7	15,9	14,1	14,5	13,7	22,6
	Europese Unie	13,8	14,4	12,9	12,9	13,9	14,0	14,6	15,6	21,0
12	Frankrijk	15,1	16,5	13,7	13,0	12,9	11,3	12,5	13,3	21,0
13	Griekenland	7,7	5,2	6,2	9,7	9,5	10,0	12,1	6,8	20,1
14	Ierland	4,9	4,2	5,4	4,3	5,1	6,8	8,5	9,3	13,2
15	Duitsland	6,5	6,5	8,1	8,2	9,5	10,5	12,0	15,1	12,5
16	Bulgarije	7,4	4,7	6,0	7,8	8,9	11,8	11,2	7,5	11,0
17	Verenigd Koninkrijk	2,7	2,5	2,9	2,8	3,7	4,3	4,6	5,1	10,0
18	Nederland	3,9	4,0	3,6	4,7	5,7	7,5	7,9	7,6	9,0
19	Tsjechische Republiek	3,6	4,0	4,6	2,8	4,0	4,5	4,9	4,7	8,0
20	Polen	1,7	2,0	2,0	1,6	2,1	2,9	2,9	3,5	7,5
21	Litouwen	3,4	3,0	3,2	2,8	3,5	3,9	3,6	4,6	7,0
22	België	1,5	1,6	1,8	1,8	2,1	2,8	3,9	4,2	6,0
	Cyprus	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	6,0
24	Luxemburg	2,9	1,6	2,8	2,3	3,2	3,2	3,4	3,7	5,7
25	Estland	0,3	0,2	0,5	0,6	0,7	1,1	1,4	1,5	5,1
26	Malta	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5,0
27	Hongarije	0,7	0,8	0,7	0,9	2,3	4,6	3,7	4,6	3,6

Bron van de gegevens: EUROSTAT

Toelichting: Deze indicator is de ratio tussen de elektriciteit die wordt geproduceerd uit hernieuwbare energiebronnen en het bruto binnenlands elektriciteitsverbruik berekend per kalenderjaar. Het meet het aandeel van elektriciteit geproduceerd uit hernieuwbare energiebronnen in het nationale elektriciteitsverbruik. Elektriciteit geproduceerd uit hernieuwbare energiebronnen omvat de productie van elektriciteit in hydraulische centrales (uitgezonderd door pompen), windenergie, zonne-energie, geothermische energie en biomassa/afvalstoffen. Het bruto binnenlands elektriciteitsverbruik omvat de bruto binnenlandse elektriciteitsproductie uit alle brandstoffen (inclusief zelfproductie), plus de import van elektriciteit, minus de export.

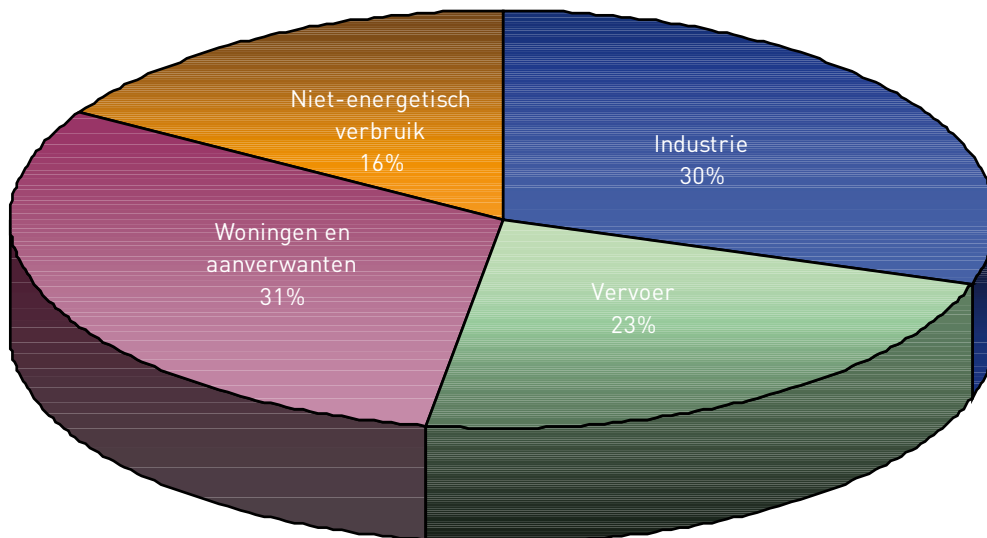
België: energieverbruik per sector

in Ktoe (1)	2000	2001	2002	2005	2006	2007
Finaal energieverbruik	44.562	44.575	42.403	43.771	43.127	41.872
Industrie	14.111	13.835	12.907	11.751	12.765	12.526
Vervoer	9.598	9.407	9.661	9.834	9.627	9.510
Woningen en aanverwanten	14.373	15.017	13.561	15.101	14.145	12.988
Niet-energetisch verbruik	6.480	6.316	6.274	7.085	6.590	6.848

(1) :Ton olie-equivalent (OVW)

Bron van de gegevens: FOD ECONOMIE, ALGEMENE DIRECTIE ENERGIE

Energieverbruik per sector, 1.000 Ton olie-equivalent (2007)

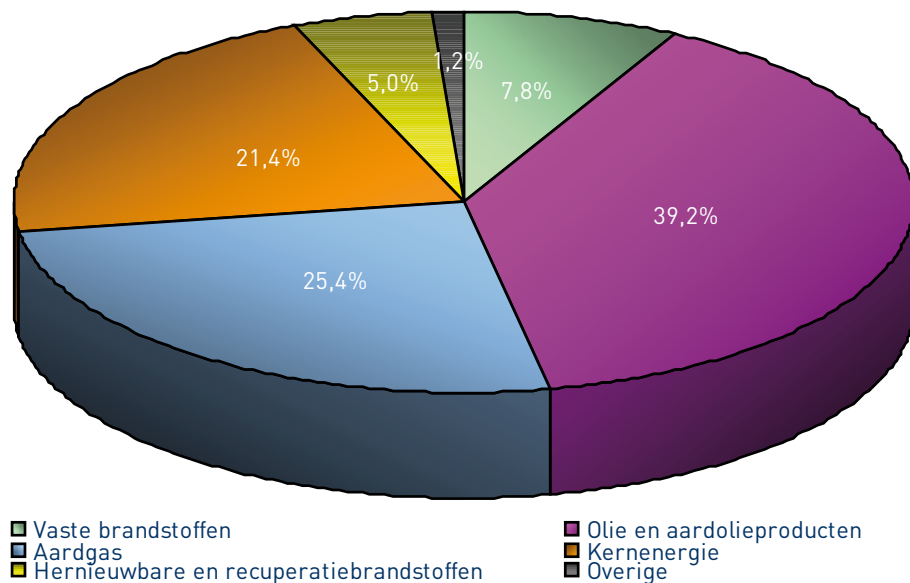
België: energieverbruik volgens energiebron

Marktaandeel in % van het totaal	2000	2001	2002	2005	2006	2007
Totaal primair energieverbruik in ktoe (1)	60.227	59.418	57.001	59.478	59.398	58.818
Vaste brandstoffen	13,90%	13,00%	11,50%	9,60%	8,70%	7,80%
Olief en aardolieproducten	40,70%	41,40%	40,50%	39,10%	40,00%	39,20%
Aardgas	22,30%	22,20%	23,50%	26,00%	25,30%	25,40%
Kernenergie	20,80%	20,30%	21,60%	21,80%	20,50%	21,40%
Hernieuwbare en recuperatiebrandstoffen	1,60%	1,70%	1,70%	2,40%	3,90%	5,00%
Overige	0,70%	1,40%	1,20%	1,00%	1,60%	1,20%

(1) : Ton olie-equivalent (OWW)

Bron van de gegevens: FOD ECONOMIE, ALGEMENE DIRECTIE ENERGIE

Energieverbruik volgens energiebron, in % van het totaal (2007)

B | Energie-intensiteit

De energie-intensiteit van de Belgische economie ligt hoger dan het Europese gemiddelde.

Met andere woorden: het land verbruikt meer energie in verhouding tot zijn BBP dan het Europese gemiddelde. Toch neemt de energie-intensiteit in België sneller af dan het Europese gemiddelde. Het land haalt dus geleidelijk zijn achterstand in.

Voor de vervoersector in het bijzonder nam het energieverbruik in verhouding tot het BBP tussen 2000 en 2007 sterk af, waardoor België op een tweede plaats komt op vlak van afname van energie-intensiteit.

Energie-intensiteit van de economie: bruto binnenlands energieverbruik gedeeld door het bbp (kilogram olie-equivalent per 1.000 euro)

Rangschikking	Eenheid	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
1	Ierland	136.98	135.13	129.63	121.78	122.67	110.08	106.86	103.13
2	Denemarken	112.47	115.36	112.65	117.92	111.85	106.48	109.58	105.70
3	Verenigd Koninkrijk	144.71	141.76	135.33	134.13	131.31	128.78	123.29	115.46
4	Oostenrijk	140.32	147.48	148.38	155.14	152.96	152.19	149.16	140.73
5	Italië	145.21	143.21	143.02	150.51	149.35	150.63	146.96	142.78
6	Duitsland	165.99	169.18	165.51	167.18	166.12	163.35	159.44	151.48
7	Zweden	179.77	190.83	185.16	179.65	179.87	171.01	159.77	156.49
8	Luxemburg	165.31	167.40	169.94	176.49	185.36	179.78	168.84	158.53
9	Frankrijk	180.04	181.98	180.25	181.35	179.71	177.00	171.18	165.38
	Europese Unie	187.39	187.85	185.00	187.28	184.88	181.51	176.06	169.39
10	Nederland	184.33	185.71	186.99	191.48	191.54	184.81	174.59	177.12
11	Griekenland	204.57	202.21	200.83	193.09	186.87	185.02	177.95	181.79
12	Spanje	196.19	194.84	194.97	195.62	198.07	195.36	187.33	184.19
13	Portugal	205.10	202.26	208.97	205.86	208.67	211.69	195.69	196.85
14	Malta	191.27	218.64	194.55	214.42	216.50	211.86	195.31	198.18
15	België	244.14	237.81	226.90	236.72	229.52	224.16	215.04	198.76
16	Cyprus	237.06	230.73	227.75	243.12	215.64	208.99	212.14	212.16
17	Finland	246.04	244.31	255.13	265.14	257.38	231.40	240.80	229.19
18	Slovenië	299.77	305.95	298.51	293.64	290.00	284.56	270.21	253.29
19	Letland	440.93	445.75	411.46	409.36	387.01	356.71	328.18	306.60
20	Polen	488.96	483.22	468.98	463.41	442.10	432.79	427.26	400.10
21	Hongarije	480.82	470.79	459.74	460.23	430.93	437.67	416.50	400.76
22	Litouwen	571.22	615.79	611.91	577.19	547.40	478.30	434.00	432.50
23	Slovakije	796.21	845.32	809.63	769.40	727.77	680.32	619.73	538.64
24	Tsjechische Republiek	659.13	658.88	654.50	685.77	660.22	613.25	587.73	553.16
25	Estland	819.08	778.33	701.48	718.72	692.93	624.08	551.25	580.71
26	Roemenië	920.26	864.88	858.30	852.57	773.64	736.09	706.23	655.59
27	Bulgarije	1360.65	1359.30	1274.82	1249.03	1137.74	1127.18	1089.66	1016.29

Bron van de gegevens: EUROSTAT

Toelichting: Deze indicator is de ratio tussen de bruto binnenlandse consumptie van energie en het bruto binnenlands product (BBP) berekend per kalenderjaar. Het meet het energieverbruik van een economie en haar algemene energie-efficiëntie. De bruto binnenlandse consumptie van energie wordt berekend als de som van de bruto binnenlandse consumptie van vijf soorten energie: steenkool, elektriciteit, olie, aardgas en hernieuwbare energiebronnen. De cijfers van het BBP worden beschouwd als kettingindexcijfers met als referentiejaar 2000. Het energie-intensiteitscijfer wordt berekend door de bruto binnenlandse consumptie te delen door het BBP. Aangezien de bruto binnenlandse consumptie wordt uitgedrukt in kgoe (kilogram olie-equivalent) en het BBP in duizend euro, wordt dit cijfer uitgedrukt in kgoe per duizend euro.

Energieverbruik in de vervoersector in verhouding tot bbp: Index 2000 = 100

Rangschikking	Eenheid	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
1	Estland	100	104,9	100	89,1	91,6	90,7	85,5	86,2
2	België	100	97	97,3	101,8	99,3	94,5	89,2	86,3
3	Duitsland	100	96,7	96,1	93,6	93,4	91,2	90	86,6
4	Cyprus	100	104,6	99,1	103,3	89,3	97	89	87,1
5	Frankrijk	100	98,8	96,9	95	91,6	89,1	88,9	87,9
6	Zweden	100	104,5	95,2	95,4	94,1	93,1	88,9	89
7	Verenigd Koninkrijk	100	96,6	95,1	93,6	93,1	93,3	91,9	90,1
8	Malta	100	85	86,6	113,5	112	106,5	97,1	90,4
9	Roemenië	100	113,9	115,5	109,9	120,7	94,1	90,1	91
10	Slovakije	100	98	113,9	97,3	91,6	96,8	91	91,2
11	Griekenland	100	98,2	96,2	94,9	92,6 (p)	91,8 (p)	92,3 (p)	91,6 (p)
12	Finland	100	99,4	98,2	99,4	98	95,6	93,5	93,3
	Europese Unie	100	99,1	98,7 (p)	99	98,9	97,6	96,7 (p)	95,5 (p)
13	Letland	100	108,3	104,6	104,1	101,1	96,3	94,9	97,5
14	Ierland	100	100,9	97,2	94	93,4	95,3	97,2	98
15	Slovenië	100	100,9	94,2	92,9	92	93,8	93,4	98,7
16	Litouwen	100	101,9	98,5	91,3	93,4	92,1	91,7	99
17	Italië	100	99,7	100,5	102,2	102,6	101,2	100,1	99,4
18	Nederland	100	101,1	103,4	103,8	104	102,1	102,1	99,5
19	Spanje	100	100,6	99,7 (p)	101,8	103	102,3	101,2 (p)	100,9 (p)
20	Bulgarije	100	101,4	102,2	110,1	106,9	109	110,5	101
21	Portugal	100	98,5	106,4	106,7	107,9	103,2	103,1	102,2
22	Luxemburg	100	103,2	106,1	114,6	121,6	121,1	110,9	103,7
23	Denemarken	100	99,9	98,9	102,3	104,8	104,5	102,5	105
24	Oostenrijk	100	105,4	112,8	119,4	120,4	120,7	112,9	110,8
25	Hongarije	100	100,5	101,4	101,4	100,1	104,5	112,1	110,9
26	Tsjechische Republiek	100	103,2	105,7	115,6	117,1	117,3	112,4	111,2
27	Polen	100	98,7	95,3	104,1	109,5	112,8	118	121,8

Bron van de gegevens: EUROSTAT

Toelichting: Deze indicator wordt gedefinieerd als de ratio tussen het energieverbruik in de vervoersector en het BBP (kettingindexcijfers, op basis van de wisselkoersen van 2000). Het cijfer omvat de energie die door alle soorten transport wordt gebruikt (weg, spoorweg, binnenscheepvaart en luchtvaart), inclusief openbaar vervoer, commercieel en individueel, uitgezonderd zeevervoer en pijpleidingen.

België komt zijn engagementen na die werden aangegaan naar aanleiding van het Kyoto-protocol. De uitstoot van broeikasgassen is afgenomen ten opzichte van 1990 en het Rijk doet zelfs beter dan de doelstellingen die toen werden vooropgesteld.

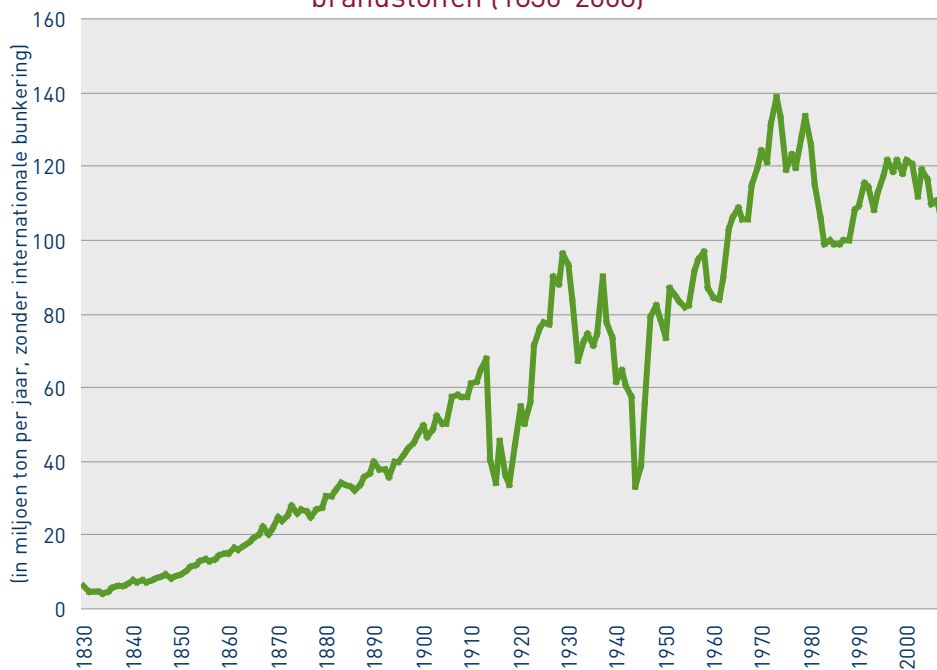
Het goede resultaat mag echter niet verhinderen dat het land zijn inspanningen blijft volhouden en zo in de Europese kopgroep blijft.

Uitstoot van CO₂ door verbranding

Componenten	Eenheid	1990	2000	2001	2002	2003	2004	2006	2007	2008
Uitstoot van CO ₂ door verbranding	mIn t	105	116	115	109	115	117	111	106	108

Bron van de gegevens: FOD ECONOMIE, ALGEMENE DIRECTIE ENERGIE

Uitstoot van CO₂ in België door gebruik van fossiele brandstoffen (1830-2008)

Uitstoot van broeikasgassen: index van de totale uitstoot van broeikasgassen en doel - In CO₂-equivalenten (Basisjaar 1990=100)

Enheid	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	Doelstellingen
Europese Unie	90,8	91,8	91	92,6	92,6	91,9	91,8	90,7	:
België	99,6	99,4	98,1	100	99,9	97,4	93,7	90,1	92,5
Bulgarije	52,2	52,4	50,2	54,1	53,6	53,6	54,2	57,2	92
Tsjechische Republiek	75,8	76,9	74,7	75,1	75,7	75,3	76,8	77,6	92
Denemarken	97,8	100,1	99	106,3	97,7	91,6	102,5	96,1	79
Duitsland	81,8	83,2	81,7	81,7	80,9	78,6	79,5	77,6	79
Estland	43,1	43,6	42,4	46,6	47,7	46,1	45	51,7	92
Ierland	124	127,1	123,7	123,3	123,4	126,3	125,3	124,5	113
Griekenland	118,8	119,8	119,4	122,7	122,8	123,2	119,7	123,2	125
Spanje	133,1	133,2	139,1	141,6	147	152,2	149,5	152,6	115
Frankrijk	98,7	99	97,4	97,9	97,9	98,2	96,1	94,2	100
Italië	106,3	107,4	107,5	110,4	111	111	108,9	106,9	93,5
Cyprus	170,9	170,2	170,6	171,2	174,7	180,3	182,4	185,3	:
Letland	39	41,5	41,5	42,1	42,2	43,3	45	46,6	92
Litouwen	38,8	40,9	41,7	42,2	43,7	45,7	46,3	50,1	92
Luxemburg	75,7	78,1	86,1	89,4	100,9	101,7	101	98,1	72
Hongarije	67,6	69,1	67,6	70,4	69,2	69,7	68,3	65,8	94
Malta	126,9	132,6	134,9	142,5	141,1	144,2	145,3	149	:
Nederland	100,7	101,3	101,1	101,7	102,4	99,6	97,9	97,4	94
Oostenrijk	102,6	107,6	110,1	117,8	116,1	117,4	115,8	111,3	87
Polen	69	68,3	65,9	68,1	68,2	68,6	70,9	70,8	94
Portugal	135,8	139,6	147,6	139,3	143,4	148,3	140,8	136,1	127
Roemenië	48,7	50,5	52,7	55,2	55,9	53,7	55,3	54,7	92
Slovenië	92,9	97,2	98,5	97	98,5	100,1	101,1	101,8	92
Slovakije	67,2	69,5	68	69,7	69,4	68,5	67,9	65,2	92
Finland	97,9	105,3	108,2	119	113,4	96,8	112,6	110,3	100
Zweden	94,5	95,3	96,4	97,3	96,6	93,1	92,7	90,7	104
Verenigd Koninkrijk	86,8	87,2	84,5	85,1	84,8	84,1	83,5	82	87,5

Bron van de gegevens: EUROSTAT

Toelichting: Krachtens het Kyoto-protocol heeft de EU een reductie van zijn uitstoot van broeikasgassen van 8% vooropgesteld tussen het Kyoto-basisjaar en de periode 2008-2012. De vermindering van de uitstoot voor elk van de 15 EU-landen werd overeengekomen in de lastenverdelingsovereenkomst (Beschikking van de Raad 2002/358/CE), die sommige landen hun uitstoot laat verhogen op voorwaarde dat die verhoging wordt gecompenseerd door verminderingen in andere lidstaten. Acht van de tien nieuwe lidstaten hebben andere reductiedoelstellingen en andere basisjaren vooropgesteld, zoals het protocol toelaat. Die doelstellingen en die van de lastenverdelingsovereenkomst voor 2008-2012 worden in de tabel weergegeven als cijfers voor 2010 (geen doelstellingen voor Cyprus en Malta). De uitstoot van de 6 broeikasgassen die door het protocol worden gedekt, wordt gewogen door het respectievelijke aardopwarmingsvermogen (GWP) en geaggregeerd om de totale uitstoot in CO₂-equivalenten te geven. De totale uitstoot wordt weergegeven als index, met referentiejaar=100 (EU-27, Eurozone 15, Cyprus en Malta basisjaar=1990). Over het algemeen is het referentiejaar 1990 voor de niet-gefluoreerde gassen (CO₂, CH₄ en N₂O) en 1995 voor de gefluoreerde gassen (HFK, PFK en SF₆; zie metadata voor uitzonderingen). De data omvatten geen emissies en verwijderingen als gevolg van veranderingen in landgebruik en bosbouw (LUCF).

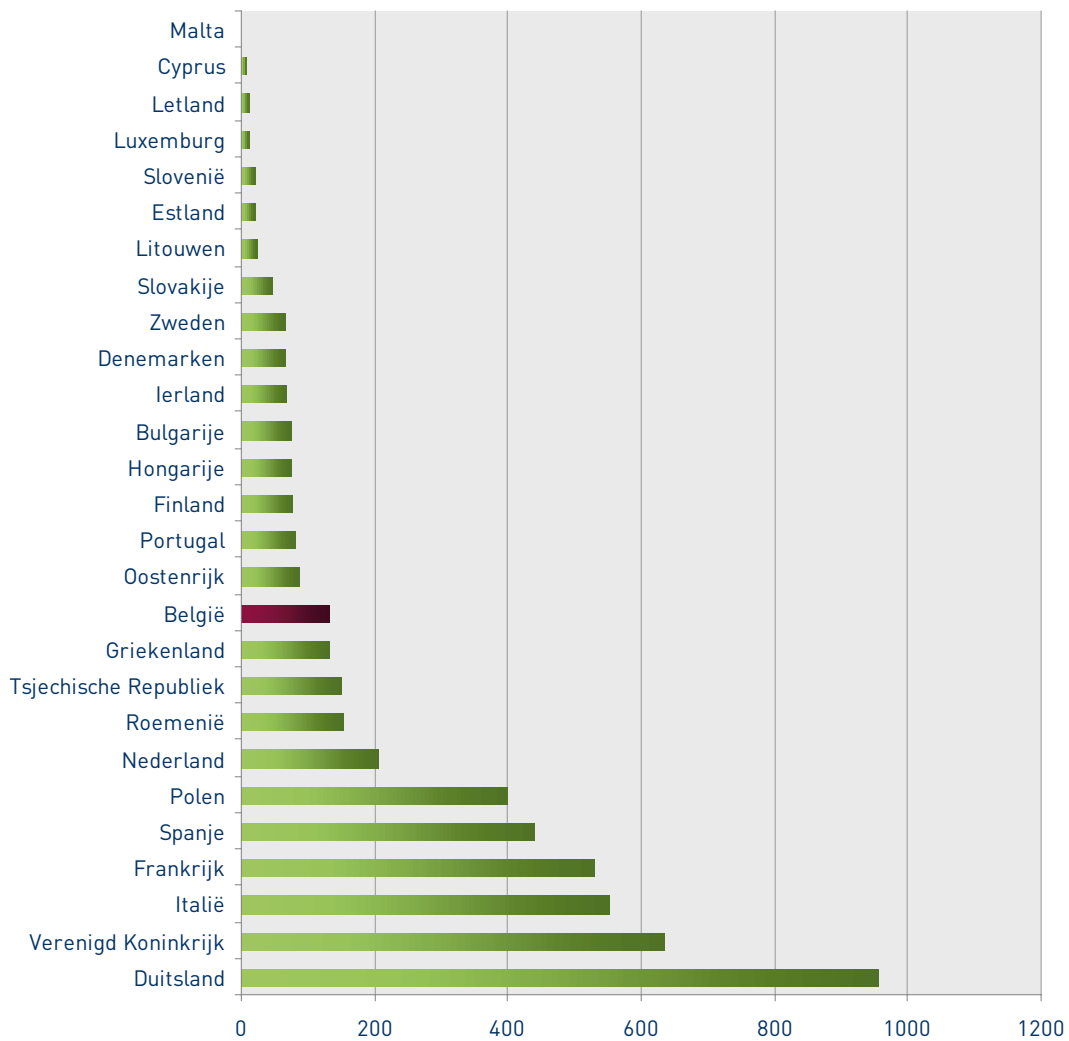
Uitstoot van broeikasgassen (in miljoen ton CO2-equivalenten)

Eenheid	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Europese Unie	5.053,6	5.109,1	5.065,7	5.150,2	5.153,3	5.111,0	5.105,2	5.045,4
Duitsland	1.008,2	1.025,1	1.006,4	1.007,1	997,2	968,9	980,0	956,1
Verenigd Koninkrijk	673,5	677,3	655,8	660,7	658,4	652,7	647,9	636,7
Italië	549,5	555,0	555,8	570,4	573,8	573,7	563,0	552,8
Frankrijk	556,8	558,4	549,3	552,1	552,1	553,9	541,7	531,1
Spanje	385,8	386,1	403,1	410,3	426,0	441,2	433,1	442,3
Polen	389,0	384,8	371,5	383,8	384,0	386,6	399,3	398,9
Nederland	214,4	215,9	215,5	216,7	218,0	212,2	208,5	207,5
Roemenië	135,5	140,5	146,7	153,5	155,4	149,4	153,8	152,3
Tsjechische Republiek	147,2	149,4	145,1	146,0	147,1	146,3	149,1	150,8
Griekenland	127,1	128,2	127,8	131,3	131,4	131,8	128,1	131,9
België	145,1	144,9	142,9	145,8	145,7	141,9	136,6	131,3
Oostenrijk	81,1	85,1	87,0	93,1	91,8	92,8	91,5	88,0
Portugal	81,7	84,0	88,8	83,8	86,2	89,2	84,7	81,8
Finland	69,5	74,7	76,8	84,5	80,5	68,7	79,9	78,4
Hongarije	78,0	79,7	78,0	81,2	79,9	80,4	78,9	75,9
Bulgarije	69,2	69,6	66,5	71,7	71,1	71,0	71,9	75,8
Ierland	69,0	70,7	68,8	68,6	68,6	70,3	69,7	69,2
Denemarken	67,8	69,4	68,6	73,7	67,8	63,5	71,0	66,6
Zweden	68,2	68,8	69,6	70,2	69,7	67,2	66,9	65,4
Slovakije	48,4	50,1	49,0	50,2	50,0	49,4	48,9	47,0
Litouwen	19,2	20,2	20,6	20,8	21,6	22,6	22,9	24,7
Estland	18,4	18,6	18,1	19,9	20,3	19,6	19,2	22,0
Slovenië	18,9	19,8	20,1	19,7	20,1	20,4	20,6	20,7
Luxemburg	10,0	10,3	11,3	11,8	13,3	13,4	13,3	12,9
Letland	10,1	10,7	10,7	10,9	10,9	11,2	11,7	12,1
Cyprus	9,3	9,3	9,3	9,4	9,6	9,9	10,0	10,1
Malta	2,6	2,7	2,8	2,9	2,9	2,9	3,0	3,0

Bron van de gegevens: EUROSTAT

Uitstoot van broeikasgassen

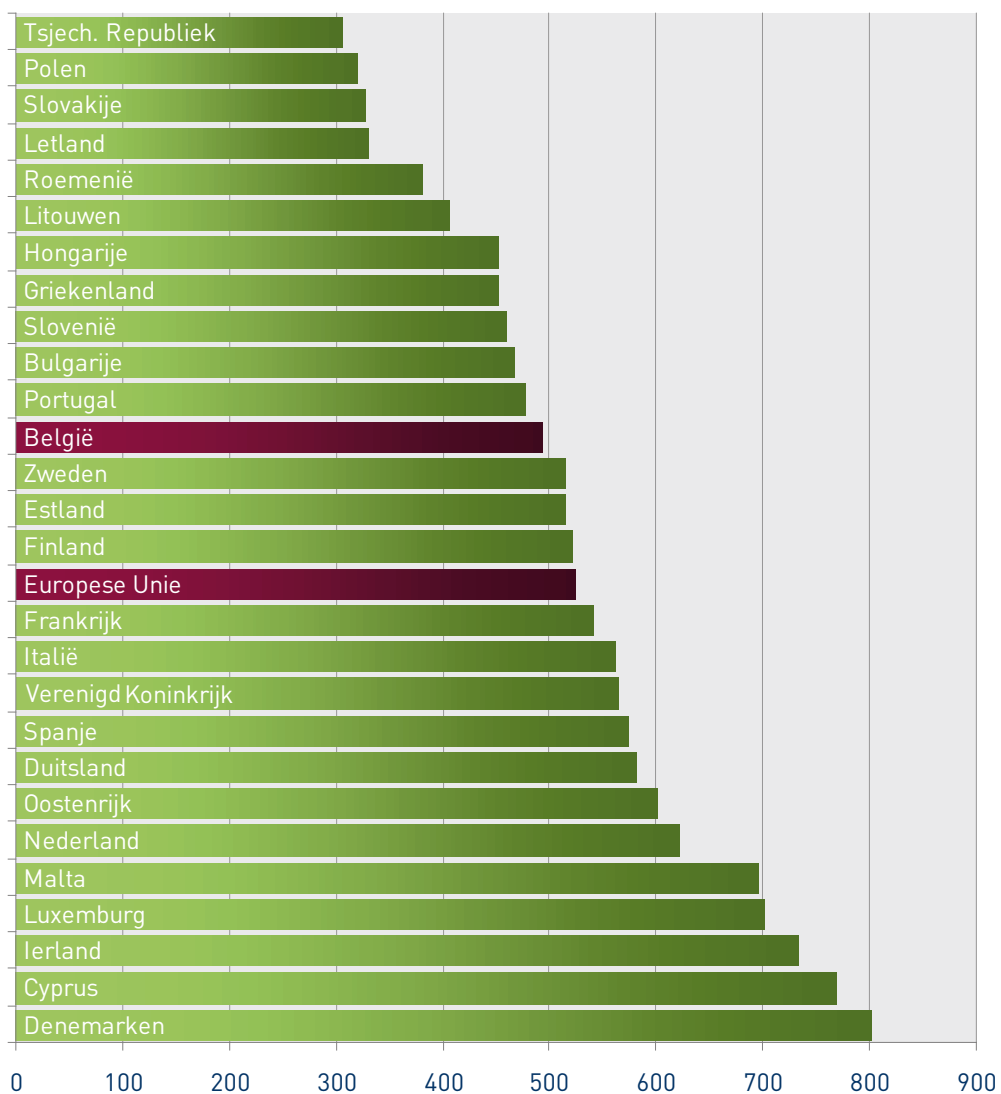

in miljoen ton CO2-equivalenten

De Belg produceert relatief weinig afval: 493 kilo/inwoner, terwijl het Europese gemiddelde ligt op 524 kilo/inwoner.

Bovendien wordt het grootste gedeelte van de afvalproducten in België op een of andere manier ten nutte gemaakt. In 2008 werd 35% van het afval gerecycleerd, 25% gecomposteerd en 35% verbrand met recuperatie van energie in meer dan 99% van de gevallen. Slechts 5% van het afval wordt begraven.

Gemeentelijk afval: kg per persoon per jaar (2008)

Gemeentelijk afval: kg per persoon per jaar

Rangschikking	Eenheid	2000	2005	2006	2007	2008
1	Tsjechische Republiek	334	289	296	294	306
2	Polen	316 (i)	319 (e)	321 (e)	322 (e)	320 (e)
3	Slovakije	254	289	301	309	328
4	Letland	270 (e)	310	411	377	331
5	Roemenië	355	377 (e)	388 (e)	378 (e)	382 (e)
6	Litouwen	363	376	390	400	407
7	Hongarije	445 (b)	460	468	456	453
	Griekenland	408	438	443	448	453
9	Slovenië	513 (e)	423	432	441	459
10	Bulgarije	516	475	446	468	467
11	Portugal	472	446	454	472 (e)	477 (e)
12	België	476 (e)	481	484	497 (e)	493 (e)
13	Zweden	428	482	497	518	515
	Estland	440	436 (e)	466 (e)	507 (e)	515 (s)
15	Finland	503	479	495	507	522
	Europese Unie	523	517	523	525	524
16	Frankrijk	516	532	538	544	543 (e)
17	Italië	509	542	553	550	561 (s)
18	Verenigd Koninkrijk	578	585	587	572	565 (s)
19	Spanje	662	597	599	590	575 (e)
20	Duitsland	643 (s)	564	563	582	581 (e)
21	Oostenrijk	581	620	654	598	601 (e)
22	Nederland	616	624	622	630	622 (e)
23	Malta	547	624	624	652	696
24	Luxemburg	658	678	688	694 (e)	701 (e)
25	Ierland	603	740	804	788	733
26	Cyprus	680	739	745	754	770 (e)
27	Denemarken	665	737	741	801 (e)	802 (s)

Bron van de gegevens: EUROSTAT

Toelichting: Deze indicator toont de hoeveelheid geproduceerd afval. Het omvat het afval dat door of voor rekening van de gemeenten wordt opgehaald en verwerkt door het afvalbeheersysteem. Het grootste deel van de afvalstroom komt van huishoudens, hoewel gelijkaardig afval van handelsactiviteiten, kantoren en publieke instellingen inbegrepen is. Voor gebieden die niet worden gedekt door een gemeentelijk afvalstelsel, werd er een schatting gemaakt van de hoeveelheid geproduceerd afval. De geproduceerde hoeveelheid wordt uitgedrukt in kg per inwoner per jaar.

Selectieve inzameling, verwerking en recyclage van gemeentelijk afval - België*

in 1.000 ton	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Productie	4.613	4.874	4.838	5.025	4.842	5.064	5.024	5.093	5.256	5.255
Storting (a)	2.004	749	559	534	459	367	354	257	265	264
Gerecycleerd	513	1.265	1.421	1.428	1.424	1.538	1.537	1.593	1.697	1.712
Gecomposteerd of gefermenteerd	363	1.091	1.030	1.098	1.123	1.208	1.165	1.183	1.237	1.215
Verbranding	1.637	1.580	1.650	1.681	1.678	1.699	1.757	1.707	1.749	1.759
Verbranding met energiewinning	701	1.459	1.503	1.515	1.539	1.609	1.675	1.707	1.734	1.745
Verbranding zonder energiewinning	935	121	147	167	139	90	82	0	16	14
per capita: kg/inwoner (b)	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Productie	455	476	471	487	468	487	481	484	497	493
Storting (a)	198	73	54	52	44	35	34	24	25	25
Gerecycleerd	51	124	138	139	138	148	147	152	160	160
Gecomposteerd of gefermenteerd	36	107	100	106	108	116	111	113	117	114
Verbranding	162	154	161	163	162	163	168	162	165	165
Verbranding met energiewinning	69	143	146	147	149	155	160	162	164	164
Verbranding zonder energiewinning	92	12	14	16	13	9	8	0	1	1

*Noot: Exclusief gemeentelijk bouw- en afbraakafval.

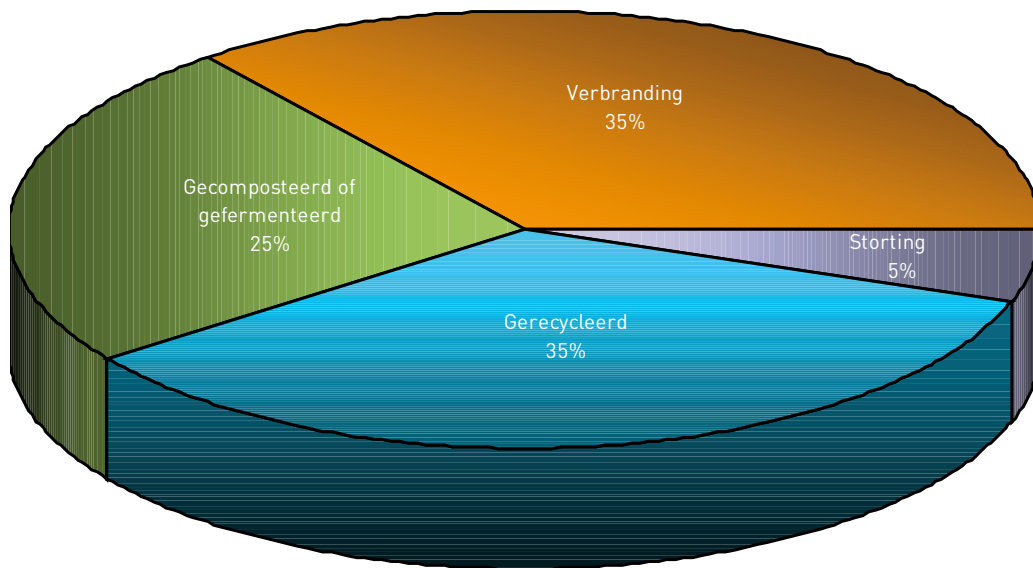
(a) Verbrandingslakken inbegrepen

(b) Bevolking op 1 januari

Bron van de gegevens : FOD ECONOMIE-ALGEMENE DIRECTIE STATISTIEK EN ECONOMISCHE INFORMATIE

Selectieve inzameling, verwerking en recyclage van gemeentelijk afval
(2008)

5

Bevolking

en

grondgebied

België staat tiende op de lijst van het aantal inwoners binnen de Europese Unie en de Belgen vertegenwoordigen 1/47ste van de Europese bevolking. Hoewel het land niet op gelijke hoogte staat met demografische mogelijkheden zoals Duitsland, Frankrijk, het Verenigd Koninkrijk en Italië, valt zijn demografisch gewicht niet te verwaarlozen. Het Rijk bestaat uit drie gewesten. Het Vlaamse Gewest in het noorden van het land is het dichtst bevolkt en vertegenwoordigt 58% van de bevolking. Het wordt gevolgd door het Waalse Gewest (in het zuiden), met 32% van de Belgische bevolking, en door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in het centrum van het land, met 10% van de bevolking.

Totale bevolking van België en zijn gewesten op 1 januari

Eenheid	2000	2004	2005	2006	2007	2008	Aandeel van de bevolking in 2008
België	10.239.085	10.396.421	10.445.852	10.511.382	10.584.534	10.666.866	100%
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	959.318	999.899	1.006.749	1.018.804	1.031.215	1.048.491	9,8%
Vlaams Gewest	5.940.251	6.016.024	6.043.161	6.078.600	6.117.440	6.161.600	57,8%
Waals Gewest	3.339.516	3.380.498	3.395.942	3.413.978	3.435.879	3.456.775	32,4%

Bron van de gegevens: FOD ECONOMIE - ALGEMENE DIRECTIE STATISTIEK EN ECONOMISCHE INFORMATIE

© NGL, Brussels - 2001
To be acknowledged for each reuse

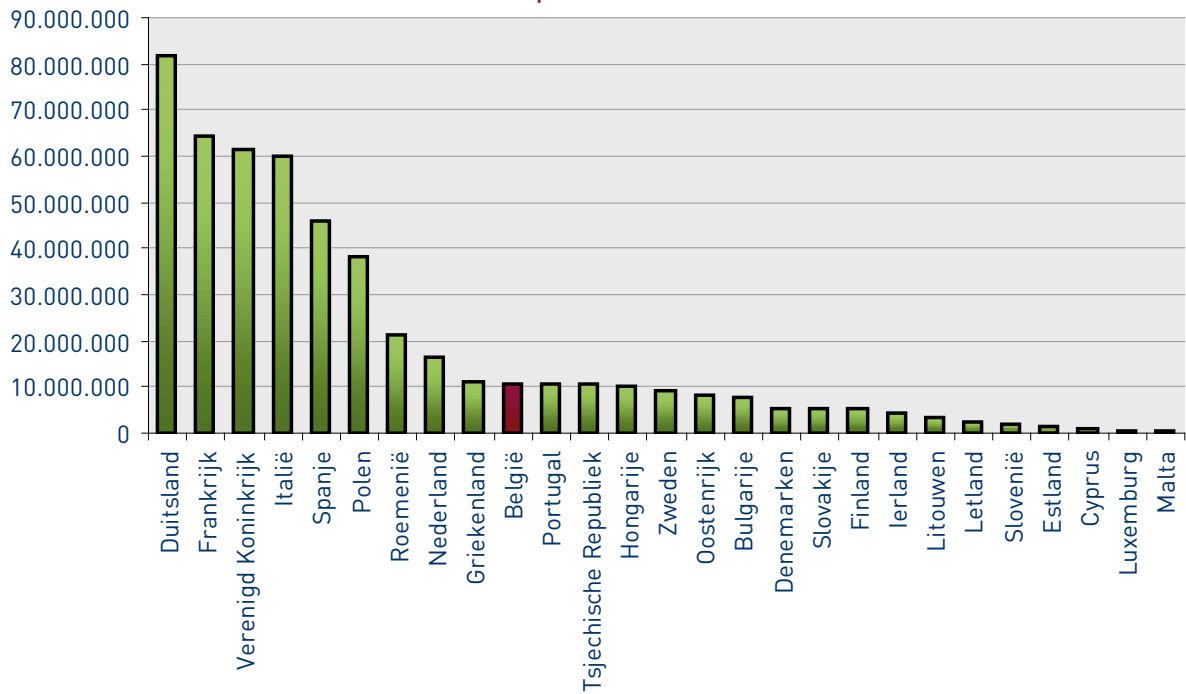
Totale bevolking van de lidstaten en de Europese Unie op 1 januari

Rangschikking	Eenheid	2000	2004	2005	2006	2007	2008	2009
	Europese Unie	482.767.710	488.799.601	491.153.644	493.226.936	495.270.075	497.649.125 (p)	499.723.520 (p)
1	Duitsland	82.163.475	82.531.671	82.500.849	82.437.995	82.314.906	82.217.837	82.002.356
2	Frankrijk	60.545.022	62.292.241	62.772.870	63.229.443	63.623.209	63.982.881	64.350.759
3	Verenigd Koninkrijk	58.785.246	59.699.828	60.059.900	60.425.786	60.781.352	61.179.256 (p)	61.634.599 (p)
4	Italië	56.923.524	57.888.245	58.462.375	58.751.711	59.131.287	59.619.290	60.045.068
5	Spanje	40.049.708	42.345.342	43.038.035	43.758.250	44.474.631	45.283.259	45.828.172
6	Polen	38.653.559	38.190.608	38.173.835	38.157.055	38.125.479	38.115.641	38.135.876
7	Roemenië	22.455.485	21.711.252	21.658.528	21.610.213	21.565.119	21.528.627	21.498.616
8	Nederland	15.863.950	16.258.032	16.305.526	16.334.210	16.357.992	16.405.399	16.485.787
9	Griekenland	10.903.757	11.040.650	11.082.751	11.125.179	11.171.740	11.213.785	11.260.402
10	België	10.239.085	10.396.421	10.445.852	10.511.382	10.584.534	10.666.866	10.750.000 (p)
11	Portugal	10.195.014	10.474.685	10.529.255	10.569.592	10.599.095	10.617.575	10.627.250
12	Tsjechische Republiek	10.278.098	10.211.455	10.220.577	10.251.079	10.287.189	10.381.130	10.467.542
13	Hongarije	10.221.644	10.116.742	10.097.549	10.076.581	10.066.158	10.045.401	10.030.975
14	Zweden	8.861.426	8.975.670	9.011.392	9.047.752	9.113.257	9.182.927	9.256.347
15	Oostenrijk	8.002.186	8.142.573	8.201.359	8.254.298	8.282.984	8.318.592	8.355.260
16	Bulgarije	8.190.876	7.801.273	7.761.049	7.718.750	7.679.290	7.640.238	7.606.551
17	Denemarken	5.330.020	5.397.640	5.411.405	5.427.459	5.447.084	5.475.791	5.511.451
18	Slovakije	5.398.657	5.380.053	5.384.822	5.389.180	5.393.637	5.400.998	5.412.254
19	Finland	5.171.302	5.219.732	5.236.611	5.255.580	5.276.955	5.300.484	5.326.314
20	Ierland	3.777.763	4.027.732	4.109.173	4.209.019	4.312.526	4.401.335	4.450.014
21	Litouwen	3.512.074	3.445.857	3.425.324	3.403.284	3.384.879	3.366.357	3.349.872
22	Letland	2.381.715	2.319.203	2.306.434	2.294.590	2.281.305	2.270.894	2.261.294
23	Slovenië	1.987.755	1.996.433	1.997.590	2.003.358	2.010.377	2.010.269 (b)	2.032.362
24	Estland	1.372.071	1.351.069	1.347.510	1.344.684	1.342.409	1.340.935	1.340.415
25	Cyprus	690.497	730.367	749.175	766.414	778.684	789.269	796.875
26	Luxemburg	433.600	454.960	461.230	469.086	476.187	483.799	493.500
27	Malta	380.201	399.867	402.668	405.006	407.810	410.290	413.609

Bron van de gegevens: EUROSTAT

Aandeel van de landen in de bevolking van de Europese Unie op 01/01/09

In België blijft de bevolking binnen de verschillende leeftijdsklassen stijgen. Toch lijkt het aandeel van oudere mensen sneller te stijgen dan dat van andere leeftijdsgroepen. De nationale leeftijdspiramide laat inderdaad zien dat we aan het begin van een vergrijzingsgolf staan. Die situatie is echter dezelfde in het merendeel van de Europese landen en het aandeel van mensen van 65 jaar en ouder is vergelijkbaar met het Europese gemiddelde.

Op te merken valt eveneens dat de levensverwachting in België iets hoger ligt dan het Europese gemiddelde, zowel voor mannen als voor vrouwen.

Verdeling volgens leeftijdsgroepen en geslacht op 1 januari 2008 per gewest

Eenheid	0-17 jaar	18-64 jaar	65 jaar en ouder	Mannen	Vrouwen	Totaal algemeen
België	2.194.507	6.652.633	1.819.726	5.224.309	5.442.557	10.666.866
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	229.420	667.026	152.045	505.963	542.528	1.048.491
Vlaams Gewest	1.216.791	3.844.615	1.100.194	3.039.956	3.121.644	6.161.600
Waals Gewest	748.296	2.140.992	567.487	1.678.390	1.778.385	3.456.775

Bron van de gegevens: FOD ECONOMIE - ALGEMENE DIRECTIE STATISTIEK EN ECONOMISCHE INFORMATIE

Bevolking volgens geslacht en leeftijdsgroep

	2005	2006	2007	2008	Aandeel van de bevolking op 01/01/08
Totaal	10.445.852	10.511.382	10.584.534	10.666.866	100,0%
0-19 jaar	2.414.041	2.428.706	2.441.129	2.452.770	23,0%
20-64 jaar	6.232.311	6.273.659	6.333.343	6.394.370	59,9%
65 jaar en ouder	1.799.500	1.809.017	1.810.062	1.819.726	17,1%
Mannen	5.111.325	5.143.821	5.181.408	5.224.309	49,0%
0-19 jaar	1.233.688	1.241.251	1.246.988	1.252.956	11,7%
20-64 jaar	3.131.390	3.150.333	3.180.037	3.210.419	30,1%
65 jaar en ouder	746.247	752.237	754.383	760.934	7,1%
Vrouwen	5.334.527	5.367.561	5.403.126	5.442.557	51,0%
0-19 jaar	1.180.353	1.187.455	1.194.141	1.199.814	11,2%
20-64 jaar	3.100.921	3.123.326	3.153.306	3.183.951	29,8%
65 jaar en ouder	1.053.253	1.056.780	1.055.679	1.058.792	9,9%

Bron van de gegevens: FOD ECONOMIE - ALGEMENE DIRECTIE STATISTIEK EN ECONOMISCHE INFORMATIE

Percentage van de bevolking tussen 0-19 jaar

Rangschikking	Eenheid	2008
1	Ierland	27,0%
2	Frankrijk	24,9%
3	Cyprus	24,6%
4	Denemarken	24,5%
5	Luxemburg	24,1%
	Verenigd Koninkrijk	24,1%
7	Nederland	24,0%
8	Zweden	23,7%
9	Malta	23,2%
10	Litouwen	23,1%
	Finland	23,1%
12	België	23,0%
	Slovakije	23,0%
14	Polen	22,6%
15	Estland	22,1%
	Roemenië	22,1%
	Europese Unie	21,7%
17	Oostenrijk	21,4%
18	Hongarije	21,2%
19	Letland	21,1%
20	Portugal	20,8%
21	Tsjechische Republiek	20,5%
22	Spanje	19,7%
23	Bulgarije	19,6%
	Slovenië	19,6%
25	Griekenland	19,5%
26	Duitsland	19,4%
27	Italië	19,0%

Bron van de gegevens: EUROSTAT

Percentage van de bevolking ouder dan 65 jaar

Rangschikking	Eenheid	2008
1	Ierland	10,9%
2	Slovakije	12,0%
3	Cyprus	12,5%
4	Malta	13,5%
	Polen	13,5%
6	Luxemburg	14,0%
7	Tsjechische Republiek	14,6%
8	Nederland	14,7%
9	Roemenië	14,9%
10	Denemarken	15,6%
11	Portugal	15,7%
12	Litouwen	15,8%
13	Verenigd Koninkrijk	16,1%
14	Hongarije	16,2%
15	Frankrijk	16,3%
	Slovenië	16,3%
17	Finland	16,5%
18	Spanje	16,6%
	Europese Unie	17,0%
19	België	17,1%
	Oostenrijk	17,1%
21	Estland	17,2%
	Letland	17,2%
23	Bulgarije	17,3%
24	Zweden	17,5%
25	Griekenland	18,6%
26	Duitsland	19,9%
27	Italië	20,0%

Bron van de gegevens: EUROSTAT

Levensverwachting bij de geboorte (jaren): mannen

Rangschikking	Eenheid	2007
1	Zweden	79,0
2	Italië	78,7
3	Nederland	78,1
4	Cyprus	77,9
5	Spanje	77,8
6	Frankrijk	77,6
	Verenigd Koninkrijk	77,6
8	Malta	77,5
9	Oostenrijk	77,4
	Duitsland	77,4
	Ierland	77,4
12	Griekenland	77,1
	België	77,1
14	Luxemburg	76,7
15	Denemarken	76,2
	Europese Unie	76,1
16	Finland	76,0
17	Portugal	75,9
18	Slovenië	74,7
19	Tsjechische Republiek	73,8
20	Polen	71,0
21	Slovakije	70,6
22	Roemenië	69,7
23	Bulgarije	69,5
24	Hongarije	69,4
25	Estland	67,2
26	Letland	65,8
27	Litouwen	64,9

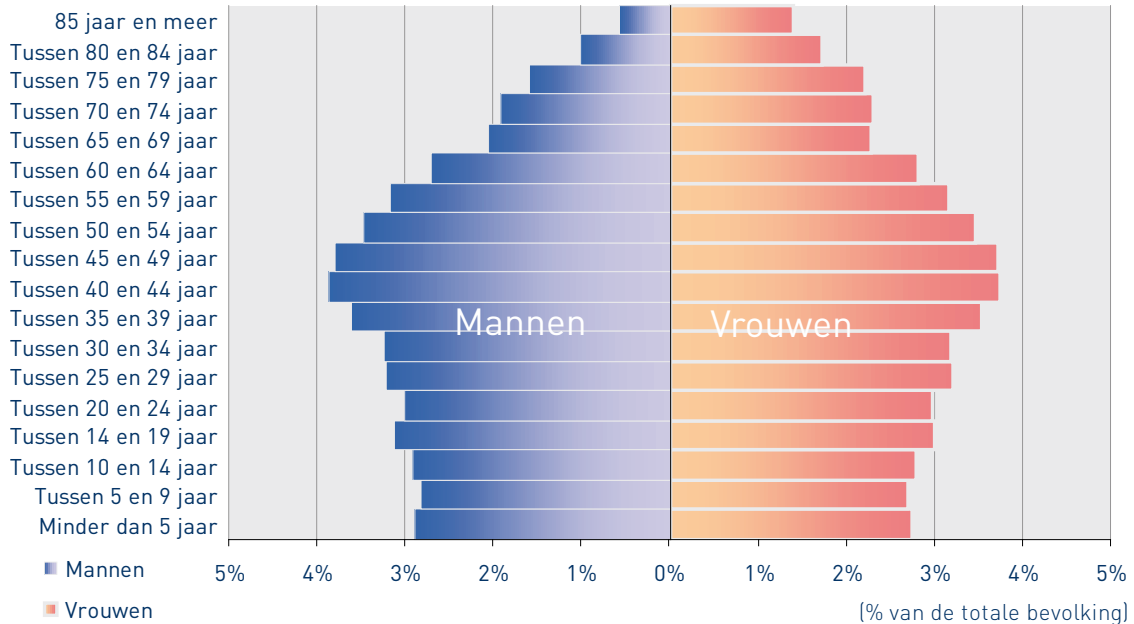
Bron van de gegevens: EUROSTAT

Levensverwachting bij de geboorte (jaren): vrouwen

Rangschikking	Eenheid	2007
1	Frankrijk	84,8
2	Spanje	84,3
3	Italië	84,2
4	Finland	83,1
	Zweden	83,1
	Oostenrijk	83,1
7	Duitsland	82,7
8	België	82,6
9	Nederland	82,5
10	Cyprus	82,2
	Portugal	82,2
	Luxemburg	82,2
	Europese Unie	82,2
	Malta	82,2
14	Ierland	82,1
15	Slovenië	82,0
16	Griekenland	81,8
	Verenigd Koninkrijk	81,8
18	Denemarken	80,6
19	Tsjechische Republiek	80,2
20	Polen	79,8
21	Estland	78,8
22	Slovakije	78,4
23	Hongarije	77,8
24	Litouwen	77,2
25	Roemenië	76,9
26	Bulgarije	76,7
27	Letland	76,5

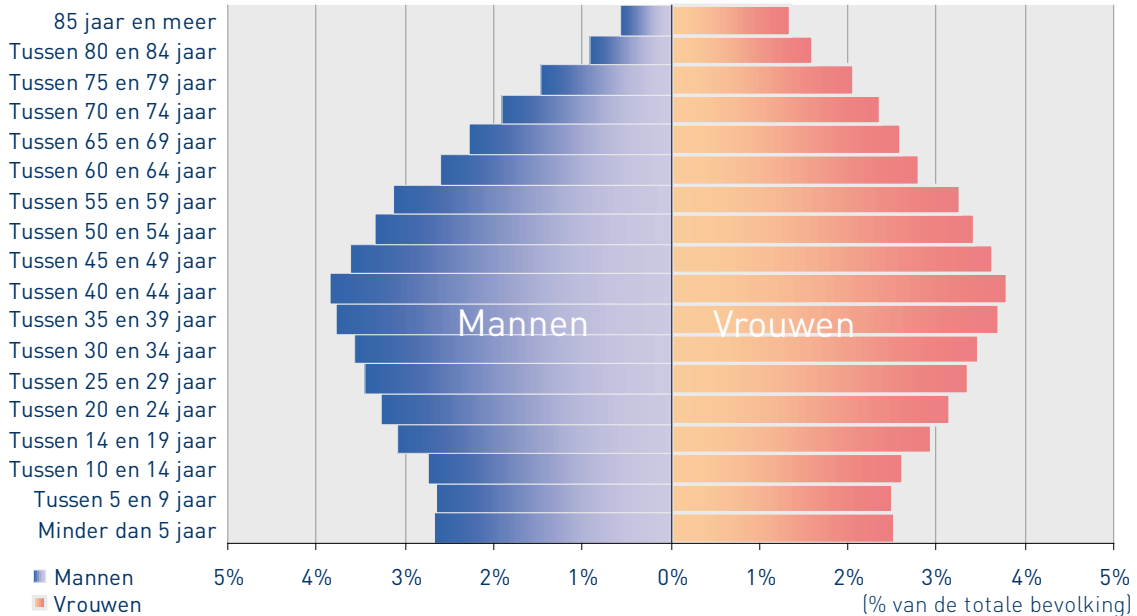
Bron van de gegevens: EUROSTAT

Leeftijdspyramide van België op 1 januari 2008

Bron van de gegevens: RIJKSREGISTER

Leeftijdspyramide van de Europese Unie op 1 januari 2008

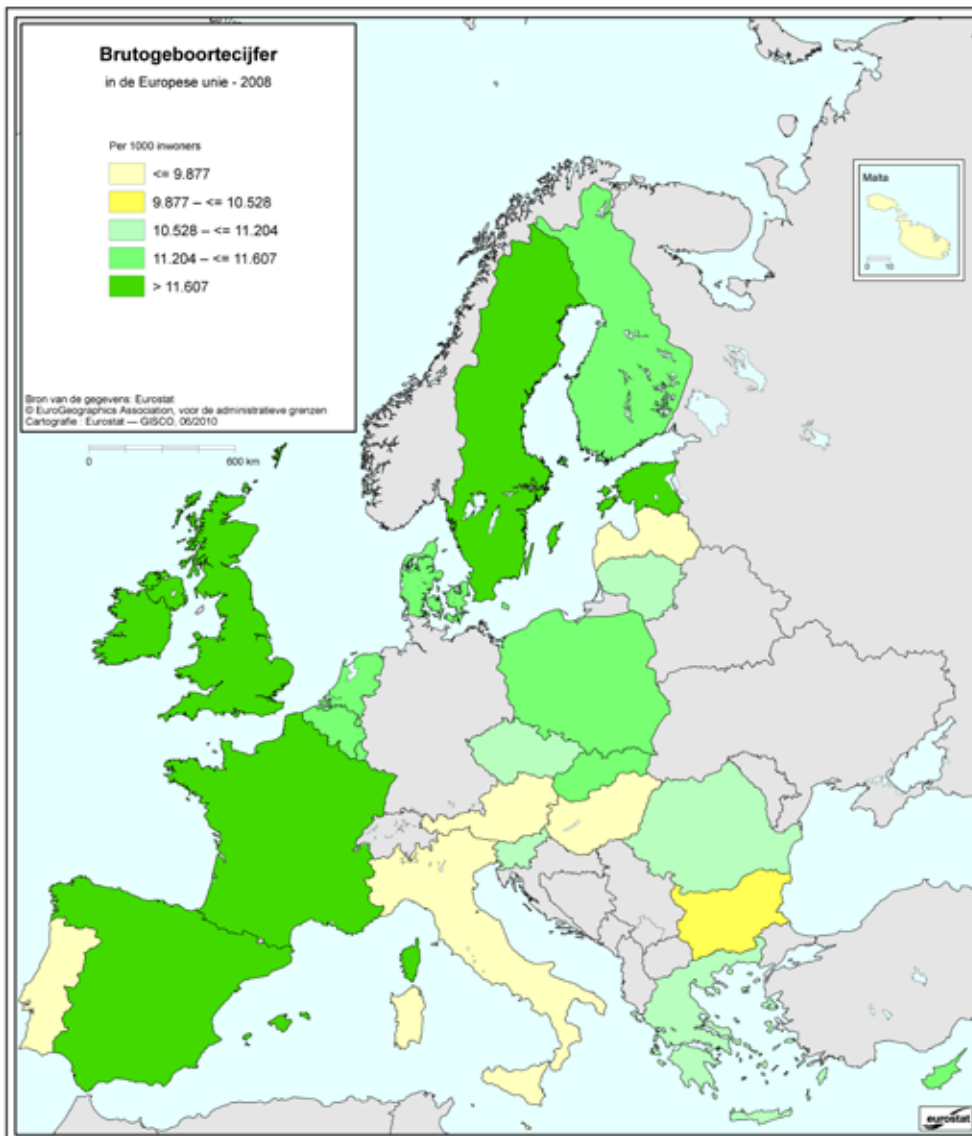

Bron van de gegevens: EUROSTAT

Binnen de Europese Unie vertoont België een bijzonder dynamisch bevolkingsaangroei. Met een cijfer van 7,8 promille in 2008 staat het land op de negende plaats.

Met 83.134 extra personen in 2008 lijkt de groei de laatste jaren zelfs te versnellen. Die bevolkingsaangroei is de belangrijkste sinds 1965. Het land scoort eveneens hoog op vlak van geboorten. Met 120.663 geboorten en 100.658 overlijdens in 2007 is de natuurlijke bevolkingsaangroei overwegend positief met 20.005 eenheden, het hoogste cijfer sinds 1992.

Bruto geboortecijfer per 1.000 inwoners

Rangschikking	Eenheid	Cijfer	Aantal levendgeboorten 2007
1	Ierland	16,9	70.620
2	Frankrijk	13,0	819.605
3	Verenigd Koninkrijk	12,9	772.245
4	Estland	12,0	15.775
5	Zweden	11,9	107.421
6	Denemarken	11,8	64.082
7	België	11,7	120.663
8	Cyprus	11,6	8.575
9	Tsjechische Republiek	11,5	114.632
	Luxemburg	11,5	5.477
11	Spanje	11,4	493.702
12	Finland	11,2	58.729
13	Nederland (2007)	11,1	181.336
	Europese Unie	10,9	5.281.625
14	Polen	10,9	387.873
15	Slovenië (b)	10,8	19.823
16	Slovakije	10,6	54.424
	Letland	10,6	23.273
18	Litouwen	10,4	32.346
19	Roemenië	10,3	214.728
	Griekenland	10,3	111.926
21	Bulgarije	10,2	75.349
22	Malta	10,0	3.871
23	Hongarije	9,9	97.613
24	Portugal	9,8	102.492
25	Italië	9,6	563.933
26	Oostenrijk	9,3	76.250
27	Duitsland (p)	8,3	684.862

Totale vruchtbaarheidscijfer: aantal kinderen per vrouw

Rangschikking	Eenheid	2006
1	Frankrijk	2,00
2	Ierland	1,93
3	Denemarken	1,85
	Zweden	1,85
5	Finland	1,84
	Verenigd Koninkrijk	1,84
7	België	1,80
8	Nederland	1,72
9	Luxemburg	1,65
10	Estland	1,55
	Europese Unie (e)	1,53
11	Cyprus	1,45
12	Oostenrijk	1,41
13	Griekenland	1,40
14	Malta	1,39
15	Bulgarije	1,38
	Spanje	1,38
17	Portugal	1,36
18	Italië	1,35
	Letland	1,35
20	Hongarije	1,34
21	Tsjechische Republiek	1,33
	Duitsland	1,33
23	Roemenië	1,32
24	Litouwen	1,31
	Slovenië	1,31
26	Polen	1,27
27	Slovakije	1,24

Bron van de gegevens: EUROSTAT

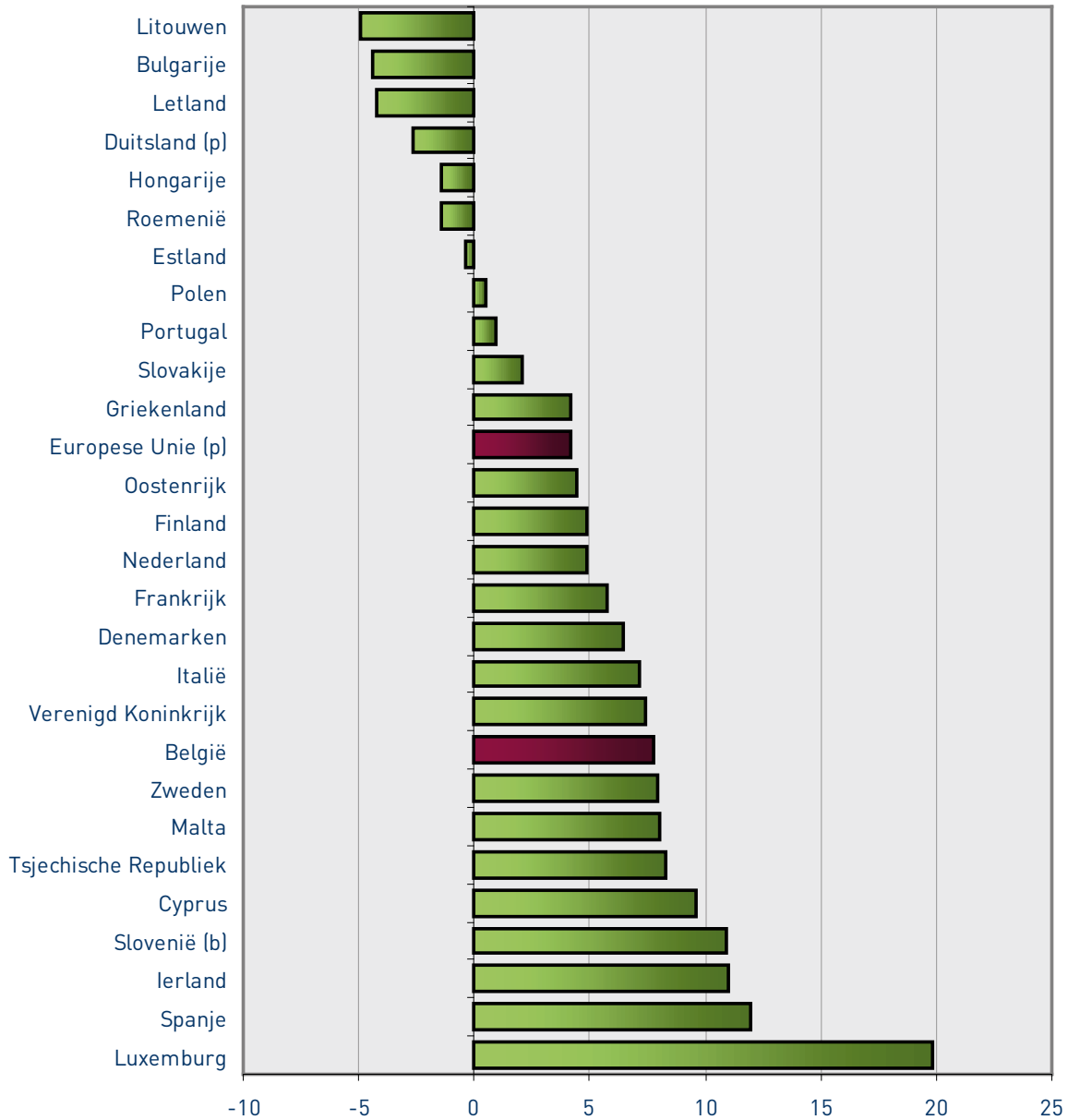
Bruto sterftecijfer per 1.000 inwoners		
Rangschikking	Eenheid	2008
1	Cyprus	6,4
2	Ierland	6,5
3	Luxemburg	7,4
4	Malta	7,9
5	Nederland (2007)	8,1
6	Frankrijk	8,5
	Spanje	8,5
8	Oostenrijk	9,0
9	Slovenië (b)	9,1
10	Finland	9,2
11	Verenigd Koninkrijk	9,4
12	België	9,5
	Griekenland	9,5
14	Italië	9,7
	Europese Unie	9,7
15	Portugal	9,8
	Slovakije	9,8
17	Zweden	9,9
	Denemarken	9,9
19	Polen	10,0
20	Tsjechische Republiek (p)	10,1
21	Duitsland	10,3
22	Roemenië	11,8
23	Estland	12,4
24	Hongarije	13,0
25	Litouwen	13,1
26	Letland	13,7
27	Bulgarije	14,5

Aangroei (2008)			
Rangschikking	Eenheid	Totale aangroei (per 1.000 inwoners)	Loop van de bevolking (in absolute cijfers)
1	Luxemburg	19,9	9.701
2	Spanje	12,0	544.913
3	Ierland	11,0	48.679
4	Slovenië (b)	10,9	22.093
5	Cyprus	9,6	7.606
6	Tsjechische Republiek	8,3	86.412
7	Malta	8,1	3.319
8	Zweden	8,0	73.420
9	België	7,8	83.134
10	Verenigd Koninkrijk	7,4	455.343
11	Italië	7,1	425.778
12	Denemarken	6,5	35.660
13	Frankrijk	5,7	367.878
14	Nederland	4,9	80.388
	Finland	4,9	25.830
16	Oostenrijk	4,4	36.668
	Europese Unie (p)	4,2	2.074.395
17	Griekenland	4,1	46.617
18	Slovakije	2,1	11.256
19	Portugal	0,9	9.675
20	Polen	0,5	20.235
21	Estland	-0,4	-520
22	Roemenië	-1,4	-30.011
	Hongarije	-1,4	-14.426
24	Duitsland (p)	-2,6	-215.481
25	Letland	-4,2	-9.600
26	Bulgarije	-4,4	-33.687
27	Litouwen	-4,9	-16.485

Bron van de gegevens: EUROSTAT

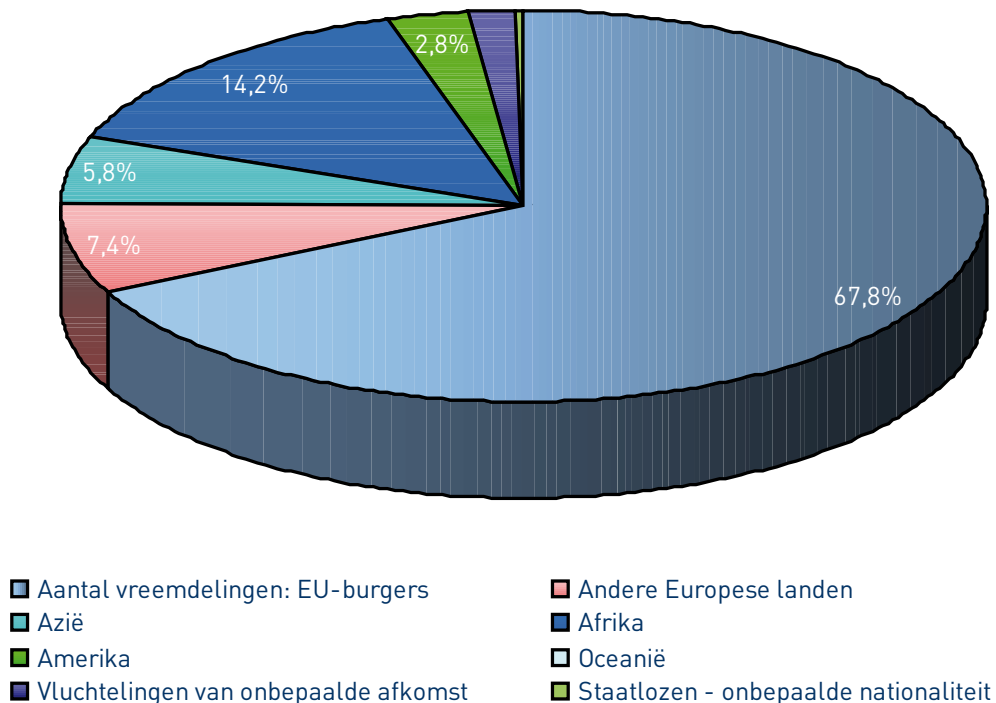
Totale aangroei 2008 per 1.000 inwoners

In 2008 bedroeg het aandeel van de bevolking van vreemde nationaliteit in België 9,1%. Het Rijk staat daarmee tussen de Europese landen met het meeste aantal inwoners van vreemde nationaliteit. Opmerkelijk is dat bijna 68% (meer dan 2/3) daarvan uit de Europese Unie zelf afkomstig is. Bovendien is de migratiestroom relatief sterk, aangezien België in 2008 op de negende plaats stond qua migratiesaldo. Datzelfde jaar gaf dat ons in absolute cijfers een positief migratiesaldo van 59.742 eenheden. In 2007 bedroeg dat saldo 55.357 met een instroom van 146.409 en een uitstroom van 91.052. 36.063 personen verkregen de Belgische nationaliteit in 2007. België is daardoor vijfde op de lijst van Europese landen met het meeste aantal genaturaliseerde inwoners. Hoewel het aantal genaturaliseerde burgers voor het grootste deel uit Afrikaanse landen komt (15.632 personen en 43,3% van het totaal), moeten de genaturaliseerden uit EU-landen niet onderdoen, aangezien ze zelf 17,8% van het totaal uitmaken, met 6.418 nieuwe Belgen.

Opsplitsing volgens herkomst van de in België wonende vreemdelingen

Nationaliteit van de Belgische bevolking		Totaal op 01/01/2008
Belgen		9.695.418
Aantal vreemdelingen		971.448
Aantal vreemdelingen: EU-burgers		658.589
Italië		169.027
Frankrijk		130.568
Nederland		123.454
Spanje		42.705
Duitsland		38.366
Polen		30.392
Portugal		29.800
Verenigd Koninkrijk		25.126
Roemenië		15.253
Griekenland		15.181
Bulgarije		6.709
Zweden		4.399
Luxemburg		4.380
Ierland		3.406
Denemarken		3.160
Slovakije		3.001
Finland		2.992
Hongarije		2.790
Oostenrijk		2.523
Tsjechische Republiek		2.072
Litouwen		981
Letland		679
Estland		583
Slovenië		559
Malta		252
Cyprus		231
Andere Europese Landen		71.836
Azië		55.916
Afrika		138.422

Bron van de gegevens: FOD ECONOMIE - ALGEMENE DIRECTIE STATISTIEK EN ECONOMISCHE INFORMATIE

Migraties 2008

Rangschikking	Eenheid	Migratiesaldo	Gecorrigeerd migratiesaldo (in absolute cijfers)
	Europese Unie	:	1.489.941(p)
1	Luxemburg	15,8	7.700
2	Slovenië	14,016 (b)	18.584 (b)
3	Italië	7,7	431.761
4	Tsjechische Republiek	6,9	71.790
5	Zweden	6,1	55.568
6	Malta	6,0	2.436
7	Spanje	5,9	418.477
8	Denemarken	5,3	25.213
9	België	4,9	59.742
10	Oostenrijk	4,1	33.999
	Ierland	4,1	1.806
12	Verenigd Koninkrijk	3,7	240.657
13	Griekenland	3,1	36.294
14	Finland	2,9	15.394
15	Hongarije	1,7	16.452
16	Nederland	1,6	30.890
17	Slovakije	1,3	7.060
18	Frankrijk	1,2	81.301
19	Portugal	0,9	9.361
20	Cyprus	0,8	3.595
21	Roemenië	0,1	1.291
	Bulgarije	0,1	127
23	Polen	-0,1	-876
24	Duitsland (p)	-0,4	-14.865
25	Letland	-0,7	-53.556
26	Litouwen	-1,1	-2.542
27	Estland	-2,3	-7.718

Bron van de gegevens: EUROSTAT

Buitenlandse bevolking 2008

Rangschikking	Eenheid	Aantal vreemdelingen in elk land	Percentage vreemdelingen van de totale bevolking
1	Luxemburg	205.889	42,6%
2	Letland	415.493	18,3%
3	Estland	229.300 (s)	17,1%
4	Cyprus	125.300 (e)	15,9%
5	Ierland	553.690	12,6%
6	Spanje	5.262.095	11,6%
7	Oostenrijk	835.182	10,0%
8	België	971.448	9,1%
9	Duitsland	7.255.395	8,8%
10	Griekenland	906.400 (s)	8,1%
11	Verenigd Koninkrijk	4.020.800 (s)	6,6%
	Europese Unie	30.798.059 (s)	6,2%
12	Frankrijk	3.674.000 (s)	5,8%
	Italië	3.432.651	5,8%
14	Zweden	524.488	5,7%
15	Denemarken	298.450	5,5%
16	Portugal	446.333	4,2%
	Nederland	688.375	4,2%
18	Malta	15.460	3,8%
19	Slovenië	68.621	3,4%
20	Tsjechische Republiek	347.649	3,3%
21	Finland	132.708	2,5%
22	Hongarije	176.580	1,8%
23	Litouwen	42.934	1,3%
24	Slovakije	40.904	0,8%
25	Bulgarije	24.402	0,3%
26	Polen	57.842	0,2%
27	Roemenië	26.100	0,1%

Bron van de gegevens: EUROSTAT

Totaal verwerving nationaliteit 2007

Rangschikking	Eenheid	Aantal personen
1	Verenigd Koninkrijk	164.540 (p)
2	Frankrijk	132.002
3	Duitsland	113.030
4	Spanje	71.936
5	België	36.063
6	Italië	35.266 (2006)
7	Zweden	33.629
8	Nederland	30.653
9	Oostenrijk	14.010
10	Hongarije	8.442
11	Letland	8.322
12	Bulgarije	5.966
13	Finland	4.824
14	Ierland	4.649
15	Estland	4.242
16	Griekenland	3.921
17	Denemarken	3.648
18	Portugal	3.627(2006)
19	Cyprus	2.780
20	Tsjechische Republiek	2.371
21	Slovenië	1.551
22	Polen	1.542
23	Slovakije	1.478
24	Luxemburg	1.236
25	Malta	553
26	Litouwen	371
27	Roemenië	31 (e)

Bron van de gegevens: EUROSTAT

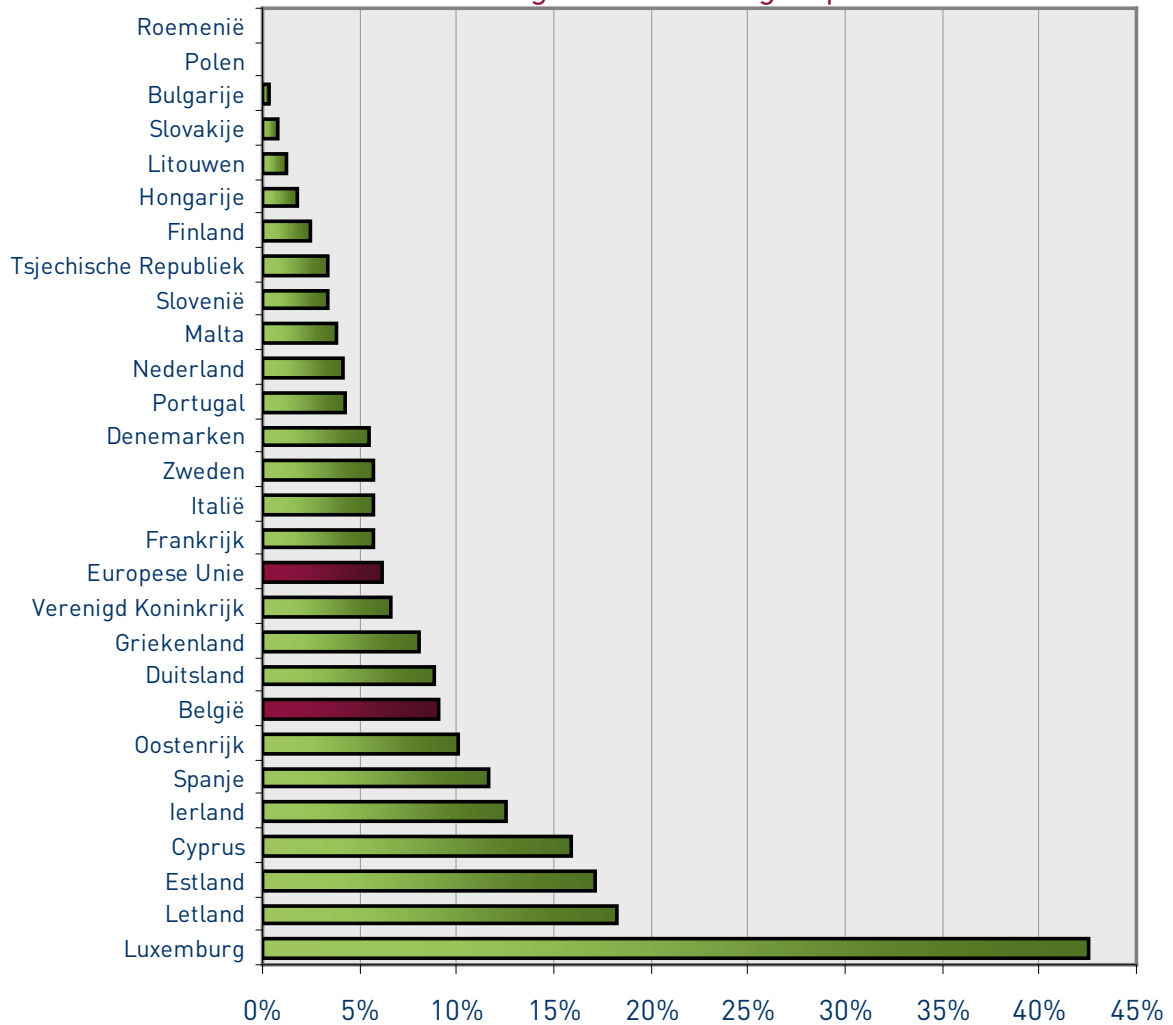
Voornaamste nationaliteiten van vreemdelingen die de Belgische nationaliteit kregen in 2007

Oorspronkelijke nationaliteit	Aantal personen	Percentage van het totaal
Marokko	8.722	24,2%
Turkije	3.039	8,4%
Italië	2.017	5,6%
Congo (Democratische Rep.)	1.793	5,0%
Rusland	1.533	4,3%
Rwanda	924	2,6%
Frankrijk	836	2,3%
Algerije	687	1,9%
Joegoslavië (Federale Rep.)	679	1,9%
Nederland	668	1,9%
Pakistan	666	1,8%
Joegoslavië (ex-)	591	1,6%
Polen (Rep.)	586	1,6%
Roemenië	554	1,5%
Griekenland	434	1,2%
Tunesië	414	1,1%
Albanië	392	1,1%
Ghana	388	1,1%
India	365	1,0%
China (Volksrep.)	356	1,0%
Alle nationaliteiten samen	36.063	100,0%

Bron van de gegevens: FOD ECONOMIE - ALGEMENE DIRECTIE STATISTIEK
EN ECONOMISCHE INFORMATIE

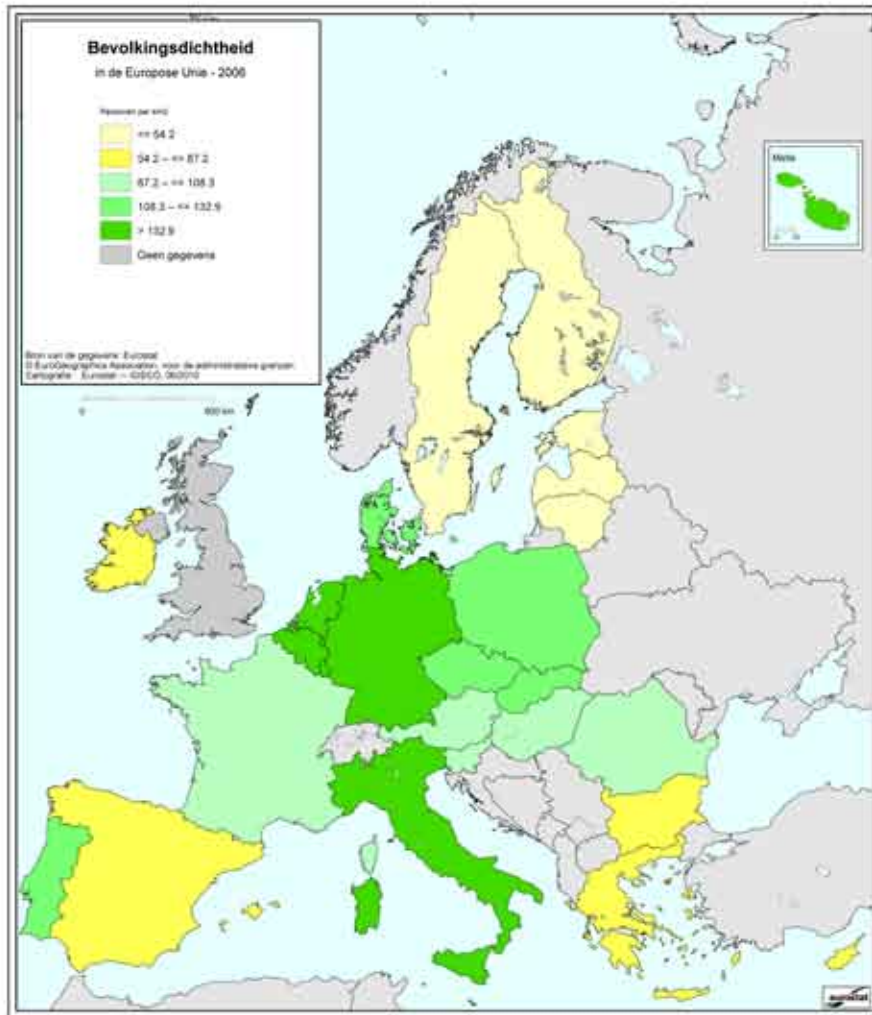
Percentage vreemdelingen per land 2008

Met een oppervlakte van 30.528 km² is België het vijfde kleinste land van de EU, maar wel het tiende qua bevolkingsomvang. Daardoor staat het land op de derde plaats qua bevolkingsdichtheid, na Nederland en Malta, met in 2006 348 inwoners/km².

Het Waalse Gewest beslaat 55,2% van het grondgebied, het Vlaamse Gewest 44,3% en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest 0,5%. Datzelfde Brussels Hoofdstedelijk Gewest is het dichtst bevolkt met 6.497 inwoners/km², gevolgd door het Vlaamse Gewest met 456 inwoners/km² en het Waalse Gewest met 205 inwoners/km².

Het grootste deel van de landoppervlakte in België bestaat uit landbouwgebied, gevolgd door bossen en bebouwde terreinen. Het verschil tussen die twee laatste categorieën lijkt echter kleiner te worden doorheen de tijd. De bebouwde oppervlakte neemt met het jaar toe, voornamelijk ten nadele van de landbouwgronden. Tussen 1990 en 2009 nam de bebouwde oppervlakte met 21,5% toe, terwijl de landbouwgrond met 6% afnam. Bossen en andere natuurgebieden bleven relatief stabiel.

Bevolkingsdichtheid (inwoners/km²)

Rangschikking	Eenheid	2006
1	Malta	1.281,2
2	Nederland	483,8
3	België	347,8
4	Verenigd Koninkrijk	247,7 (2005)
5	Duitsland	230,7
6	Italië	199,7
7	Luxemburg	182,8
8	Tsjechische Republiek	132,9
9	Denemarken	126,2
10	Polen	122,0
11	Portugal	114,9
12	Slovakije	110,0
13	Hongarije	108,3
14	Frankrijk	100,2
15	Slovenië	99,6
16	Oostenrijk	99,5
17	Roemenië	93,9
18	Spanje	87,2
19	Griekenland	85,2
20	Cyprus	83,5
21	Bulgarije	69,4
22	Ierland	62,3
23	Litouwen	54,2
24	Letland	36,7
25	Estland	30,9
26	Zweden	22,1
27	Finland	17,3

Bron van de gegevens: EUROSTAT

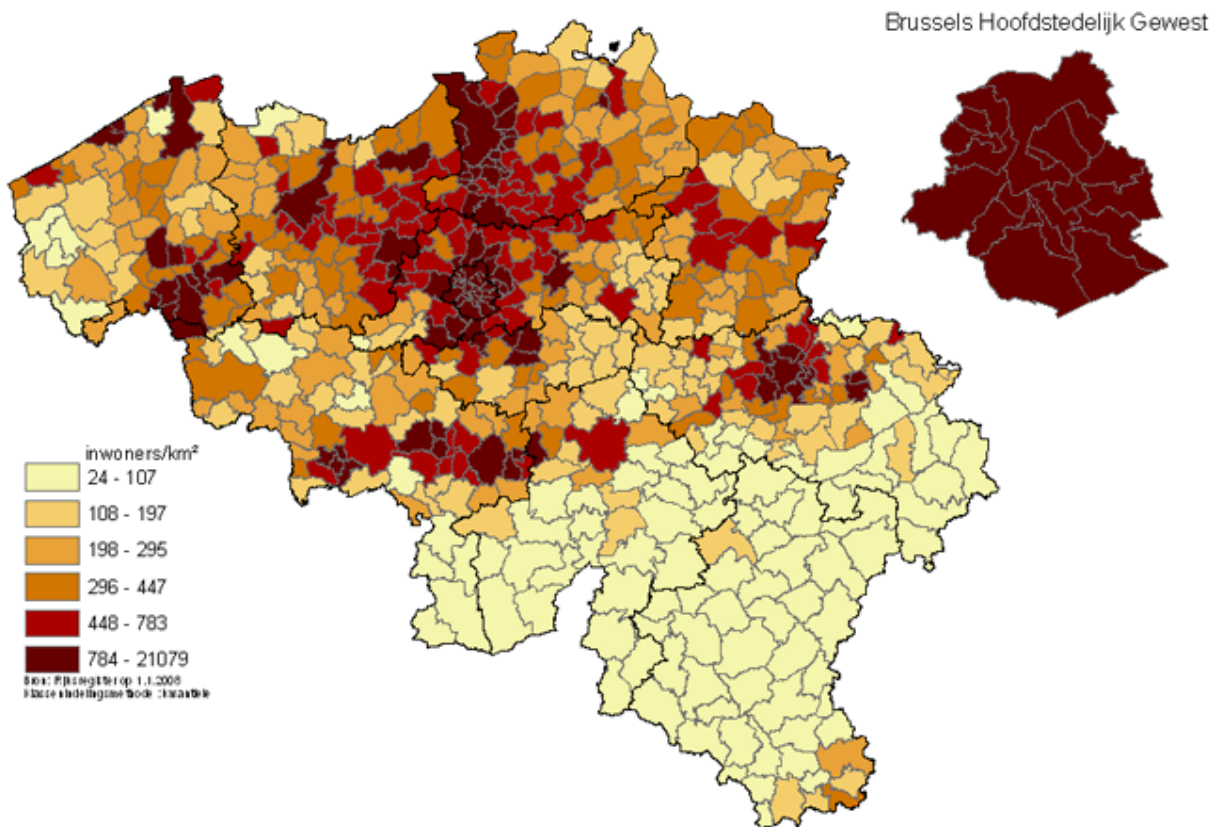

Oppervlakte en bevolkingsdichtheid: België en de gewesten

	Oppervlakte (km ²)	Bevolkingsdichtheid (inwoners/km ²)						
		1963	1970	1980	1990	2000	2007	2008
België	30.528	305,6	316,4	322,8	325,9	335,4	346,7	349,4
Vlaanderen	13.522	381,6	399,6	415,5	424,5	439,3	452,4	455,7
Wallonië	16.844	185,6	189	191,6	192,6	198,3	204	205,2
Brussel	162	6.423	6.624	6.227	5.953	5.922	6.366	6.497

Bron: FOD Financiën (Kadaster), Nationaal Geografisch Instituut (NGI) en Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen.

Bevolkingsdichtheid per gemeente op 1.1.2008

Bodembezetting in km²

	1990	2000	2006	2007	2008	2009
Totale oppervlakte	30.528	30.528	30.528	30.528	30.528	30.528
Grondoppervlakte	30.278	30.278	30.278	30.278	30.278	30.278
Onbebouwd						
Totale landbouwgrond	18.301	17.653	17.393	17.352	17.309	17.269
Andere [1]	7.247	7.235	7.223	7.217	7.214	7.209
Bebouwd						
Bebouwde gronden en aanverwante terreinen [2]	4.980	5.640	5.912	5.958	6.004	6.050
Woongebied	1.791	2.221	2.409	2.439	2.470	2.501
Nijverheidsgebouwen en -terreinen (andere dan degene hieronder vermeld)	413	506	534	539	542	546
Steengroeven, putten, mijnen, enz.	40	37	38	37	37	38
Handelsgebouwen en -terreinen	115	142	148	148	148	149
Openbare gebouwen en terreinen behalve vervoers-, telecommunicatie- en technische voorzieningen	176	201	205	206	207	207
Terreinen voor gemengd gebruik	134	136	136	137	139	140
Terreinen voor vervoer en telecommunicatie [3]	1.889	1.942	1.971	1.976	1.977	1.981
Terreinen voor technische voorzieningen	14	22	26	26	28	28
Recreatiegebied en andere open ruimte	407	432	445	451	455	460

1) Bos en andere bosgrond, ven, heide, moeras, woeste gronden, rotsen, stranden en duinen

2) behalve verspreide landbouwgebouwen

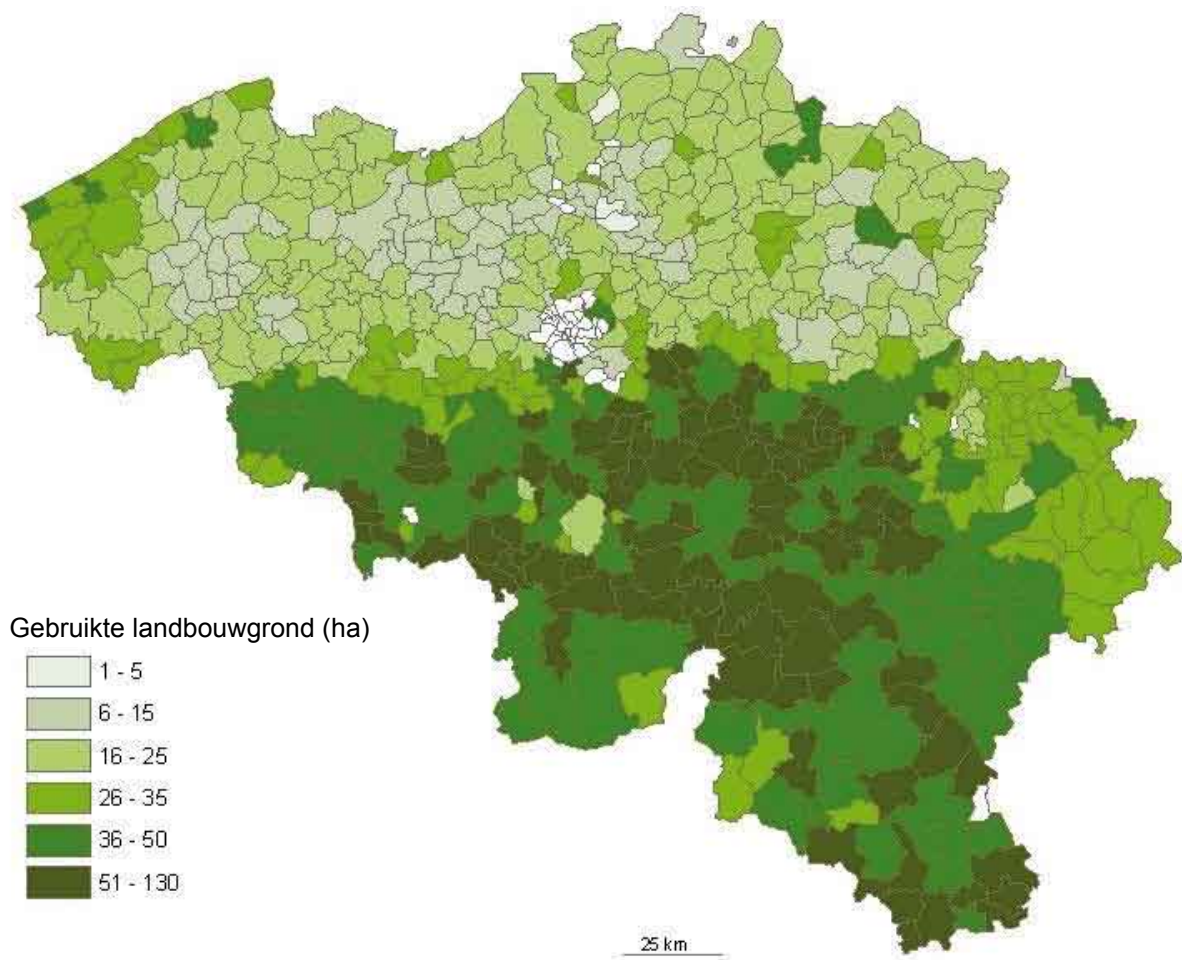
3) Inclusief een gedeelte van de waterlopen

Bronnen: FOD ECONOMIE - ALGEMENE DIRECTIE STATISTIEK EN ECONOMISCHE INFORMATIE en FOD FINANCIEN (KADASTER).

In tegenstelling tot andere Europese landen is de Belgische economie slechts in beperkte mate op landbouw gericht. Wanneer het aantal landbouwbedrijven per duizend inwoners in de Europese Unie in 2007 wordt vergeleken, scoort België aanzienlijk onder het Europese gemiddelde. Dat komt vooral door de grote bevolkingsdichtheid en door de toename van de grootte van de landbouwbedrijven. In België zelf neemt het aantal landbouwbedrijven elk jaar af (met een daling van bijna 2.000 eenheden tussen 2009 en 2008).

Bovendien werkt er vandaag nog maar 1,75% van de actieve bevolking in de landbouwsector. Op te merken valt eveneens dat het personeel sterk is afgenomen, met een daling van het aantal arbeidskrachten van 15% in de periode 2004-2009.

Gemiddelde oppervlakte van de landbouwbedrijven

Landbouw en tuinbouw

	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Productiemiddelen						
Aantal bedrijven	53.221	51.540	49.850	48.013	46.187	44.381
Oppervlakte cultuurgrond (in ha)	1.393.788	1.385.582	1.382.390	1.370.285	1.373.844	1.365.155
Arbeidskrachten	98.471	95.009	92.405	89.041	86.456	83.865
voltijds	51.288	49.467	48.173	46.500	45.598	44.527
Dieren (x 1.000)						
Runderen	2.739	2.699	2.663	2.649	2.606	2.600
Melkkoeien	543	523	507	500	495	504
Varkens	6.355	6.318	6.295	6.256	6.262	6.321
Leghennen en poeljen	13.446	13.215	12.397	11.906	11.493	11.828
Vleeskippen	21.745	21.073	19.711	20.161	20.116	20.659
Teelten (in ha)						
Granen voor de korrel*	319.218	322.231	329.614	329.894	363.168	344.992
Wintertarwe	200.365	201.481	197.950	197.741	208.606	198.243
Korrelmaïs	52.173	54.256	56.500	58.238	72.015	66.670
Nijverheidsgewassen	134.128	130.311	120.328	120.177	96.498	96.351
Suikerbieten	87.754	85.527	82.912	82.659	64.296	62.740
Aardappelen	66.734	64.952	67.267	67.942	63.883	73.723
Voedergewassen	252.845	255.208	253.356	255.147	268.476	271.557
Voedermaïs	166.941	163.825	161.178	163.896	176.654	180.251
Groenten in openlucht	39.853	38.908	40.471	39.069	38.661	40.320
Teelt vaste planten	21.384	21.093	21.010	20.968	21.295	21.629
Blijvend grasland	529.951	519.096	517.306	507.304	504.833	501.573

* Omvat ook korrelmaïs, maar niet voedermaïs (vervat in voedergewassen).

Bron van de gegevens: FOD ECONOMIE - ALGEMENE DIRECTIE STATISTIEK EN ECONOMISCHE INFORMATIE

Aantal landbouwbedrijven per 1.000 inwoners 2007

Rangschikking	Eenheid	Aantal landbouwbedrijven (1.000)	Aantal inwoners 01/01/07	Aantal landbouwbedrijven per 1.000 inwoners
1	Roemenië	3.931	21.565.119	182
2	Griekenland	860	11.171.740	77
3	Litouwen	230	3.384.879	68
4	Bulgarije	493	7.679.290	64
5	Polen	2.391	38.125.479	63
6	Hongarije	626	10.066.158	62
7	Cyprus	40	778.700	52
8	Letland	108	2.281.305	47
9	Slovenië	75	2.010.377	37
10	Ierland	128	4.312.526	30
11	Italië	1.679	59.131.287	28
	Europese Unie	13.700	495.126.421	28
12	Malta	11	407.810	27
13	Portugal	275	10.599.095	26
14	Spanje	1.044	44.474.631	23
15	Oostenrijk	165	8.282.984	20
16	Estland	23	1.342.409	17
17	Finland	68	5.276.955	13
	Slovakije	69	5.393.637	13
19	Frankrijk	527	63.392.140	8
	Denemarken	45	5.447.084	8
	Zweden	73	9.113.257	8
22	Verenigd Koninkrijk	300	60.852.828	5
	Luxemburg	2	476.187	5
	Nederland	77	16.357.992	5
	België	48	10.584.534	5
	Duitsland	370	82.314.906	5
27	Tsjechische Republiek	39	10.287.189	4

Bron van de gegevens: EUROSTAT

Statistics Belgium

2
0
0
9

**FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie
Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie**

Communicatieverantwoordelijke: Freddy Verkruyssen
freddy.verkruyssen@economie.fgov.be
Simon Bolivarlaan, 30 B-1000 Brussel
E-mail: info.stat@economie.fgov.be

Bezoek onze websites
www.statbel.fgov.be
www.economie.fgov.be

ONDERNEMINGSNUMMER: 0314.595.348
VERANTWOORDELIJKE UITGEVER: ANNIE Versonnen
SIMON BOLIVARLAAN, 30 B-1000 BRUSSEL
PUBLICATIECODE S000.01N/2009